1996. DECEMBER
XII. évf. 12. (113.) szám
Ára: 198 Ft

video magazin

VideoShop az INTERNETEN
www.irisz.hu
53. oldal

Tarantino és társai

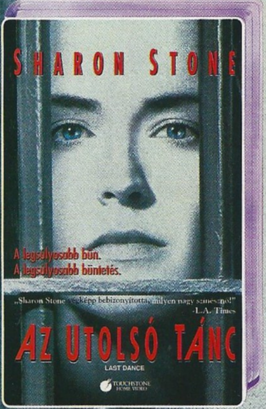
Modellek filmen

Irigy Hónaljmirigy

Eljött Télapu

A LEGJOBB VIDEOTÉKÁKBAN!

Forgalmazza: InterCom Kft. 1145 Bp. Bácskai utca 28-36. Tel: 467-1-467, 467-1400 Fax: 252-2736 E-MAIL: VIDEO@INTERCOM.HU

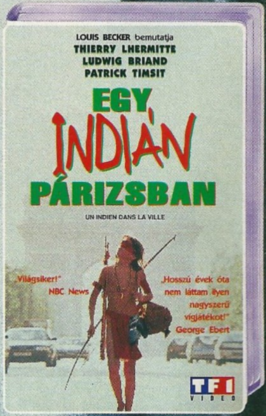

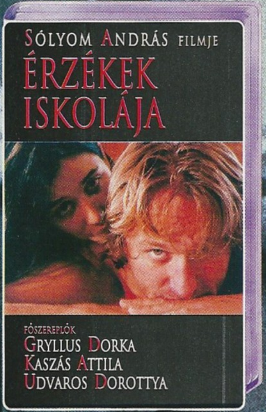
Egy fegyenc a halálra vár. Kábítószeres állapotban embert ölt, ezért bűnhődnie kell – Cindy Liggett (Sharon Stone) készen áll a kivégzésére. Ám van egy fiatal, naiv ügyvéd (Rob Morrow), aki még nem nyugodott bele Cindy halálába. Az utolsó pillanatban megpróbálja a lehetetlent: ki akarja harcolni védence perújrafelvételét, és az ítélet visszavonását...

TOUCHSTONE HOME VIDEO

Steph (Thierry Lhermitte), a zaklatott életű párizsi tőzsdeügynök meg volt győződve róla, hogy az életben nem érhetik már meglepetések. Egészen addig, amíg meg nem ismerte Mimi Sikut, aki a venezuelai esőerdőkben egy indián törzzsel él, és történetesen a fia... és akit Párizsba hoz, de a neheze csak ezután következik!

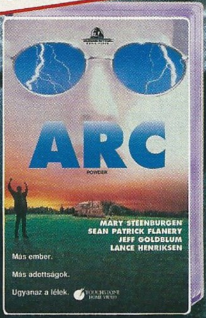
TF1 VIDEO

Egy kamaszlány fokozatosan megtanulja, mi minden rejlik az erotikában. Megismeri a szexet, a szerelemet, a kalandot, a félelemet és... a halált. A tapasztalatlan lány, aki a világot akarta megismerni, álmai szép szőke hercegétől, a gazdag vállalkozótól, először álmai szép szőke hercegnője, majd egyre furcsább férfiak karjaiba kerül...

Januári videopremier

VIDEOPREMIER
DECEMBER 12.

A video magazin

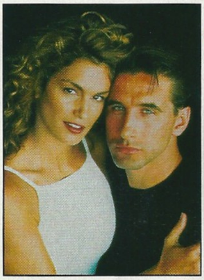
Kedves Olvasó!

A videótékákba megérkezett Télapu, e kedves, ünnepeket idéző vígjáték, az otthonokba pedig megérkezett az ünnepi hangulatról gondoskodó Mikulás, bizonyára dugig pakolva csokoládéval az ablakokba helyezett gyerekcsizmákat.
A videóforgalmazók Mikulása és Jézuskája is meghozta decemberre kazettaözönét, ismét hatalmas a választék az új videófilmekből, a legkülönfélébb műfajokban. A Mikulás mellett megjelennek mitologikus hősök, női ruhába öltözött férfiak, itthon is jól ismert sztármanökenek, s akadnak filmrendezők is, akik váltanak, s színészként a kamera innenső oldalára állnak. Szerencsére ez a hónap sem múlik el magyar videófilm-premier nélkül, sőt, közeledvén szilveszterhez, ne feledkezzünk meg egy színvonalas hazai paródiakazettáról, s alkotóiról sem.
E kínálathoz igazodik e havi számunk tartalma is, megannyi további információval a film, a videózás világából.

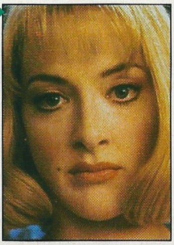
Kellemes karácsonyi ünnepeket, boldog, békés új esztendőt kíván a főszerkesztő 1996 december havában:

Falus Tamás

TARTALMÁBÓL:

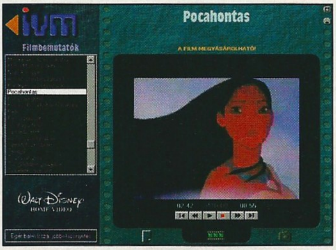
22

26

5

66

32

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Cziffersky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1036 Budapest III., Galagonya u. 2/A
Tel./fax: 250-7441, 250-7442
E-mail: video@irisz.hu

Kiadja a
Video Magazin Kft.
Felelős kiadó:
Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés:
ÍRISZ Kft.
Nyomás:

VESZPRÉMI NYOMDA RT

Felelős vezető: Erdős András igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
és a regionális részvénytársaságok,
valamint az alternatív terjesztők.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizethető
a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest VIII., Orczy tér 1., levélcím: 1900 Budapest Orczy tér 1.), ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

72. oldal fotók: Velledits Éva

A Video Magazinról bővebb információt talál az Interneten is! Hetekkel a megjelenés előtt már megismerkedhet az újság tartalmával, olvashatja egyes cikkeit, s tájékoztatást talál az Interaktív Video Magazinról is.
Elérhetőség: http://www.irisz.hu/
E-mail: video@irisz.hu

Az Odeon Video Art nagy karácsonyi ajándéka a Video Magazin olvasóinak!

Kazettavásárláskor takarítson meg *500, 1000* vagy *2250* forintot!

VISSZA NEM TÉRŐ ALKALOM! ÉLJEN VELE!

EZ A SZELVÉNY ÖNNEK 500, 1000 VAGY 2250 FORINTOT ÉRHET!

Ha kivágja e szelvényt az újságból, s ezzel az alábbi Odeon videótékákban Odeon műsoros videókazettát vásárol, egy vagy két film választása esetén 2250 forint helyett Önnek csak 1750 forintba kerül egy kazetta, három film vásárlásakor pedig kazettánként csupán 1500 forintot kell fizetnie!

video magazin

Felhasználható 1996. december 31-ig az Odeon tékákban:

CORVIN ODEON: Budapest VIII. ker., Corvin köz 1. • ODEON ART: Budapest XIII. ker., Hollán Ernő u. 7.

TABÁN ODEON: Budapest I. ker., Krisztina krt. 87–89.

ODEON ART-VIDEO

ÉRZÉKEK ISKOLÁJA

Prímszámok azok, amelyek csak eggyel, illetve önmagukkal oszthatók. A tizenhét prímszám. Minderről értesülhetünk Csokonai Lili, vagyis *Esterházy Péter Tizenhét hattyúk* című regényéből. Nehéz és könnyű regény ez. Megdolgoztat, mégis letehetetlen. Nehéz feladatra vállalkozott *Sólyom András,* amikor *Érzékek iskolája* címmel filmet forgatott Esterházy regényéből. Jellemző, alig-alig akad rendező, aki az író világát megpróbálja képpé formálni.

❖

„Di 7. Szent Iván havának anno 1985 kezdém ez írást jócska fertály esztendőkkel ennek előtte. Akar módi, akar ásatag, nem félek meggyónni, a szók nékem legerősb támaszom..."

❖

Ez az igazi nehézség, mármint a szavakból képeket, a fontos és ismert szavakból fontos és ismertté váló képeket alkotni. A rendezőt ez is inspirálta. De a regény veretes szavairól sem tudott teljes egészében lemondani, hosszabb szakaszokat hallhatunk belőle a főhős belső monológjaként. Ám nem a Lilit játszó *Gryllus Dorka,* hanem *Lázár Kati* tolmácsolásában, ami erősíti és gyengíti is Csokonai Lili alakját.

Sólyom szerint Esterházy prózája egyfajta filmstrukturális modell is. A tulajdonképpeni cselekmény szimpla történet, amit a nyelv játéka, a regény szerkezete tesz izgalmassá. Mozaikszerűen bontakozik ki a történet, és az egyes darabokat kirakós játékként nekünk kell a helyükre tennünk. A részek – és persze a filmbéli képek – sok-sok bekapcsolódási pontot kínálnak – állítja a rendező. A néző feladata/lehetősége, hogy önmagának felöltöztetheti a cselekményt. Ez azonban a pillanatnyi érzelmi állapottól függően más és más lehet.

❖

„Ugya heába veté olajos tekéntetét nem egyszer találkozvá a fogadó ösvényein véletlen rám Domine Kéri, az ki tartozni tetszék a férfi állat bámulós speciesébe, hogy biz másad napa tombol vala az időtt immár azon gyülekezés, mellyen falka keleti német és magyari hírlapot írók vettenek részt..."

❖

Mindjárt az első eltérő értelmezési lehetőség, hogy Sólyom András a regény bizonyos tartalmi elemeit – Esterházy hozzájárulásával – megváltoztatta. Körülbelül tíz évet ugrott és a cselekményt áttette napjainkba. Domine Kéri sem újságíró – akinek képében Sólyom szerint Esterházy bizonyos fokig magát örökítette meg –, hanem számítógépekkel és még ki tudja mivel foglalkozó, számolatlan mennyiségű pénzzel rendelkező újgazdag vállalkozó. Miáltal valóban teret kapott az a rendezői szándék, hogy bizonyítsa, ez az ember valójában képtelen a szeretetre. Csakhogy így bizony kevéssé érthető (persze azért nem elképzelhetetlen) Lili mindent feláldozó és cserébe mindent követelő érzelme. Kaszás Attila ezúttal ragyogóan undok, ám sokkal kevésbé meggyőzően csábító.

Ez azért is fontos, mert bizonyára sokan lesznek, akik nem olvasták Esterházy–Csokonai Lili könyvét, tehát nem is kérik számon annak hangulatát, annak fordulatait, mégis itt-ott zökken majd számukra az Érzékek iskolája. Igaz, Sólyom András bizonyos változtatásai ellenére a történet hűen követi a regényt. Más kérdés, hogy Sólyom magához is hű, így a másik fontos férfiszereplőről, a görög Naxosról is csupán felszínes képet kapunk – *Kovács Lajos*tól.

❖

„Én Csokonai Lili löttem e nyívvel tellyes világra az 1965. esztendőben 17. septembris virradólag Csepel szürke lapályában, az igaz római hitben és hitetlenségben megmaradván hóttig."

❖

Gryllus Dorka telitalálat. Tőle elhisszük a szenvedély mindent emésztő rezdülését, fokát. Sőt az ember valósággal beleszeret a mozi nézőterén. Ehhez szerencsés adottságai is vannak, de tehetséges is. Íme, a mozaik, amelynek mindig más darabjába lehet belekapaszkodni. Történetesen magam egy makacsul ismételgetett töredékes mondatba kapaszkodom: Nem értem meg. *Kéri Márton* nem kíván szakítani a feleségével, családjával, ezért szervezkedik, füllent, rejtőzködik és időről időre hazamegy néhány napra. Egyik ilyen elutazása előtt veti oda Lilinek, ezt igazán megértheted. Nem értem meg! Nem értem meg! Lili a legtöbbet adja, amit adhat – el is éri, hogy a férfi maradjon még. Félórát vagy egyet? Amíg az együttlét tart. Utána indul a feleségéhez. Ebben a makacsul ismételgetett mondatban benne van az örök nő minden vágya, csábereje, pirrhusi győzelme és megalázott veresége.

„Mert tudom, van, akinek mindez csalódást jelent, hisz azt gondolhatta egy ideig, hogy akkor most van itt tényleg egy tündöklő és vagány és kiszámíthatatlan, húszéves, szépséges nő, aki így meg így, ezt meg azt – és ehelyett kiderül: látjuk mi derült ki..."

Szabó Z. Levente

Az idézetek Csokonai Lili Tizenhét hattyúk című könyvének második kiadásából, illetve annak fülszövegéből származnak. A képeket Sólyom András készítette.

ELJÖTT TÉLAPU

KI KELLENE VÉGRE DERÍTENI, KI IS AZ A FEHÉR SZAKÁLLÚ, FEHÉR SZŐRMESZEGÉLYŰ VÖRÖS KÖPÖNYEGBE BURKOLÓZÓ JÓLTÁPLÁLT ÖREGEMBER, AKIT TÖBBNYIRE CSAK MIKULÁS VAGY TÉLAPÓ NÉVEN ISMER A VILÁG! S HOGY EZ A VÁGY NEM CSUPÁN BENNÜNK ÉL, ARRA JÓ BIZONYÍTÉK A *TÉLAPU* (THE SANTA CLAUSE) CÍMŰ VÍGJÁTÉK.

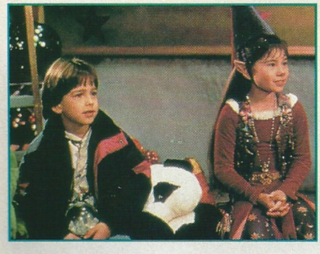
A film alkotói, mindenekelőtt *John Pasquin* rendező gondosan tanulmányozta a Mikulás-legendát, mielőtt belefogott volna a produkcióba. Olyan filmet akart létrehozni, amely vegyíti a komikus elemeket a sokféle nemzetiség körében kialakult mitikus hagyományokkal, a Télapóval vagy annak megfelelőivel kapcsolatos népi hiedelmekkel, valamint egy ízig-vérig mai történettel, melynek középpontjában apa és fiú kapcsolata áll.

A forgatókönyv első változata még 1991-ben készült, abban kevesebb volt a nevettető rész. A második változat valóban sokkal csiszoltabbra sikerült. A producerek – egy remek húzással – úgy kívánták előre bebiztosítani a film sikerét, hogy meghívták főszereplőnek a komikus *Tim Allen*t. Allen nyerte meg aztán *Pasquin*t rendezőnek. A Magyarországon sajnos kevésbé ismert nevettető színész Amerikában az egyik legnagyobb nézettségű, mulattató tévésorozat, a *Home Improvement* sztárja. A közönség rajongva szereti, s 1993/94-ben az év legsikeresebb férfiszínészének választották. Ehhez már tudni kell valamit!

Nos, *Tim Allen* ezúttal egy elvált apát, bizonyos Scott Calvint alakít, aki érzelmileg már-már elveszített fiával úgy jön össze ismét, hogy a sors szeszélye folytán Télapónak áll. A felelős beosztás, az egész embert kívánó szakma régi mestere karácsonykor bizony leesik a tetőről (ilyesmi megesik azzal, aki Télapónak áll), úgyhogy sürgősen keresni kell valakit helyette, s ő lesz Scott Calvin (a mi Tim Allenünk), aki mielőtt megnézhetné magát a tükörben, miként áll neki az új gönc, már az Északi-sarkon találja magát, kisfiával együtt. Bernard, a sarki manók vezetője jóvoltából az is hamar kiderül,

hogy Télapónak lenni nem csupán annyit jelent, hogy az illető kényelmesen elnyújtózik a rénszarvasok vontatta (inkább: repítette) szánon (mellette a gyerekeket annyira érdeklő vörös zsákkal, mely telistele ajándékkal), hanem amikor a városokba, falvakba ér, le kell mászni a kéményeken, és elhelyezni a meglepetéseket. No nem, ennyivel azért mégsem lehet a dolgot megúszni! A sovány Mikulás-jelöltnek mindenekelőtt meg kell híznia és szakállt kell növesztenie, s minderre csupán egyetlen esztendő áll a rendelkezésére. Charlie, a kisfiú (*Eric Lloyd*) mintha sokkal jobban élvezné a manók és a rénszarvasok társaságát, mint édesapja. De azért Scottból elsőrangú Mikulás válik, s még a kis Charlie-val való összemelegedésének is tanúi lehetünk! Íme, *John Pasquin* leckéje azoknak, akik eddig netán kételkedtek a Télapó létezésében.

Tim Allent egyébként épp az fogta meg a forgatókönyvben, hogy egy karrierorientált ember csodás megváltozását mutatja be. Az pedig szerinte is fontos, hogy a családi élettel járó kötöttségeknek nemigen kedvező korunkban készüljenek olyan filmek is, amelyek nem a negatívumokat erősítik tovább a nézőkben, hanem épp fordítva: felkínálják a másik utat, a családtagok iránti szeretet lehetőségét. A rendező pedig úgy látja, nyíltan vagy rejtetten, de minden emberben megbújik a Mikulás. Scottnak az ő értelmezésében azért kellett Télapóvá válnia, hogy megtalálja élete értelmét, hogy rájöjjön, a jó apa–fiú kapcsolat sokkal fontosabb, mint a sikeres üzlet.

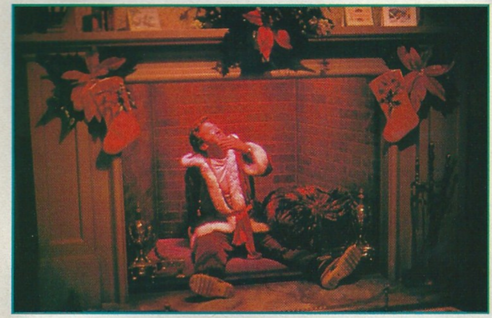
Hogy ebben a vígjátékban mennyire hangsúlyozott a gyermekek iránti szeretet, azt az is bizonyítja, hogy a manók seregét a stáb 125 nemzet gyerekeiből toborozta. A kettőtől tizenhárom évesig terjedő korosztály tagjai a produkcióban egyszerre voltak fiatalok és nagyon öregek. A manók itt egyidősek az idővel, s egyetlen feladatuk, hogy örömöt szerezzenek a gyerekeknek. Velük dolgozik együtt nagy sikerrel Scott, az újdonsült Télapu, akire – pontosabban az őt alakító Tim Allenre – valóságos hájruhát terveztek a maszmesterek. A furcsa viseletet hűtőmellénnyel egészítették ki, hogy a szegény színész meg ne fulladjon a műzsírban. Figyelmet érdemel a film látványtervezése, de érdekesek a maszkok is, *Barry Koper* maszkmester mintegy harminc különböző maszkot használt fel a forgatások idején. A trükkfelvételek is nagy szerephez jutottak a *Télapu* megalkotásakor. A számítógépes grafika segítségével a Mikulás még a legszűkebb kürtőn át is bejuthatott a házakba, nem beszélve azokról az épületekről, melyeknek nincs is kéménye!

A főszereplő társa a filmben a fiát alakító *Eric Lloyd*, aki már tizennyolc hónapos korában színészkedett. Szabadidejében kedvenc foglalatossága a gördeszkázás, valamint a karate. A manófőnököt alakító *David Krumholtz* középiskolás és nagy képregényszakértő, de a kosárlabdázást se veti meg. Ő „öregen", tizenhárom évesen debütált, majd az *Addams Family* második részében kapott szerepet.

*Tim Allen*t, miután hősiesen tűrte a forgatás alatti állandó alakváltoztatást, a Télapusággal járó megpróbáltatásokat, a maszkosok és egyéb segítők rendszeres „zaklatását", megkérdezték, mit kíván első játékfilmje nézőközönségének. Így felelt: *„Szeretném, ha a gyerekek a moziból kijövén azt mondanák: »Hűha«, a felnőttek meg hangosan nevetgélnének. Leginkább pedig azt szeretném, ha mindenki boldogabb lenne egy kicsit, miután látta a Télaput."*

Így legyen!

VIDEO CSÚCSON
VIDEOMEGJELENÉS DECEMBER 3.
Alicia Silverstone
SPINÉDZSEREK
Szex. Szerkók. Szereplés.
SPINÉDZSEREK
SZEX.
SZERKÓK.
SZEREPLÉS.
KÉSZ KÁOSZ!
© 1995 BY PARAMOUNT PICTURES.
ALL RIGHTS RESERVED.
Tükröm, tükröm...
TÜKRÖM,
TÜKRÖM...
LÉPJ BE
A CSODÁK
ORSZÁGÁBA!
© 1996 BIBI PRODUCTIONS, LTD.
ALL RIGHTS RESERVED.
SEAN YOUNG
A RETTEGÉS ARCA
A RETTEGÉS
ARCA
EGY
GYERMEK
LÁTTA ...
© 1996 MTE, INC.
ALL RIGHTS RESERVED.
UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.
CIC
UNIVERSAL
AN MCA COMPANY
UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HÜVÖSVÖLGYI ÚT 54. TEL.: 274-2180, 176-1257, 176-1252, FAX: 274-2177

VIDEO CSÚCSON
VIDEOMEGJELENÉS DECEMBER 17.
ŐSLÉNYEK ORSZÁGA IV.
ÚT A KÖDÖS VÖLGYBE.
© 1995 UNIVERSAL CARTOON STUDIOS, INC. ALL RIGHTS RESERVED.
ŐSLÉNYEK ORSZÁGA IV
UNIVERSAL
JOHNNY DEEP
HOLTIDŐ
UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT.
Kilencven perc. Hat lövés...
HOLTIDŐ
KILENCVEN PERC. HAT LÖVÉS...
© 1995 BY PARAMOUNT PICTURES. ALL RIGHTS RESERVED.
DELTA BURKE
ANYAI ÖSZTÖN
ANYAI ÖSZTÖN
KETYEGETT A BIOLÓGIAI ÓRÁJA. MAJD ROBBANT.
© 1996 WILSHIRE COURT PRODUCTIONS, INC. ALL RIGHTS RESERVED.
UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT.
Paramount A VIACOM COMPANY
UNIVERSAL AN MCA COMPANY
UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HÜVÖSVÖLGYI ÚT 54. TeL.: 274-2180, 176-1257, 176-1252, FAX: 274-2177

HÁNYSZOR

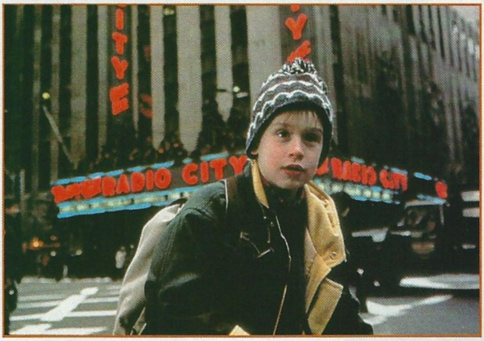
Az emberiség több évezrede vigasztalja magát olyan történetekkel, amelyekben a Jó, aki kicsi és gyenge, az ész fegyvereinek segítségével túljár a fizikai erőt képviselő Rossz eszén. A népmesei hős emberfeletti bátorsággal száll szembe a hétfejű sárkánnyal, hogy az elrabolt királylányt kiszabadítsa; Odüsszeusz is az eszével küzd a rettenetes küklopsz ellen. S itt van a legismertebb történet, mely a végül mégiscsak győzedelmeskedő igazságot ünnepli: a bibliának az a helye, ahol a kis Dávid (a szöveg Elkhanánnak nevezi) legyőzi az óriás Góliátot (2Sám, 21,19).

Karácsony, a szeretet ünnepe közeledtével különösen szeretünk ilyen históriákat hallani, látni, s az még megnyugtatóbb érzés, ha a történet napjainkban játszódik. Az se baj, ha egy kicsit hihetetlen, fő, hogy a Jó győzzön, a hírek úgyis többnyire Káin és Ábel legendájának egyre véresebb modern változataival bombáznak minket, naponta többször is.

A két részből álló, s folytatásra váró *Reszkessetek betörők* (Home Alone 1–2) című amerikai vígjáték a régi receptnek fordult: mindkét epizód a gyenge és törékeny, de annál eszesebb nyolc–tízéves chicagói legényke, Kevin McCallister egy-egy kalandos karácsonyát meséli el, fordulatos képekben. Az első részben Kevin népes családja: töméntelen testvér, nagybácsi, unokatestvér és persze a két szerető, bár kissé bohókás szülő Párizsba utazik téli vakációra, de a reggeli kapkodásban bizony otthon felejtik a második emeleten szobafogságát töltő szőke kisfiút. Amikor Kevin rájön, hogy egyedül maradt, először majd' kiugrik a bőréből örömében, de aztán felfedezi, hogy a karácsonyi óvintézkedések iránt az előző nap érdeklődő rendőr bácsi nem más, mint a környékbeli házakat vízzel elárasztó és kiraboló kétszemélyes betörőbanda feje. Ettől kezdve Kevint mintha kicserélték volna. Többé már nem a család fekete báránya, akin minden idősebb testvére bátran gúnyolódhat, s akit csak úgy szobafogságra ítélhetnek. Nem. A veszély felnőtté érleli, aki válogatott trükkökkel ejti csapdába a szerencsére elég ügyefogyott betörő duót. De ha jobban odafigyelünk, kiderül, Kevin mégiscsak ugyanaz a gyerek maradt, aki volt, s a betörőverő burleszk mutatványok is a Nagy Játék részét képezik. Pontosabb úgy fogalmazni, hogy Kevin egyszerre gyerek és felnőtt, de mindenképpen teljes jogú tagja a család miniatűr társadalmának, aki felelősséget érez a család tulajdona iránt, és minden erejével próbálja védeni kis világát. Természetesen sikerrel. Mire a kétségbeesett anya hazaér otthon felejtett csemetéjéhez, a lakás megint ragyog, étel is került a hűtőbe, s a pórul járt (és súlyosan sérült) betörőket is elszállította

már a rendőrség. A nyolcéves Superman néhány percig élvezheti a család szokatlan bizalmát, kap egy-két dédelgető szót még a rettegett Buzztól is, a finoman szólva kritikus hajlamú idősebb testvértől, hogy aztán kezdődjék minden elölről: Kevin hősiessége csak a család távollétében mutatkozik meg, amikor otthon van mindenki, előbb-utóbb megint elkezdődnek a családi belvillongások.

❖

Eltelt egy év. A második epizódra már sokat „fejlődött" a család, jobban vigyáznak Kevinre, mint azelőtt, és ismét karácsony van. Ami viszont a régi: a McCallister-rezidencián épp akkora a rumli, mint egy évvel azelőtt. Ezúttal Floridába készül a népes kompánia, és a szülők kínosan ügyelnek rá, hogy Kevin velük tartson egészen a repülőtérig. Ott azonban nyoma vész. Hiába, ilyenek a sors kifürkészhetetlen útjai! Kevin, leszállva a repülőgépről, New Yorkban találja magát Miami helyett, az édesanyja viszont a floridai reptéren lesz rosszul, hogy a kisfia megint eltűnt, mint a kámfor. A kis Kevinnek most a modern Bábelben, a világváros fényei és árnyai között kell helyt állnia, s szükséges-e mondani, hogy az ellenfelek változatlanul a pénzéhes betörők, akik időközben megszöktek a börtönből. Csak találgathatjuk, hogyan, mert ami azt illeti, egy év alatt nem okosodtak valami sokat. Kevin viszont, ha lehet, még rafináltabb eszközökkel megy az idegeikre. Van itt minden, ami egy burleszkfilmbe való: féltéglával dobálózás, beleesés a festékes vödörbe, sok hasraesés és riadalom. Időnként nagyszüleink kedvence, Wilhelm Busch rajzos története jut az eszünkbe a tűzrőlpattant molnárasszonyról, akihez éjnek idején rablók érkeztek a malomba, de aki igazi népi hős módjára győzte le a betolakodókat. *John Hughes* forgatókönyvében is minden úgy alakul, mint Busch rajzain: a sok kaland és poén után ismét győzedelmeskedik az igazság. Anya és kisfia ismét egymásra talál a Rockefeller Center előtti hatalmas karácsonyfa tövében, a két betörő pedig közben úton van vissza a rács mögé.

Chris Columbus rendező és *John Hughes* pontosan tudta, hogy aminek egyszer világsikere lett, azt még egyszer érdemes megcsinálni. A dramaturgián sem kell szinte semmit se változtatni, hiszen Kevin *(Mcaulay Culkin)*

RESZKESSETEK BETÖRŐK?

már így is belopta magát sok millió amerikai és európai néző szívébe.

Hogy mi a titka? Valószínűleg az, hogy egyszerre rossz gyerek és parányi hős, aki egyesíti magában a Kis Herceg és ki tudja, hány mesei hős erényeit, ugyanakkor mindenestül mai gyerek, aki csúnya szavakat is használ, marakodik a testvéreivel, lenézi a kisebbet (nem akar Fuller unokaöccsével egy ágyban aludni, mert az a sok kólaivás után mindig bepisil, az meg olyan gyerekes dolog!), és hallgat az idősebbre, amikor az hazug pletykákat terjeszt a szomszéd öregemberről. Egyszóval: Kevin szerencsére nem tökéletes, az unalmas jógyerekek tankönyvi világától épp olyan messze áll ő, mint távoli ősei, Huckleberry Finn és Tom Sawyer, a két csirkefogó. Columbus filmjei ügyesen lavíroznak a megható és a mulatságos hatások váltogatásával; a rendezőnek sikerül elkerülnie a „komoly film” veszélyeit éppúgy, mint a túlzásokba eső vígjáték buktatóit. Jól adagol mindent, mivel családi mozit készít, és tudja, hogy az amerikai nézők szívéhez így könnyű megtalálni az utat. Kevin mindkét filmben sokat tanul, ha nem is az iskolai tananyagból: a tömeggyilkosnak hitt szomszéd bácsi vagy a New York-i Central Parkban galambokat etető ijesztő külsejű asszony megtanítja a kisfiút az igazi barátság értékeire, Duncan úr pedig, a világ egyik legvonzóbb játékbirodalmának uralkodója azt mondja el és mutatja meg neki, hogy a jóérzésű emberek az önzetlenséget jó időben meghálálják. Kevin egyenrangú partnere a felnőtt barátoknak: ő is szolgál néhány gyermeki nyelven előadott jó tanáccsal, s íme, kiderül, hogy azokat is érdemes megfogadni. Kevin bölcsessége eredendő jó szívében rejlik, ez a tény már önmagában is bizonyára rengeteg hívet szerzett neki a mozikban és a videólejátszók előtt.

A videózás elkötelezett hívei külön is köszönettel tartoznak az alkotóknak, amiért mindkét epizódban bőven magasztalták a videózást, s bemutatták, hogy az alapvetően békés filmnézegetés mi mindenre lehet jó veszély esetén is: Kevin ugyanis betörőket és leselkedő szobapincéreket egyaránt sikerrel riaszt vissza egy-egy jó időben bekapcsolt krimi segítségével. A gyanútlan gengszterek vagy a szobapincér azt hiszi, őket csepüli a kisfiú zord atyja, pedig csupán a videófilmen átkozódik és lövöldözik a főszereplő.

S hogy mi újat találnak ki számunkra a *Reszkessetek...* alkotói? A harmadik részből, remélhetően már jövőre, ez is kiderül.

MEGJELENÉS: DECEMBER 4.

A NAGY AMERIKAI SZEXBOTRÁNY
(The Great American Sex Scandal)

Az egyszerűnek tűnő sikkasztási ügyben az esküdtszék élete fenekestől felfordul, amikor a per az évtized legszenzációsabb szexbotrányává dagad. Az esküdtszék olyan bizonyítékokra bukkan, melyek szerint a vádlottat, aki egy jóindulatú könyvelő, hamis tanúvallomások alapján vádolják. Az esküdtek elhatározzák, hogy kiderítik a valódi tettes személyét, és megpróbálnak a végére járni a botrányos ügynek...

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték (90 perc)
Főszereplők: Madchen Amick, Stephen Baldwin
Rendezte: Michael Schultz

STENDHAL SZINDRÓMA
(Stendhal Syndrome)

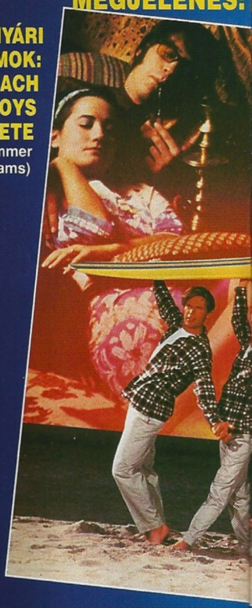
Anna fiatal nyomozónő a nemierőszak-ellenes csoportnál. Épp egy megszállott tettes nyomában van, aki utóbbi két áldozatát brutálisan meg is gyilkolta. Anna a Stendhal szindróma néven ismert problémával küzd: a műalkotások erős hatással vannak képzelőerejére, amitől szinte önkívületbe zuhan. Ezt a gyilkos is hamarosan megtudja és attól kezdve Anna számára megkezdődik egy végeérhetetlen rémálom, utoléri végzete...

Színes, szinkronizált olasz thriller (115 perc)
Főszereplők: Asia Argento, Thomas Kretschmann
Rendezte: Dario Argento

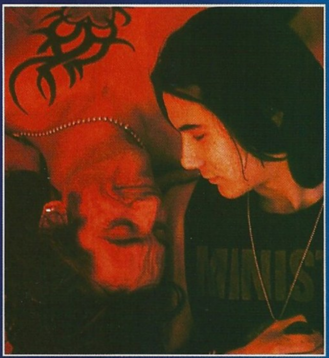
MEGJELENÉS:

NYÁRI ÁLMOK: A BEACH BOYS TÖRTÉNETE
(Summer Dreams)

A ma már legendás kaliforniai Beach Boys együttes pályafutása a 60-as években kezdődött. A Beach Boys nemzetközi divattá tette a szörfözést és olyan zenei stílust hozott létre, mely meghódította az egész világot. A szex, a drog és a rock 'n' roll zavaros ködében evickélve az együttes élete örökös harccá vált, melyet féktelen túlzások jellemeztek.

ELÁTKOZOTT
(The Doom

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm (80 perc)
Főszereplők: Jimmy Duval, Rose McGowan
Rendezte: Gregg Araki

DECEMBER 11.

Színes, szinkronizált amerikai zenés film
(92 perc)
Főszereplők: Bruce Greenwood, Greg Kean
Rendezte: Michael Switzer

…T GENERÁCIÓ
(…Generation)

Két kallódó tinédzser autózgat céltalanul Kalifornia útjain. Nem érzik magukénak ezt a világot. Különösen vonatkozik ez a lányra. Amy, a fiatal lány szerint az élet nem más, mint magány, unalom és nihil. Barátja, Jordan romantikusabb és szereti Amyt. Később csatlakozik hozzájuk egy rejtélyes csavargó, Xavier, aki olyan őrült balhékba rántja bele őket, amelyek fenekestül felforgatják eddigi életüket. Súlyos bűncselekmények sorozatát követik el, emiatt társadalmon kívüli ámokfutókká válnak...

AZ AJÁNLAT
(The Proposition)

A háború Catherine Morgant özvegyen és magányosan hagyta, életét és földjét céltáblává téve. Két lányával és az adósságokkal szabad prédája a hataloméhes, hidegvérű rendőrfőnöknek. A férfi ajánlata házasság, célja pedig a földbirtok megszerzése. Catherine kétségbeesésében a részeges, nőcsábász Rhyshoz fordul segítségért. A vad Wales fantasztikus tájain Catherine és Rhys az elemekkel küzdve menekülni kényszerül, nyomukban a rendőrfőnökkel és bérgyilkosaival.

MEGJELENÉS: DECEMBER 18.

MENEKÜLŐ DÜH
(Fugitive Rage)

Patricia húga gyilkosság áldozata lett. A gyilkost azonban, aki egy hírhedt gengszter, bizonyítékok híján felmenti a bíróság. Az ítélet kihirdetésekor a tárgyalóteremben tartózkodó Patricia pisztolyt ránt elő és lelövi a gengsztert. Amikor Patricia börtönbe kerül, megtudja, hogy a maffia vérdíjat tűzött ki a fejére és sok olyan börtönlakó van, aki szívesen végezne vele...

Színes, szinkronizált amerikai thriller (90 perc)
Főszereplők:
Wendy Schumacher,
Shauna O'Brian
Rendezte: Fred Olen Ray

A Tower Video
nagysikerű rajzfilmjei
továbbra is megvásárolhatók
az ügynökségeknél,
valamint a kiadó címén.
B
TOWER VIDEO
TOWER VIDEO Kft.
1117 Budapest, Irinyi J. u. 32/a.
Tel.: 371-0155
Fax: 371-0743

Rendezők,

HA SZÍNÉSZEK

Aki a film világában manapság igazi szabadságra, hatalomra, kreatív vágyainak kiélésére vágyik, annak filmrendezőnek kell lennie – vélik sokan. Azt hihetnénk, aki egyszer Hollywoodban (vagy másutt) megszerzi magának a rendezői széket, az soha többé nem adja oda semmiért. Elért mindent, ami ebben a szakmában elérhető. És láss csodát, mégsem így van. Olykor a rendezők vágynak arra, hogy a kamera innenső oldalára álljanak.

E vágynak sok oka lehet. Hiszen nem is dirigálhat igazán jól, aki nem próbálta még, milyen az, amikor rendezik az embert. A szakmáját valóban érteni kívánó direktornak tehát kutya kötelessége belekóstolni a színészkedésbe. Másrészt minden valószínűség szerint az irigység is fontos hajtóerő. No, nem feltétlenül a siker vagy a pénz, sokkal inkább a játék iránti vágy.

Hogy kik is azok a rendezők, akik szeretik, ha nevük a színészek között is olvasható? A sor igencsak hosszú, így ez alkalommal elsősorban azokról szólunk, akik valóban rendezők, és minden más inkább csak kitérő pályájukon. Hiszen a szakmában sokan vannak olyanok is, akik mesterségük több ágában egyformán nagy tehetséggel rendelkeznek.

A legkézenfekvőbb példa természetesen *Charlie Chaplin*. Ki merné azt állítani, hogy ő csupán új kalandra vágyó rendező lett volna? Chaplin egyszerűen mindenben zseniális volt. Vagy hogy nagyot ugorjunk, *Fassbinder* is színészként kezdte karrierjét, s bár elsősorban rendezőként emlékszik rá a világ, saját alkotásaiban – és néha másokéban – kiváló színészként is megismerhetjük. *John Cassavettes* néha fellépett saját filmjeiben (a *Férjek*ben és a *Premier*ben), de színészként többnyire mégis a stílusától nagyon eltérő mozidarabokban érezte jól magát. Színiiskolát működtetett New Yorkban, és filmjei is erősen színházi ihletésűek, ám azok az azóta klasszikussá vált filmek, melyekben színészként vett részt (*Rosemary gyermeke, A piszkos tizenkettő* vagy a *Capone*), igazi hollywoodi mozik: a sajátjától gyökeresen elütő játékmódot kívántak.

Néha nem is könnyű eldönteni, ki melyik kategóriába tartozik. Biztos van, aki *Spike Lee*-t vagy *Woody Allen*t a több szakmájúak közé sorolná. Mi őket is a játékos kedvű direktorok között tartjuk számon, de a különbség valóban elenyésző. Inkább csak érzés, hogy az ő esetükben rendezői énjük a sokkal erősebb, határozottabb.

Ahhoz, hogy *Sydney Pollack* mindenekelőtt rendező, nem fér kétség. 1969-ben nevezték először Oscar-díjra, *A lovakat lelövik, ugye?* című alkotásáért, és negyedik, '85-ös jelölése hozta el a teljes sikert, s filmjével *(Távol Afrikától)* begyűjtött hét aranyszobrocskát. És bár nevéhez olyan filmek fűződnek, mint az *Aranyoskám*, az *Ilyenek voltunk* vagy *A cég*, elsősorban nem különösen határozott látásmódja vagy formanyelve tette a szakma egyik leginkább megbecsült tagjává, hanem az a tulajdonsága, hogy hagyni képes másokat érvényesülni. Pollack műveiben a színészé a főszerep. Kivételes tehetsége van ahhoz, hogy megteremtse a nagyszerű színészi játék feltételeit vagy kihozza szereplőiből mindazt, ami bennük rejlik. Végül is ez a rendező dolga.

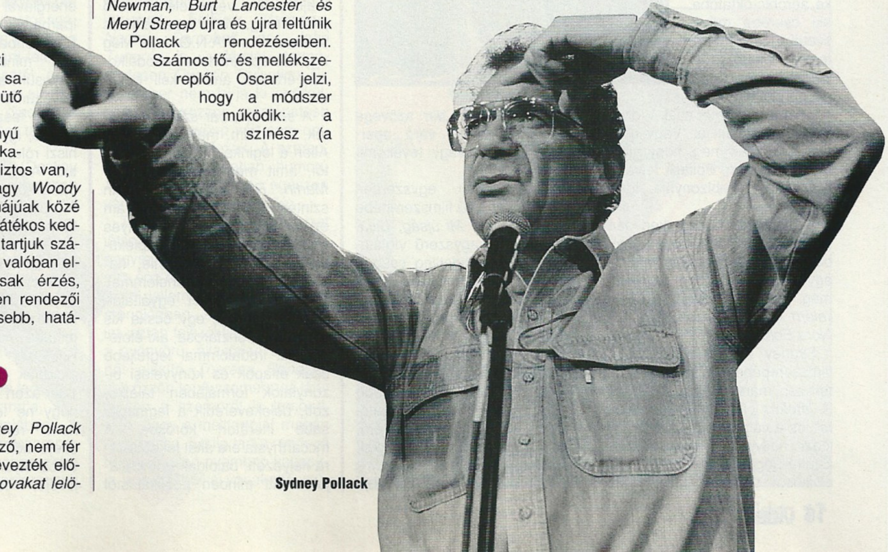
Kedvenc, legtöbbet foglalkoztatott munkatársai névsora is kényes ízlésről tanúskodik: *Robert Redford, Dustin Hoffman, Barbra Streisand* (aki egyben tehetséges rendező is), *Paul Newman, Burt Lancester* és *Meryl Streep* újra és újra feltűnik Pollack rendezéseiben. Számos fő- és mellékszereplői Oscar jelzi, hogy a módszer működik: a színész (a jó színész) hálás fajta. Csak teret kell neki engedni, hogy játszhasson.

Mindezek után talán már ki is találhatnánk: igen, Sydney Pollack mint színész kezdte pályáját. New Yorkban színiakadémiát végzett, és miután elvégezte, ott maradt az iskolában – tanítani. Eközben természetesen számos szerepet kapott a Broadwayn és televíziós sorozatokban. Hamarosan már ő irányított néhány televíziófelvételen. Innen egyenes út vezetett a mozifilm-forgatásokhoz, és Sydney Pollack harminc éven át megfeledkezni látszott a világot jelentő deszkákról…

De jött a *Tootsie*. Az *Aranyoskám*, melynek főszereplője – a siker érdekében átmenetileg női ruhát öltő kallódó színész megformálója – *Dustin Hoffman* volt. A film nem csupán a komédia és érzelmesség nagyszerű keverékével szolgál, hanem tele van olyan poénokkal, melyeket a beavatottak valószínűleg sokkal inkább értékelnek, mint a hétköznapi néző. Hiszen a történet a színészek, a forgatások világában játszódik. Talán ez adta az ötletet a főszereplőnek, hogy megkérje rendezőjét: vállaljon el maga is egy apróbb szerepet.

A fáma szerint (ami persze az efféle anekdoták természetének megfelelően egyáltalán nem biztos, hogy igaz) Pollack sokáig ellenállt, de Hoffman addig makacskodott, míg végül engednie kellett. Ő alakítja az állástalan színművész nem kevésbé nehéz sorsú ügynökét. A makacskodó művészek meggyötört pásztorát, aki nem érti, miért nem elégedett kliense azzal, ha egy reklámba szervezi be őt – paradicsomnak.

Rosszmájúan persze azt is mondhatnánk, könnyű dolga

Sydney Pollack

volt, hiszen saját magát játszotta. A mesterségébe kissé belefáradt, a mindig panaszkodó, elégedetlen művészecskékkel bajmolódó szakembert. Karakterszerep ez valóban, de a rendezőnek elsősorban önmaga paródiáját kell elő- és eladnia. Ez pedig nem könnyű feladat, sok humorérzékre és önismeretre van hozzá szükség.

Az Aranyoskám óta Pollack, amikor csak feltűnik a vásznon, így vagy úgy mindig önmagát hozza. Legkevésbé igaz ez azonban a *Jól áll neki a halál*ra. Ebben a filmben nem jut neki túl sok szerep, neve meg sem jelenik a stáblistán, mindez nem sokkal több a rendező, *Zemeckis* felé tett baráti gesztusnál.

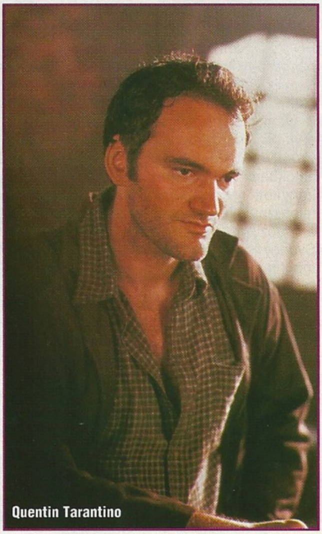
Ellentétben a *Férjek és feleségek*ben nyújtott alakítással, mely igazi, teljes főszerep. Természetesen itt is nagy feladat hárul Pollack arcára és szemüvegére – róla lehetne megmintázni a középkorú New York-i értelmiségit –, ám ennél mégis sokkal többről, komolyabbról van szó. Játékról.

Pollack semmiben sem marad le partnere mögött, amikor el kell hitetnie összes házi problémáját és neurózisát. Elválik feleségétől, mert szerelmes lett egy nála harminc évvel fiatalabb, kacsú, platinaszőke aerobic-oktatóba, aki cserébe művészettörténeti ismereteinek kiszélesedését várja tőle. Eddig azt gondolhattuk volna, ezt a történetet csak Woody Allentől fogadjuk el. Vagy csak neki bocsátjuk meg, hogy hihetetlen. De nem, Pollack felveszi a versenyt. Bebizonyítja, igazi színész.

A történeti hűség kedvéért hozzá kell tennünk, hogy a filmben egy epizód erejéig feltűnik egy másik rendező is, az akkor még első rendezése, a *Szerelem hullámhosszán* előtt álló *Nora Ephron*.

Sydney Pollack máig utolsó filmszerepében szintén hazai terepen maradt. *Robert Altman A játékos* című filmjében tűnik fel, és a változatosság kedvéért igazi hollywoodi cápát alakít. Ezúttal jogászt, aki pont olyan cinikus, törtető, szeretnivaló gazember, mint a filmben körülötte összesereglett összes stúdióbéli figura.

Woody Allen egész más eset. Személyiség. Elsősorban rendező, de legalább akkora vehemenciával ír, zenél, és nem bírja ki, hogy ne játsszon is. Az, hogy a saját magának írt figurákat rajta kívül nem tudná más életre kelteni, szinte természetesnek tűnik. Számunkra most az az érdekes, amikor mások filmjében domborít. Mert anélkül, hogy kétségbe vonnánk tehetségét, azt el kell ismernünk, színészként valószínűleg korlátozottak a lehetőségei. Nagyon sok formában el tudja játszani ugyanazt, legyen bár szövege szerint bevetésre váró spermium, fegyenc vagy tévékomikus.

Quentin Tarantino

Woody Allen egyszerűen beírta magát első filmszerepébe – *Clive Donner Mi újság, Cicamica?* című nagyszerű vígjátékába –, bár eredetileg csupán forgatókönyvíróként számítottak rá. A későbbi többszörös Oscar-tulajdonos ekkor próbálhatta ki először a filmes munkát. A két főszereplő *Peter O'Toole* és *Peter Sellers.* A történet egy zavart lelkű férfiúról és legalább olyan zavart pszichológusáról szól, körülöttük gyönyörű, szerelmes természetű nőkkel. Néhány jelenetben pedig feltűnik Woody Allen, hogy előadja nagyjából éppen azt, amit azóta is olyan gyakran játszik.

Következő moziszerepe viszont meglehetősen eltér a szokásostól. Ugyanis a *What's Up, Tiger Lily?* című japán filmben megelégszik a szinkronírói és -színészi szerepkörrel. Igaz, valószínűleg ezzel is bekerült a mozitörténetbe: sem előtte, sem utána nem fordult elő (legalábbis szándékosan biztosan nem), hogy egy importált mozit, méghozzá kalandfilmet csupán a szinkronnal vígjátékká változtassanak. Márpedig Woody Allen ezt tette James Bond japán változatával. A történetben természetesen a világuralmi álmokat szövögető gengsztervezért (egy bizonyos Moscowitzot) kell Suki Yakinak, a legyőzhetetlen titkosügynöknek megállítania. Ám az amerikai nézők az eredeti történet helyett egyetlen, hosszú viccet hallhattak, a bravúrt – és az egyik főszereplő hangját – pedig természetesen Woody Allennek köszönhetik.

Talán részben éppen az előbb említett kitérő adta az ötletet egy igazi James Bond-vicc elkészítéséhez. A tervet elég sokan vehették azért komolyan ahhoz, hogy vagy öt rendező dolgozzon rajta (köztük olyan nagyságok, mint *John Huston*, aki egy snitten fel is tűnik), a legalább ugyanekkora írócsapat egyik tagja pedig *Billy Wilder* volt. A film – Casino Royale (1967) – igazi sztárparádét kínál nézőjének: *Peter Sellers, Ursula Andress, David Niven* és *Orson Welles* mellett Woody is feltűnik. Ő alakítja az ifjú Jimmy Bondot, akinek öregedő nagybácsikája át szeretné adni a stafétabotot, majd a film vége felé ismét ő jelenik meg, mint a rettentő titkos szervezet, a F.A.N.G. feje. Még egy szerep, amelyben csodálkozó, értetlen arccal kell botladozni.

A stróman, bár szintén vígjáték, az a film, melyben Woody Allen a leginkább különbözik attól, amit megszokhattunk tőle. *Martin Ritt* filmjében ugyan szintén kisembert alakít, ám ezúttal nem saját személyes problémáival, elfojtott komplexusaival kell szembenéznie, hanem magával a Történelemmel. A főhős, ha lehet egyáltalán hősnek nevezni, egy ócska kis gyorsbüfé pénztárosa, aki életében az irodalommal legfeljebb csak étlapok és könyvelési bizonylatok formájában találkozott, belekeveredik a legmagasabb literátori körökbe. A mccarthysta éra által feketelistára helyezett, baloldali szimpátiájuk miatt minden publikálástól eltiltott szerzők ugyanis őt választják, hogy a neve alatt regényeket és filmforgatókönyveket írjanak. A kisember pedig olyan dolgokat fedez fel, melyeknek addig a létezését sem sejtette. Először a művészetet: lassacskán elhiszi magáról, valóban író. Aztán fokozatosan ennél is többre jön rá: arra, hogy tudni kell választani jók és rosszak között, az életben néha nagy döntéseket kell hozni, és az az igazi, értékes élet, mely ilyen választások elé kerül. A film maga persze nem ennyire ünnepélyes, és alkalmat ad egy nagy színésznek arra, hogy átmenetileg elhagyja megszokott skatulyáját.

Ehhez képest a *Jelenetek egy áruházból*, mely nemrégiben jelent meg videókazettán, sokkal inkább lehetett egyszerű ujjgyakorlat. Mindkét főszereplője, *Woody Allen* és *Bette Midler* is nagyszerű komikus. A történet sem különbözik nagyon azoktól, melyeket ők általában el szoktak játszani. Házaspárt alakítanak, melynek mindig harcra kész tagjai éppen egy áruházban esnek egymásnak. És amíg bebarangolják a boltrengeteget, nagy nyilvánosság előtt, egyre dühösebben vagdosnak egymás fejéhez először csak válogatott szitkokat, aztán apróbb tárgyakat. A két színész láthatóan jól szórakozik, és ha szereti ezt a stílust, akkor a néző is.

Manapság egy valamirevaló amerikai filmes lap elképzelhetetlen *Quentin Tarantino* nélkül. Nem is csoda, hiszen olyan energiával robbant be a filmiparba, mint előtte kevesen. Egyszeriben divat lett, benne van mindenben, és benne egyesül nagyjából az, amit úgy nevezünk: a kilencvenes évek.

Úgy tesz, mintha mindenhez értene, így aztán mindenki el is hiszi róla, hogy mindent jobban tud. A rendezés mellett (előtt, után, közben) forgatókönyveket ír, producerként működik és természetesen játszik. Szerepeinek listája mára valójában sokkal hosszabb, mint rendezéseié, de azért igyekszik fenntartani a látszatot: ő elsősorban rendező, akinek nagyon sok minden másra is akad ideje. Kritikusai (mert ilyenek is akadnak bőven) azt mondják, csak azért vállal ennyi feladatot, hogy ne legyen olyan feltűnő: nem rendez, kifogyott az ötletekből. Tarantino múltja legalább olyan bizonytalan, mint a jövője, hiszen több filmográfiá-

ban (köztük Amerika legtekintélyesebb kritikusáéban, a *Leonard Maltin*-félében) első szerepeként *Jean-Luc Godard* 1987-es *Lear király*-feldolgozása szerepel. E filmben (melyben egyébként még Woody Allen is kapott néhány sort) valóban minden benne van, ami egy Tarantino-féle Learből sem hiányozhatna. Az apokalipszis utáni, kietlen földön az erőszak és az őrület az úr, punkok és másfajta véglények harcolnak egymással. Csak egy baj van vele: a divatossá vált rendező-színész nemrég beismerte, hogy hazugság az egész: nem játszott a modernizált Learben, csak éppen egyszer, amikor egy stúdiónál állásért folyamodott, azt gondolta, így jobban mutat majd az életrajza. Abban biztos volt, hogy Godard filmjét úgysem ismeri senki Hollywoodban. Aztán a fals adat a lexikonokba is bekerült...

Majd következett a nagy áttörés, a *Kutyaszorítóban*, melyben az ifjú rendező természetesen fenntartott magának egy szerepet. Szép rózsaszín fürdőköpenyében megjelent második filmjében, a *Ponyvaregény*ben is, és azóta egymás után kapja a szövegkönyveket.

Az *Aludj velem!* (Sleep With me) például átlagos, kedves, romantikus vígjáték lenne, ha hiányozna belőle Tarantino néhány perces jelenete. Mondhatnánk, ez a film nem jellemző rá. De az ő monológja éppen olyan, ahogyan elképzelhetjük őt számtalan tévéinterjúja és moziszerepe alapján. Őrült. Belép, rákezdi, csak beszél, beszél, beszél: bolond dolgokat, de rendszeresen. Fokozatosan bebizonyítja rémült hallgatóságának, hogy a Top Gun jelentése nem más, mint egy férfi félelme saját homoszexualitásától. Amikor aztán már majdnem sikerült rászednie minket, diadalmas mosollyal biccent, és távozik. Neki ennyi is elég.

A *Ki nevet a végén?* (Destiny Turns on the Radio) esetében egész más a helyzet. Nem túl minőségi meglovagolása ez annak a hullámnak, melyet elsősorban Tarantino indított el. Ezért is van rá szükség: az ő jelenléte hivatott garantálni azt az „akciófilm, mely saját maga paródiája" hangulatot, melyet a rendező egyébként nem tudott megteremteni.

Majd jön eddigi talán legnagyszerűbb alakítása barátja, *Roberto Rodriguez* filmjében, a *Desperadó*ban: epizódszerepében a világ talán leghosszabb viccét meséli a kocsmárosnak ízesen, és még mesélne még többet is, ha villámgyorsan le nem puffantanák. Igaz, az ívóban percek múlva már szinte senki sincs az élők sorában, a kocsmárost is beleértve...

Harcostársának és elvbarátjának legújabb *Desperadó*jában, a *From Dusk Till Dawn*ban nem véletlenül vállalta el a főszerepet. A Vészhelyzetből ismert *George Clooney* társaságában ismét olyasmit játszik, amit akár ő is írhatott volna. Ugyanis egy őrült gengszterfilm őrült gengszterpárosát alakítják, akik csapdába kerülnek: otthonos-véres thrillerjükből, a *Született gyilkosok* és az *El Mariachi – A zenész* keverékéből váratlanul, úgy a film közepe felé egy horrorba csöppennek, és a műfaji határokat áthágva zombik és vámpírok veszik őket üldözőbe. Mintha a rendező véletlenül csatornát váltott volna forgatás közben. Folyik a vér, fröccsen a velő, aki akar borzad, aki akar nevet. A stílus ismerős.

Woody Allen „csak" színészként Bette Midlerrel a Jelenetek egy áruházból című filmben

Decemberben kerül a videotékákba *Spike Lee* legújabb mozija a *Girl 6 – A hatodik hang*. E vígjátékban *Robert Altman*t megszégyenítő sztárparádét láthatunk. Feltűnik *Madonna, Naomi Campbell* és *John Turturro* is, valamint természetesen *Quentin Tarantino*. Ez az ember nem bírja ki anélkül, hogy ne okozzon meglepetést: ezúttal egy csöpp vért sem ont, kerüli őt az erőszak. A szerep, amit az ellenállhatatlan humorú *Spike Lee* ráosztott, egészen váratlan: egy filmrendezőé.

Tarantino a saját gúnyrajzát játssza: öntelt, művészkedő, nagyszájú, figyelmetlen direktort, épp olyat, amilyennek ellenségei jellemeznék őt. Hatalmas monológban színészi alázatra int, aztán felszólítja a film hősét, a gyönyörű, állástalan színésznőt alakító *Theresa Randle*-t, vetkőzzön le. A szemérmes lány inkább a szerepről is lemond, csak hogy a melltartóját magán hagyhassa. Eddig tart a rendező türelme: azon nyomban kiutasítja a szobából a vonakodó művésznőt, míg asszisztense áhítatos tekintettel figyeli őt.

Ezzel indulnak Theresa kalandjai: mert ha a forgatáson nem kap munkát, oda szerződik, ahol nem kell félteni a testét: egy telefonszex-szolgáltató céghez. Talán a Tarantino által életre keltett filmes is felhívja őt néha.

Már játsszák a mozik a *Négy szoba* című, négy epizódból álló alkotást, melyben szintén feltűnik Quentin. A kérdés már csak az, ha ennyi szerepet elvállal (többnyire barátilag) akkor mikor marad ideje rendezni?

Íme három egymástól különböző habitusú, stílusú és korú rendező színészi pályája. Természetesen sokan mások is szerepelhetnének ehelyütt bővebben. Így *Spike Lee, Jim Jarmush* vagy hogy a magyarokról se feledkezzünk meg, *Várkonyi Zoltán*. Sőt saját különleges hangulatú alkotásában egy snitt erejéig a hónap egyik videómeglepetése, az *Érzékek iskolája* rendezője, *Sólyom András* is is feltűnik. A mester igazán szerény: csupán egy pillanatig láthatjuk: néma statisztaként, de tipikus pózban. A filmbéli forgatás operatőreként ismerhetjük fel, amint éppen egy kamerát cipel.

A lényeg minden bizonnyal ugyanaz az összes szóba került (és kifelejtett) rendezőnél. Ha valaki sok időt tölt színészek közelében, valószínűleg nem fogja kibírni, hogy előbb-utóbb ki ne próbálja, milyen csodálatos dolog is játszani.

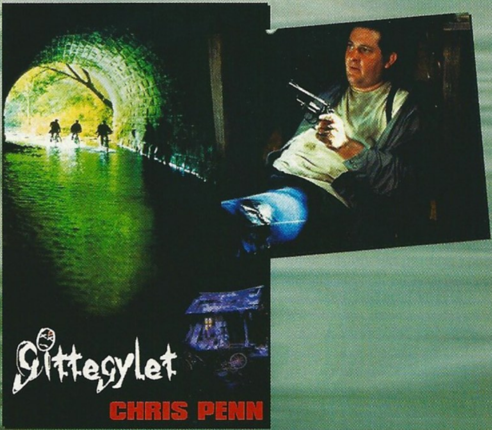
D.A.

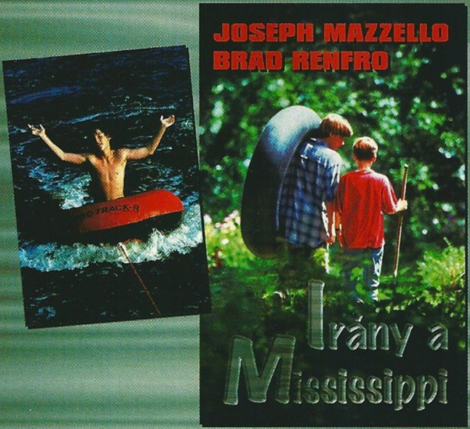
Spike Lee

DECEMBERTŐL A

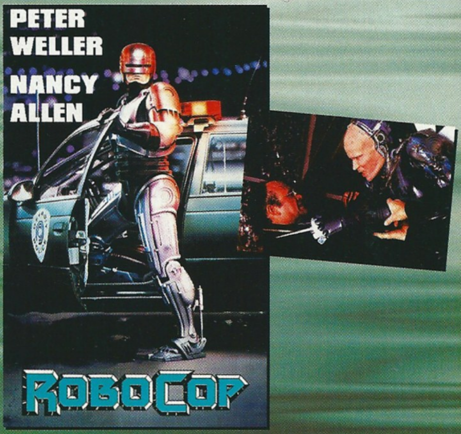

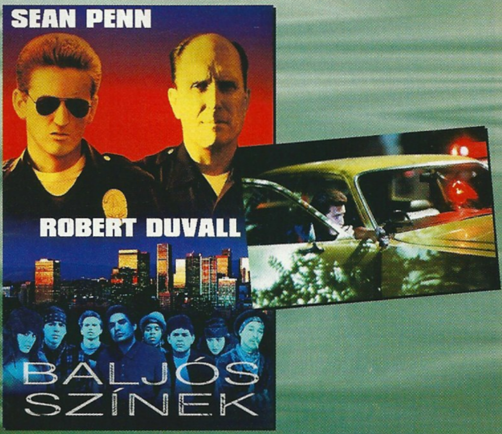

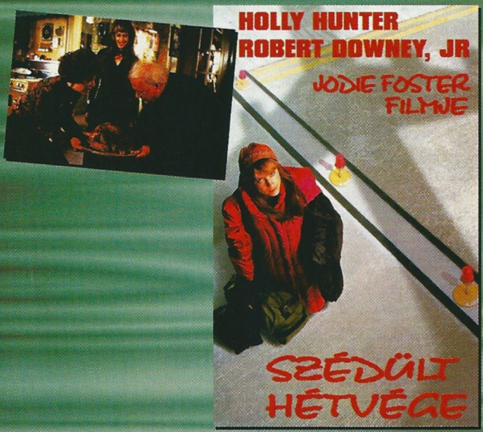

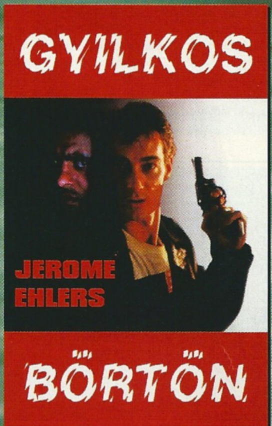
VIDEOTÉKÁKBAN

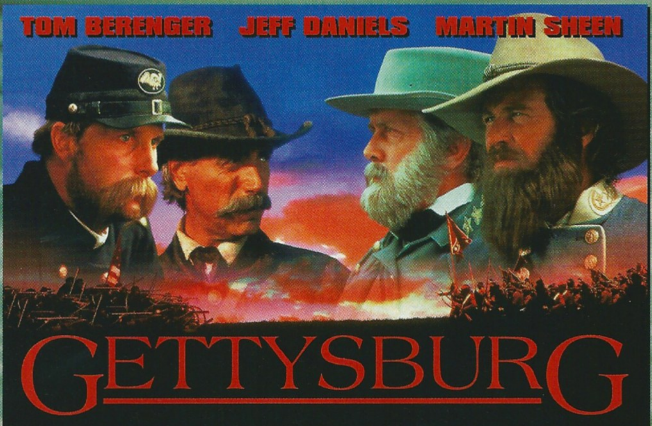

MIRAX

MIRAX Nemzetközi Filmforgalmazó és Multimédia Kiadó Kft. 1113 Budapest, Karolina út 34/a.
Tel./fax:(36-1) 209-2919, 209-2920 e-mail: mirax@dial.isys.hu

LaVyrie Spencer romantikus bestsellerében minden megtalálható, ami a sikerhez kell: szerelem, gyilkosság, előítéletek és bátor kiállás.

A történet a Georgia állambeli Whitneyben játszódik 1941-ben. Will Parker *(Christopher Reeve),* a szikár és szűkszavú csavargó elveszti állását egy helyi malomnál, amikor főnöke megtudja, hogy börtönviselt volt. A megalázó veszekedés után érkezik meg a déli kisváros kávézójába. A helyi újságot böngészve furcsa hirdetésre akad: *„Férjet keresek. Kortól függetlenül keresek jóravaló, munkaszerető férfit, akivel megoszthatom otthonomat. Keresse E. Dinsmore-t."*

Will a kíváncsiságtól hajtva keresi fel a lerobbant farmon élő Elly Dinsmore-t *(Deborah Raffin).* A furcsa, halk szavú, a világtól elvonult csinos özvegy két gyermekét egyedül neveli és már terhes a harmadikkal. A nő gyorsan befogadja Willt, és akkor sem esik kétségbe, amikor megismeri a férfit börtönviselt múltját.

A városban nem nézik jó szemmel az idegen és Elly kibontakozó szerelmét. Néhány fickó verekedést kezdeményez, de Will jól tudja, ha erőszakoskodik, könnyen visszakerülhet a börtönbe. Nem sokkal később a seriff emberei holtan találják az egyik helybéli lányt, aki szintén kivetette hálóját a titokzatos idegenre. Az áldozat kezében a férfi selyemkendőjét találják, és a seriff letartóztatja Willt, gyilkosság vádjával. Mialatt ő a börtönben ül, Elly nagy bátorságról tesz tanúbizonyságot: mindent elkövet, hogy kiszabadítsa szerelmét, ám úgy tűnik, többé már sosem lehetnek boldogok együtt.

A *Sommersby* című világsikert aratott film legjobb hagyományait folytatja e megható szerelmi történet. A főszerepet a nemrég tolószékbe kényszerült filmsztár, *Christopher Reeve* alakítja, aki a kritikusok szerint e filmben pályája egyik legjobb alakítását nyújtja.

A szerelem börtönében

(Morning Glory)
Színes amerikai film
Szereplők: Christopher Reeve, Deborah Raffin, Lloyd Bochner, Helen Shaver, J.T. Walsh
Zene: Jonathan Elias
Fényképezte: Laszlo George
Forgatókönyv Charles Jarrott és Deborah Raffin
Rendezte: **Steven Hilliard Stern**
Videópremier: 1996. december
Forgalmazza a **Flamex Video**

Christopher Reeve

A *Superman* című film címszerepével egy csapásra világhírű lett. Nemrég súlyos lovasbalesetével volt tele a világsajtó, melynek következtében a sportos külsejű sztár részlegesen megbénult.

Reeve már kilencéves korában fellépett a Princeton színházban. Az iskolában zongorázni tanult és énekelt a kórusban is, majd egy szimfonikus zenekar segédkarmestere lett. Miután lediplomázott angol irodalomból, a Julliard drámaiskolában tanult színjátszást *John Houseman* kezei alatt. Az iskola elvégzése után londoni színtársulatokkal játszott. New Yorkba való visszatérése után elvállalta a *Love Of Life* című tévésorozat egyik szerepét. Ezután a Broadwayn is fellépett és a partnere *Katharine Hepburn* volt.

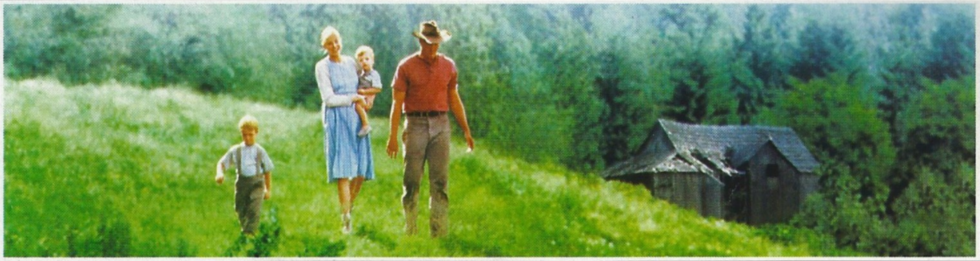
„Tőle az egyszerűséget tanultam meg" – nyilatkozta Reeve. *„Az élő példája, hogy sztárnak lenni nem egyenlő a nagyképűséggel."*

1978-ban a filmszakmában teljesen ismeretlen Reeve kapta meg *Superman* szerepét olyan sztárok ellenében, mint *Robert Redford* vagy *Paul Newman.*

„Superman nálunk nemzeti hősnek számít, ezért volt veszélyes és izgalmas magamra ölteni a híres jelmezt" - vallotta. *„Számítanom kellett volna rá, hogy a nevemet ezek után Supermannel fogják összekötni. Egyes producerek azt tanácsolták, hagyjam abba a filmezést, mert nincs az a rendező, aki szerepet osztana rám, hiszen ha meglátnak az embereknek a vásznon, mindenkinek a Superman jutna az eszébe rólam."*

A producerek jóslata egy ideig valóban „bevált" Az első *Superman* után (1978) Reeve két évig nem kapott komoly szerepajánlatot. 1980-ban elkészült a folytatás, majd 1983-ban a harmadik rész is. Közte egyetlen említésre méltó filmben szerepelt: *Sidney Lumet Halálcsapda* című fordulatos krimijében *Michael Caine* oldalán. 1987-ig a színész szinte teljesen eltűnt a süllyesztőben. *A hamis riport* című filmben egy újságírót alakított, aki anyaggyűjtése során belekeveredik egy erőszakos strici bűncselekményeibe. Partnere *Morgan Freeman* volt, akit alakításáért Oscar-díjra jelöltek. Még ugyanebben az évben egy menetrendszerű *Superman*-folytatás következett. A *Szemenszedett szenzáció* című vígjátékban végre komikusi vénáját is megcsillogtathatta *Kathleen Turner* és *Burt Reynolds* oldalán. A filmezés mellett persze nem mondott le a színpadról sem. Szerepelt a Williamstown Színházi Fesztiválon és a Broadwayn is fellépett. 1993-ban a Merchant-Ivory produkcióban készült *Napok romjai*ban láthattuk *Anthony Hopkins* és *Emma Thompson* oldalán.

1995-ben a *Minden gyanú* felett című krimiben egy tolószékbe került rendőrt alakított és a sors különös és tragikus egybeesése folytán néhány hónapra rá a valóságban is megismétlődött, amit a filmen láthattunk. Majdnem halálos balesetet szenvedett egy lovasversenyen. A ló egy akadály átugrása közben ledobta a hátáról az egyébként kiváló zsoké hírében álló színészt. A röntgenfelvételek megállapították: két nyakcsigolyája eltört. Rendkívül súlyos műtéttel tudták megmenteni az orvosok, de a baleset permanens paralízist okozott. A szakemberek szerint egy ilyen sérülés után a felépülés lehetetlen. Reeve hihetetlen akaratereje folytán azóta már többször megjelent a nagyközönség előtt. Legutóbb az Oscar-díj-kiosztás gálaestjén láthattuk megható és felemelő szereplését.

VESZETT KUTYÁK ÉS ANGOLOK

A thriller London dekadens ifjú arisztokratáinak piszkos játékaiba enged bepillantást. A felkavaró történet egy amerikai motoros futárról szól, aki a felső tízezer elegáns partijainak világában egy gyönyörű nő sötét titkát tárja fel.

Az elegáns Antonia *(Elizabeth Hurley)* és a fiatal amerikai, Mike Stone *(C. Thomas Howell)* az első találkozás után szenvedélyesen egymásba szeretnek, de hamarosan fény derül arra, hogy a lány drogfüggőségben szenved.

Eközben mélyreható rendőri nyomozás folyik Tony Vernon-Smith, a dúsgazdag kábítószerkereskedő ellen, akit állítólag több szál is fűz Antoniához. A rendőrség kábítószerosztályának főnöke, Stringer felügyelő személyes ügynek érzi, hogy a drog dealert kivonja a forgalomból. Mostohalánya, Sandy szintén belekeveredett a kábítószerügyletekbe. Mike amerikai létére belesodródik az angol kábítószeres alvilág kegyetlen harcába.

❖

Elizabeth Hurley 1986 óta a híres filmsztár, *Hugh Grant (Négy esküvő és egy temetés, Áldatlan állapotban)* barátnője, kapcsolatukról folyamatosan cikkeznek az újságok. Elizabeth katonai családban nőtt fel. Az általános iskola elvégzése után balettot kezdett tanulni és táncosnak készült. Később Londonba költözött, ahol beiratkozott a London Studio Centre iskolába. Itt színjátszást is tanítottak, és az ifjú hölgy feladta balett-táncosi ambícióit a színpad kedvéért. Mivel nehezen tudott érvényesülni a szakmában, modellként kezdett dolgozni, és hamarosan az Estee Lauder-reklámokról mosolygott az emberekre. Filmes karrierje *Hugh Grant*tel való kapcsolata nyomán indult el. Láthattuk a *Twin Peaks: Tűz, jöjj velem* című thrillerben és legutóbb *Wesley Snipes* partnereként *Az 57-es utas* című akciófilmben. Hamarosan megjelenik videón vadonatúj akciófilmje, a *Dangerous Ground*, melyben a fekete bőrű sztár, Ice T. a partnere.

❖

C. Thomas Howell első filmszerepét 16 éves korában kapta Steven Spielberg E.T.-jében. Mivel a film minden idők egyik legsikeresebb mozija lett, Howellre felfigyeltek a producerek és a rendezők. *Francis Ford Coppola* főszerepet adott neki a *Kívülállók* című fiatalokról szóló drámában, melyben Hollywood (akkori) legfiatalabb generációjának legjobbjai játszottak együtt: *Tom Cruise, Matt Dillon, Patrick Swayze, Emilio Estevez, Ralph Macchio.* Spielberg és Coppola után egy újabb rendezőóriással, *John Milius*szal dolgozott a *Vörös hajnal* című filmben, amely az oroszok Amerika-ellenes inváziójáról szólt. 1986-ban az *Országút fantomja* című thrillerben aratott nagy sikert *Rutger Hauer* oldalán. A kilencvenes években kissé háttérbe szorult egykori kollégáival szemben, és főként akciómozikban játszott. A *Veszett kutyák és angolok* az első filmje, amelyet Európában forgatott.

VESZETT KUTYÁK ÉS ANGOLOK

Mad Dogs And Englishmen

Színes amerikai thriller (1995) Szereplők: **C. Thomas Howell**, **Elizabeth Hurley**, **Joss Ackland**, **Claire Bloom**, **Jeremy Brett** Fényképezte: **John Peters** Forgatókönyv: **Tim Sewell** Rendezte: **Henry Cole** Videópremier: **1996. december** Forgalmazza a **Flamex Video**

HOLLYWOODBAN SZÉP EMBEREK ÉLNEK. SÁRMOS DETEKTÍVEK ÉS TITKOSÜGYNÖKÖK JÓSVÁDÁJÚ BŰNÖZŐKET ÜLDÖZNEK ARRAFELÉ, ÉS HA BAJBA KERÜLNEK VAGY EGY KIS PIHENÉSRE VÁGYNAK, BIZTOSAK LEHETNEK BENNE, HOGY A KÖZELBEN TALÁLNAK EGY GYÖNYÖRŰ NŐT. A NÉZŐK A SZÉPET SZERETIK: AZ AMERIKAI MOZI EZÉRT A SZÉP EMBEREK BIRODALMA.

MODELLEK FILMSZEREPBEN

Ezért aztán nem is csodálkozhatunk azon, ha a filmvásznon és videón sorra feltűnnek azok a gyönyörű nők, akiknek szépségéhez nem fér kétség, akik bár elérhetetlen távolságban vannak tőlünk, mégis jó ismerőseink, akiknek makulátlan bájait nap mint nap újra megcsodálhatjuk magazinok címlapján, hirdetéseken, tévéreklámokban. A szupermodellek előbb-utóbb felkeltik a producerek érdeklődését is, és játékfilmben is kamerák elé állnak.

Van, akinek a film csak kaland, játékos kitérő, és miután ez is megvolt, visszatér az illatszerek és csipkés fehérneműk világába. *Naomi Campbell* vagy *Cindy Crawford* egész biztosan e kategóriába tartozik, bár Naomi egyre rendszeresebb vendég a hollywoodi stúdiókban.

Más kolléganőiket viszont megigézi a mozi varázsa, és maradnak, bár lehet, hogy ez nem igézeten múlik, hanem szerencsén, kritikusi és nézői elismerésen, sikeren (vagyis mindent összevetve pénzen – mondhatnánk rosszindulatúan). Annyi biztos, hogy például *René Russo*, az egykori csúcsmodell az 1989-ben készült *A nagy csapat*ban debütált és azóta már nyolcadik nagy sikerű filmjét is leforgatta. *Mel Gibson, Clint Eastwood* és *Dustin Hoffman* után ezúttal *Kevin Costner* partnere a *Fejjel a falnak* (Tin Cup) című filmben. Vagy ki emlékszik már arra, hogy *Kim Basinger*re, a nyolcvanas évek szexszimbólumára is a kifutókon figyeltek fel az éles szemű producerek? A modellsorból kiemelkedett filmsztár nemrégiben azért visszatért a modellek közé, igaz, csak egy szerep erejéig és nem modellként, hanem riporterként. *Robert Altman*, Amerika legtöbb iróniával megáldott rendezője *Divatdiktátorok* című filmjében a szép szőkeségre osztotta a televíziós divatriporternő szerepét.

René Russo és *Kim Basinger* karrierjében a modellkedés csupán a bevezető szakasz volt, a felkészülés ideje. Nemsokára az is eldől, hogy *Natasha Henstridge* életében csupán rövid kitérő lesz-e a színészet. A szépség *A lény* című sci-fi thrillerben szörnyeteget alakított: szó szerint igazi férfifalót kellet eljátszania. Nemrégiben fejezte be *Jean-Claude Van Damme* együtt forgatott filmjét *Maximum Risk* címmel (hamarosan látható a hazai mozikban is), s ha sikeres lesz, valószínűleg végképp elcsábítja Hollywood: ő is főfoglalkozású színésznő lesz.

❖

De hogyan kerülnek a modellek a forgatásra? Miképpen lehetséges, hogy ezek a lányok szemmel látható könnyedséggel állják meg a helyüket a számukra új helyzetben? Persze az örök cinikusok szerint a szép lányoknak azért könnyű a dolguk, mert korunk sikerfilmjeiben a főszerep úgysem a színészeké... A prímet a robbanások, autós üldözések, félelmetes méretű űrhajók viszik. A technikán és a különleges képhatásokon, a komputermágusokon és a látványtervezőkön múlik, milyen lesz a film látványa, hatása, fogadtatása. A színész úgyis csak másodrangú lehet, és a reklámszakemberek szívesen veszik, ha a plakátokon egy modell jól ismert neve és arca szerepelhet. Ha valaki már sztár, érdemes minden lehetőségét kiaknázni és a hírnevet készpénzre váltani.

A világ azért szerencsére nemcsak cinikusokból áll. *Naomi Campbell, Elle MacPherson* és legutóbb *Cindy Crawford* színészi próbálkozásait nagy figyelem és kíváncsiság kísérte. Szakmájuk élvonalában talán egyedül *Claudia Schiffer* habozik még. Ám nemrégiben ő is fitness-kazettát jelentetett meg, és egy nyilatkozata szerint már csak a megfelelő forgatókönyv hiányzik ahhoz, hogy ő is nekivágjon.

❖

Ha valaki egy szakmában már eljutott a világhírig, nehéz a váltás. A közönség nem a színésznőket nézi a vásznon, hanem az irigyelt és/vagy vágyott modellt figyeli, amint színészkedik. Sőt a forgatókönyvírókat sem faragták más fából.

Elle MacPherson első filmszerepét 1994-ben kapta. *John Duigan* a *Szirének* című ausztrál vígjáték egyik legfontosabb és legérdekesebb karakterét osztotta rá. A történet, mely a húszas években játszódik, egy anglikán lelkészről szól, aki feleségével együtt meglátogat egy világtól távol élő, szabados elveket valló és elveinek megfelelő képeket készítő festőt. A mester feleségével és három modelljével él egy fedél alatt, és a vidám hölgytársaság – melynek tagjait már megfertőzték a festő elvei – egyik tagja sem habozik, ha bájaikat mutogathatják.

A puritán lelkészt, aki állandóan pirulni kényszerül, természetesen *Hugh Grant* játssza. A gyönyörű, romlatlan, buja vidéken a gyönyörű, romlott és nem kevésbé buja lányok kicsit felforgatják a vendégek életét.

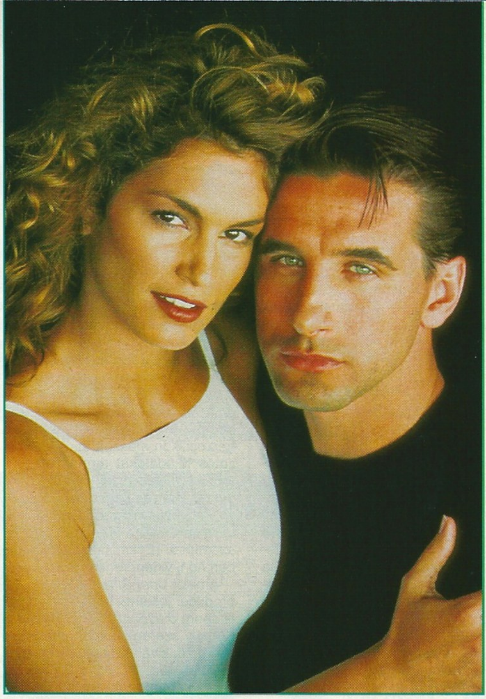
A film minden pillanata érzéki. Még a tájképek is erotikát sugároznak. És e hangulat megteremtésében természetesen hatalmas feladat hárul *Elle MacPherson*ra, akiről a néző nemcsak azt tudhatja meg a film során, mennyire szép, hanem azt is, hogy egészen jó színész

Girl 6 – A hatodik hang: ő Naomi Campbell

válhatna belőle. A történet szerint viszont benne marad a szupermodell szerepében. Távoli, elérhetetlen, vágyott világ az övé, a szépségé és szabadosságé. Olyan, ahová a köznapi ember (a lelkész és felesége) beleshet ugyan, de be sohasem juthat. Van szépség, tökéletesség és erotika, ami mindig csak távoli vágykép marad – ez Elle kisasszony üzenete a fehérneműhirdetéseken csakúgy, mint a *Szirének*ben.

Az *Ugrásra készen,* mely már szintén látható videón, ugyancsak vígjáték és megint csak az előzőhöz hasonló szerepbe kényszeríti a modellt. E sztori főhőse, a bolondos festőművész öt éve kitartóan szerelmes egy csodás nőbe, akit még csak meg sem szólított. A reménykedő fiatalember választottja szerencsére éppen a férfi lakásával szemben lévő házban lakik, így a film hőse távcsövével szinte mindent megtudhat róla. Távoli, néma csodálat ez. Önzetlen (viszonzatlan) hódolat. Egyszóval: bolondság. Ugye nem sokban különbözhet attól, ahogy egy szép manökenre nézünk? Amikor aztán a vágyott nőt végre nemcsak a konyhaablakon keresztül láthatjuk, hanem színre is lép, akkor is olyan, mint egy földre szállt istennő. Mindenkinél magasabb egy fejjel; a sok szeszélyes, vicces figura között ő az egyetlen, aki határozott, magabiztos és kiegyensúlyozott. Sőt ami a legmeglepőbb, okos is. És beleszeret a férfiba, aki eddig távolról csodálta őt. Csakhogy az végül (épp a legforróbb pillanatban, amikor már csupán egy vékony csipke ruhadarab választja el vágyai tárgyától) rájön: mást szeret. Azt a kicsit talán kevésbé szép lányt, akit már évek óta ismer, és akinek általában elpanaszkodta kukucskálós szerelmével kapcsolatos minden bánatát. Jane – az *Elle MacPherson* alakította bombanő – pedig bevallja, hogy már ő is évek óta kukkol. Lesi a srácot, aki leste őt. Ilyen nehéz a fotómodellek élete...

Tiszta játszma:
Cindy Crawford William Baldwinnal

Rene Russo:
túl nyolcadik
játékfilmen

Mindenesetre e mulatságos filmben a hétköznapi emberek sem hétköznapiak. Mire eljön a happy end, teljesen megfeledkeznek arról, hogy elvágyódjanak saját világukból. Manökenek nélkül is igazán jól érzik magukat.

Elle valószínűleg valóban tehetséges színésznő. Nem csoda, hogy nemcsak vígjátékokban szeretné kipróbálni magát. Hamarosan a *Jane Eyre*-ban láthatjuk, *William Hurt* oldalán.

❖

Naomi Campbell szintén nyughatatlan természet. Talán övé a világ legismertebb arca (és teste), de ő nem elégszik meg ennyivel. Nemrégiben lemezt készített, *Hattyú* címmel önéletrajzi ihletésű regényt írt, és az elmúlt néhány évben több filmben is szerepet vállalt. Igaz, nem túl nagyokat; inkább csak tréfás ujjgyakorlatok ezek, mint komoly színészi próbálkozások.

Először 1993-ban a A *The Night We Never Met* (Az éjszaka, amikor egyszer sem találkoztunk) című romantikus vígjátékban tűnt fel egy villanásnyi időre, majd két évvel később a *Miami Rapszódiá*ban kapott feladatot. A filmben, nem túl meglepő módon, fotómodellt alakít. A történet során legalább öt házas- vagy szerelmespárról derül ki, hogy tagjai csalják egymást. Férjek és feleségek, menyasszonyok és vőlegények csábítják el suttyomban mások férjét, feleségét, menyasszonyát, vőlegényét. Az egyik alig tisztes családapa vágyainak tárgya természetesen az ébenfekete bőrű *Naomi Campbell.* A férfi a miami tengerparton pillantja meg először a modellt, és amikor az a fotósok kérésére magától értetődő természetességgel kibújik utolsó ruhadarabjából, ő egy szót sem szól, csak némán elájul.

Szerencséjére. Mert egy kis ápolásra a csodanő öltözőjébe kerül, ahonnan már egyenes út vezet az öltöző gazdájának karjaiba. Ám a forgatókönyvíró ezúttal is szigorúan bánik a legszebbik nem képviselőjével: a kopaszodó családapa végül jó útra tér, hazamegy a feleségéhez, az álombéli nő pedig ismét magára marad.

Spike Lee legújabb filmjében, a *Girl 6 – A hatodik hang* címűben (decemberi tékaújdonság) már ki-

zárólag álombéli nők szerpelnek. A film színhelye ugyanis egy telefonszex-szolgáltató központ. Egy állástalan színésznő, miután sok próbafelvételről elküldték és sok pénzkereseti formát kipróbált már, itt végre megtalálja számítását. Mint a hatos számú lány, végre igazán kifejtheti színészi képességeit, és kolléganői személyében még igazi barátokra is talál. A vicc természetesen az, hogy a lányok valójában egészen mások, mint amit bársonyos hangjuk alapján a kéjsóvár betelefonálók hihetnének. Az elcsúfító maszkok mögött azonban igazi sztárok bujkálnak. *Madonna* mellett, ha figyelünk, a 76-os számú lány szerepében *Naomi Campbell*t ismerhetjük fel. A smink és a jelmez tökéletes. A hetvenhatoska egyszerűen csúnya (bár hangjával könnyedén felajzza a neki telefonáló férfiakat). Valószínűleg nagy megkönnyebbülés lehetett végre nem észbontóan szépnek lenni. Legalábbis erre utal az, hogy a csodanő felszabadultan, könnyedén komédiázik a filmben, mintha csak színésznő lenne, noha a történet nem róla szól, hanem kolléganőjéről, és *Naomi Campbell*, ellentmondva a pletykalapok híreinek, önzetlenül, magát a történet kívánalmainak alárendelve végigbolondozza a neki jutott néhány jelenetet. Alkalmazkodik. Lehet, hogy az ilyen filmek arra is jók, hogy ezentúl egy kicsit többre tartsuk a modelleket?

❖

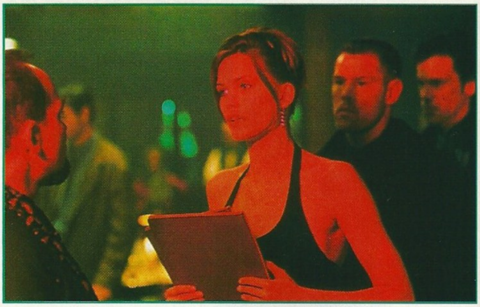
Valószínűleg *Cindy Crawford*ban sem kevés a vállalkozó hajlam, másképp nem vállalta volna el egy akciófilm főszerepét. A Revlon-kozmetikumokat, a Pepsit és a Vogue-ot reklámozó, féltve őrzött test a hírek szerint jó néhány horzsolást, karcolást és vágást szenvedett el a forgatás során.

Természetesen nincs is ebben semmi meglepő, hiszen a *Tiszta játszma* főszereplőjeként a csodált (és hétszámjegyű összegre biztosított) *Cindy* megfordult lángoló autókban, robbanó helikopterben, vízbe ugrott és vasúti teherkocsikon mászott át. A kockázatos feladatokat természetesen többnyire nem személyesen végezte, ám a forgatáson mégis sokkal több megpróbáltatás várt rá, mint amire a kifutón valaha is számíthat. (E film szintén decemberi honi videópremier.)

Amikor *Joel Silver*, a jól ismert producer felkérte, hogy játsszon a filmben, ő azonnal igent mondott. Komoly szerepet kapott a férfi főszereplő kiválasztásában is, így részben az ő elhatározásából született meg az év egyik álompárosa, a *Cindy Crawford–William Baldwin*-duó.

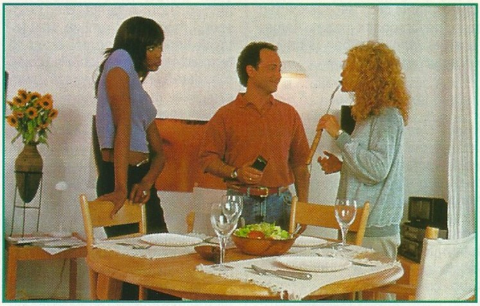
Elle MacPherson (jobbra) az Ugrásra készen című vígjátékban

Natasha legújabb alakítása hamarosan a Maxim Riskben látható

Natasha Henstridge A lény című thrillerben

Naomi (balra) a Miami rapszódiában

Cindy végre azon ritka modellek egyike, aki a moziban teljesen maga mögött hagyhatta múltját. Nem végzet asszonyát, sem elérhetetlen távoli szépséget vagy bűnre csábító boszorkányt kellett játszania. A forgatókönyv szerint hétköznapi életet élő jogászt alakít, akire egy nap rálőnek az utcán. Ő nem ért semmit, hiszen nincsenek haragosai. Nem sejti, hogy egyik védence ügyeinek intézése során olyan dolgokat tudott meg, amit nem lenne szabad ismernie.

Így kerül össze a csinos ügyvédnő és egy morcos detektív, és így kezdődik a kalandok hosszú sora, melyen kénytelen-kelletlen együtt mennek át. Ellenségből fokozatosan harcostárssá válnak, sőt – Hollywood szabályai szerint – természetesen egymásba is szeretnek. De addig még nagyon sok minden történik velük...

A modellkedés passzív foglalatosság. A manöken csupán felkínálja magát a ravasz divattervezőknek és a kíváncsi szemeknek. Ám Cindy Crawford ebben a filmben egészen más jellemvonásokat mutat be. Nem csupán megmenteni való gyenge nő, akinek a szerepe arra korlátozódik, hogy ijedt sikoltozásával kiemelje az őt megmentő férfi hősiességét. Valóban egyenrangú partnere William Baldwinnak. Legalább annyiszor menti meg a rendőr életét, mint az az övét. Egymásrautaltságuk egyenrangúvá teszi őket. Sőt a küzdelmek során bevet egy-két olyan eszközt is, melyet egy borostás rendőrfelügyelő a legnagyobb igyekezet mellett is képtelen volna.

Cindyről így aztán azt is megtudhatjuk, hogy szakadtan, piszkosan és csapzottan is tud bájos lenni. Nincs szüksége sminkre, hogy elbűvölje a nézőt – legalábbis nem olyanra, mint amilyet fotózás közben használ. Ha igazán színésznő akarna lenni, e film elindíthatná a karrierjét, legalább úgy, ahogy a *Féktelenül* röpítette a modellszépségű *Sandra Bullock*ot a csúcsra.

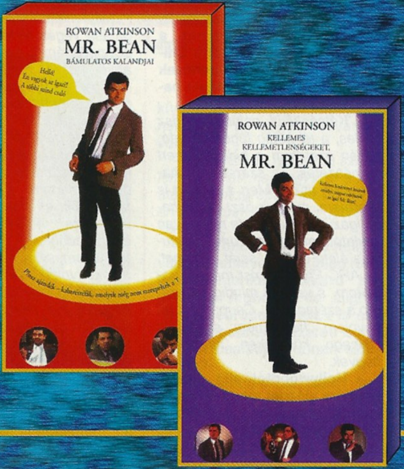
De talán mindez csak mese, és a mesebeli lényekre tudvalevőleg vonatkozik a mozifilmek végén minden alkalommal megjelenő felirat: a valós, életbeli személyekhez való bármilyen hasonlóság csak a véletlen műve lehet. A filmvásznon életre kelő alakok legalább olyan távol állnak az egyszerű nézőtől, mint a színes magazinok címoldalán megjelenők, és legalább ugyanannyira lehet őket csodálni is. Igaz, hogy messze vannak, de kitörölhetetlenül részei a mi reflektorfénytől mentes világunknak is.

Deutsch Andor

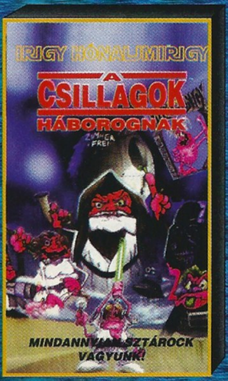
már az üzletekben a

PolyGram Video

őszi újdonságai

Itt van Mr. Bean, az igazi, a hamisíthatatlan, a rámenős balek, a századvég bohóca - végre magyarul!

Akar Ön fetrengeni, míg a Csillagok Háborognak? Ha igen, válassza az év rockparódiazenekarának kétórás kazettáját. Nézze sötétben, hallgassa hangosan!

JOAN

HOLLYWOOD VÉRBELI JOLLY JOKERE. AZ *ÁLDATLAN ÁLLAPOTBAN* CÍMŰ VÍGJÁTÉKBAN Ő AZ ÁLDOTT ÁLLAPOTOT MINDIG BOLDOGAN FOGADÓ, LÁNYAI UTÁN FIÚGYERMEKBEN REMÉNYKEDŐ NAGYDARAB KISMAMA, DE SZŐKE HAJJAL VOLT MÁR RENDKÍVÜL SZEXIS CSÁBÍTÓ AZ *ADDAMS FAMILY 2*-BEN, MELEG SZÍVŰ ROBOTLÁNYT ALAKÍTOTT A *JÁTÉKSZEREK* CÍMŰ TRAGIKOMÉDIÁBAN, LOMPOS-KÖZÖNYÖS FELESÉGET A *MONDVACSINÁLT HŐS*BEN, S MÉG SOROLHATNÁNK SZEREPEIT (KÖZTÜK A *DOLGOZÓ LÁNY*BAN NYÚJTOTT ALAKÍTÁSÁT, AMELYÉRT OSCAR-DÍJRA IS JELÖLTÉK).

A harmincnégy esztendős *Joan Cusack* – a nem kevésbé népszerű *John Cusack* nővére – nyolcéves kora óta szerepel színpadon, s tizenhat éves korától mozog otthonosan a filmstúdiókban.

Hollywoodi találkozónkra mégis vendégként érkezik. Hűséges típus, nem akar búcsút mondani chicagói otthonának.

– Itt, Los Angelesben ilyenkor ősszel is ragyog a nap, a szelek városának mondott Chicagóban pedig már igencsak hűvösek a hajnalok. Mégis hazakészül?

– Kétségkívül nálunk az ősz szeles, a tél pedig fogcsikorgató, de én szeretem a hideget, mert természetes, és szeretem a havat, mert tiszta. Meg a tavaszt is szeretem, meg az őszt is. Chicago igazi nagyváros, de nem olyan zaklatott, mint New York. A kulturális élete eleven, saját cégemet, az ARC Productionst *magam irányítom, s valahol mindig jut szerep a számomra... Csupán azt hiányolom, hogy nem síelhetek: Chicago környékén nincsenek hegyek.*

– Hollywoodtól alig másfél órányira viszont magas hegyek vannak, amelyeket decembertől májusig hó borít...

– Oké, de Kaliforniát mégsem a lakatlan hegyei jellemzik, hanem hogy nincsenek évszakok, és ez számomra unalmas. Ráadásul az emberek is unalmasak. Itt szinte mindenkit csak a saját karrierje meg a biznisze érdekel, miközben a film körül ellenszenvesen nagy a tolongás. S mindenhová autóval kell menni... Persze ne gondolja, hogy idegenként mozgok a városban! Jól ismerem Los Angelest és környékét, hiszen az utóbbi években öt-hat hónapot itt forgatok... De ha egy filmet befejeztünk, nekem már honvágyam van. Bár Illinois államban, Evanstonban születtem, minden emlékem Chicagóhoz köt. Ott készítettem első filmjeimet, köztük szinte még gyermekként a Tony Bill *rendezte* My Bodyguardot.

– *My Bodyguard:* vagyis *A testőröm.* Más filmsztárokhoz hasonlóan a valóságban is van testőre?

Csodálkozva néz rám:

– Nekem?... Nincs. Szükségem lenne rá? Nincs haragosom, csak rengeteg jó ismerősöm van. Néha persze nem ártana egy testőr, hogy ne tévedjek el Los Angelesben.

– Eltévedt már?

– Egyszer. De az valóban félelmetes volt... Vagy talán mulatságos, nem is tudom. Az Addams Family *második részének forgatása végén történt, hogy a százvalahány éves öreganyót játszó, amúgy New Yorkban élő* Carol Kane*nel búcsúpartit rendeztünk a társulatnak. A film jellegéhez illő mexikói ételeket és italokat rendeltünk, lelkesen készültünk a bulira... de partnereink többsége fáradt volt, és siettek volna haza vagy vissza a szállodába. A margaritás kellemes ital, nos, abba belekortyoltak, kicsit ettek is... de alig fogyott a sok finomságból. „Kár lenne veszendőbe hagyni – gondoltuk Carollal –, inkább adjuk a hajléktalanoknak!" Mindent berámoltunk egy autóba, későre járt már, amikor kettesben elindultunk az idegen városban.*

– Gondolom, tényleg elkelt volna egy testőr...

– Ha ismeri Los Angelest, tudhatja, micsoda félelmetes részei vannak. Térkép segítségével csak-csak eljutottunk az egyik szegénynegyedbe. Ott összevissza bolyongtunk, miközben szánnivaló emberek, kábítósok meg hasonló páriák keringtek körülöttünk... Carol szőke, alacsony, törékeny... de végül is jó kaland volt.

– Akkoriban maga is szőke volt. Az *Addams Family* láttán sokan mondták, szőkén olyan „szexi", hogy nem lett volna szabad visszabarnulnia...

Ismét csodálkozóra kerekül a szeme:

– Hm... valóban? De hát az nem én volnék. Nem szívesen festeném szőkére a hajamat. Barna vagyok és a természetes dolgokat meg a természetes embereket szeretem.

– Az *Áldatlan állapotban* című vígjátékban ilyen asszonyt játszik: valóságos ősanya. De gyakran alakított „természetellenes" figurákat is, mint a *Játékszerek* robotlánya vagy az *Addams Family 2.* kegyetlen és pénzsóvár nevelőnője. Eszerint nem szerette e szőke hölgyet?

– A szerepet nagyon szerettem, mert számomra újszerű feladatot jelentett szexis nőt játszani. Magát a figurát viszont valóban nem kedveltem. Szívtelen teremtés, aki csak magát szereti, s nem a többi embert... Nekem viszont – karját széttárva mutatja a méretet – *nagy-nagy szívem van.*

– A filmjeiben karakterszerepeket játszik. Drámában még nem láttam. Színpadon is vígjátékokban szerepel?

– Nézze, ha vidám darabban lépek fel, úgy érzem, jókedvre derítem az embereket, és attól én is jó-

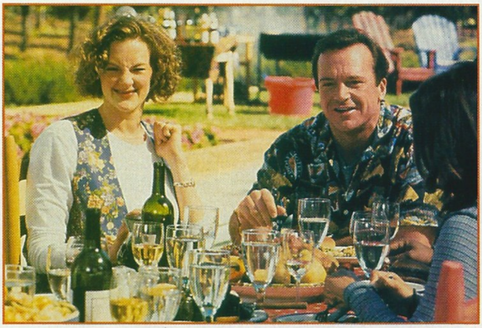
Egy újabb arca a Szép, szőke herceg című filmből

MAMA (ÁLDATLAN ÁLLAPOTBAN) – LOS ANGELESI-I INTERJÚ

CUSACKKAL

Csábítóként az Addams Family 2-ben

Áldatlan állapotban

kedvű leszek. A drámától viszont sokszor izgatottá, szomorúvá válok. S minek a szomorúság? Nagyon szeretem Shakespeare-t. *Örömmel játszottam a* Makrancos hölgyben *meg a* Cymbelineben.

– Miért szereti *Shakespeare*-t?

– Mert remek szerepeket kínál, nagyszerű erőpróba a színész számára és...

Megáll mondat közben. A legmelegebb pillantásával hozza zavarba a riportert:

– Tudja, hogy egy európai újságíróval sokkal érdekesebb beszélgetni, mint egy amerikaival?

– Valóban? Miért?

– Mert eredetibbek a kérdései...

– Ne mondja! Ha amerikai újságíró lennék, vajon mit kérdeznék?

– Hát nem Shakespeare-ről, *az biztos... Inkább hogy hogyan készülök a legújabb szerepemre, szeretem-e a rendezőt. Meg a magánéletemről faggatna, a szexről...*

– És mit mondana a magánéletéről... persze csak akkor, ha én most amerikai módra kérdezném?

– ...Hogy rajongok a szüleimért. Anyámnak köszönhetem, hogy a nővéremmel együtt már gyerekként elvitt egy színiiskolába. Nagyon szeretem a négy testvéremet, akik szintén Chicagóban élnek, és valamennyien színészek.

– Szerepeltek már együtt?

– Volt közös filmünk. Nagyszerű volt egymást segítve, együtt játszanunk. S éppen most készülök a Grosse Pointe Blank *felvételeire, amelyben nemcsak együtt szereplek öcsémmel, Johnnal, hanem ő a forgatókönyv egyik társszerzője is. De előbb befejezem egy romantikus komédia, az* A Smile Like Yours *forgatását.*

– És még mit mondana egy kíváncsi amerikai kollégámnak.... ha az nagyon kíváncsi volna?

– Hogy férjem nincs, de szerelem van... és majd egyszer a legutóbbi filmszerepemhez hasonlóan az életben is sok-sok gyereket szeretnék.

– Köszönöm a kérdés nélküli választ, amelyet egy „jelen nem lévő" amerikai újságíró sugallatára mondott, de alighanem az európai olvasók is szívesen fogadnak... Szereti Európát? A családja honnan származik?

– Úgy tudom, az őseim Írországból vándoroltak be Amerikába. Turistaként jártam Franciaországban, Olaszországban, Németországban; Angliában pedig forgattam is. Szeretek Európában tartózkodni, az utazás az egyik hobbim.

– S mi egyebet szeret?

– Olvasni, főleg színdarabokat. Elképzelni, hogyan vinném színre...

– Manapság mind több filmszínésznő rendez is... Csak nem kacérkodik azzal, hogy a felvevőgép túloldalára álljon?

– Színházban már rendeztem én is, s örömest rendeznék megint.

Ránéz az órájára:

– És szeretem a némafilmeket... Tudja, amikor nem kell sokat beszélni.

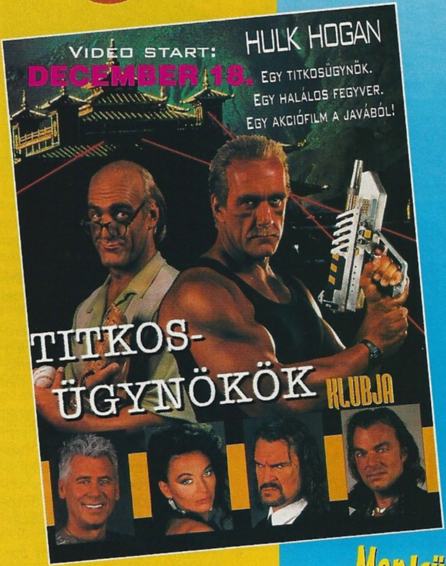
Értem a célzást. Megköszönöm a hollywoodi beszélgetést, s búcsúzom. Alighanem indul a gépe Chicagóba.

Földes Tamás
(Los Angeles)

Joan Cusack Magyarországon ismert filmjei:

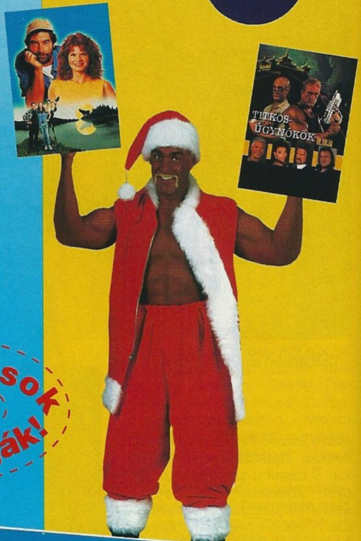
A híradó sztárjai (*Broadcast News*, 1987) r.: James L. Brooks *(Guild)*
Keresztanya (*Married To the Mob*, 1988) r.: Jonathan Demme *(Zoom)*
Dolgozó lány (*Working Girl*, 1988) r.: Mike Nichols *(Guild)*
Az én kék egem (*My Blue Heaven*, 1989) r.: Herbert Ross *(InterCom)*
A nő nem felejt (*Men Don't Leave*, 1989) r.: Paul Brickman *(Intervideo)*
Mondvacsinált hős (*Accidental Hero*, 1992) r.: Stephen Frears *(Columbia TriStar)*
Játékszerek (*Toys*, 1992) r.: Barry Levinson *(Guild)*
Addams Family 2. (*Addams Family Values*, 1993) r.: Barry Sonnenfeld *(UIP–Duna Film)*
Corrina, Corrina (1994) r.: Jessie Nelson *(Flamex InterStar)*
Áldatlan állapotban (*Nine Months*, 1995) r.: Chris Columbus *(Fox Video)*
Hárman párban (*Two Much*, 1995) r.: Fernando Trueba *(jön videón 1997 elején, Odeon)*
Szép, szőke herceg (*Mr. Wrong*, 1996) r.: Nick Castle *(Buena Vista)*

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET, ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK MINDEN KEDVES PARTNERÜNKNEK, ÉS A video magazin OLVASÓINAK!

PREMIER VIDEO

1025 Budapest,
Szépvölgyi út 128.
Tel.: 33-55-728
Tel./Fax: 33-55-729

A Mikulások ezt ajánlják!

Ray (Hulk Hogan) kettős életet él. Ránézésre kétbalkezes, vastag szemüveget és röhejes ruhákat viselő játékkereskedő, valójában azonban az Egyesült Államok egyik legtapasztaltabb titkosügynöke. 12 éves fia mit sem tud apja másik énjéről, egészen addig, míg egy napon Ray egy lélegzetelállító autós üldözés során ügyetlen félnótásból félelmetes ügynökké változik. Nyomába ered ugyanis egy profi bűnbanda, és ezzel ádáz harc veszi kezdetét a milliárdokat érő lézer csodafegyver birtoklásáért...

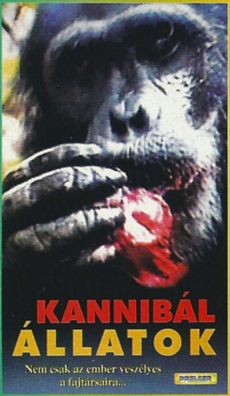
Mentsük meg a jávorszarvast!

A 12 éves Bobby nem szívesen hagyja ott apját és kedvenc baseball-csapatát, de szülei válása miatt anyjához kell költöznie. A messzi Észak-Kanadában lévő kisvárosban először elveszettnek érzi magát, de amikor megismerkedik Jóval, a fiús kamaszlánnyal, minden megváltozik. Jo ugyanis bevonja Bobby-t nagyszabású mentőakciójába, melynek célja egy közeli szigeten rekedt jávorszarvas kiszabadítása. Bobby még nem is sejti, hogy élete legemlékezetesebb nyara veszi kezdetét...

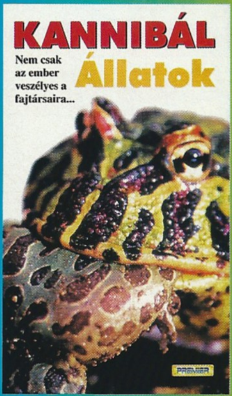

2 BOMBABIZTOS TÉKASIKER!

KANNIBÁL ÁLLATOK 1-2.

Ez a film a húsevő állatok életének sajátos oldalát mutatja be. Mi lehet az ok, ami egy ragadozót saját fajtársai megölésére késztet? Vajon az éhség hajtja őket?

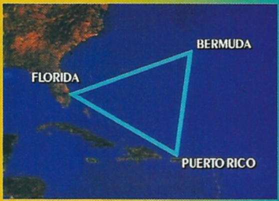

Vagy talán a kannibalizmus ösztöne más célt szolgál? A szenzációs, szinte sokkoló felvételekből kiderül, hogy az ilyen viselkedést természeti törvények szabályozzák. Az evolúciós versenyt túl kell élni... bármilyen áron!

Különleges filmajánlatunk: Az UFO-k mégis léteznek! 1–2.

Üzenet a világűrből?

A Bermuda háromszög, a földi „fekete lyuk"

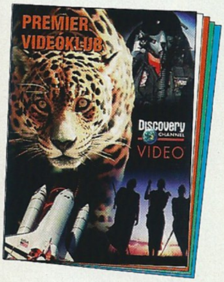
Életnyomok a Marson

A roswelli rejtély

Nyomozz velünk az eltitkolt ismeretekben, és lenyűgöző felfedezéseket tehetsz az UFO-jelenségekről. Nézzük végig a nemzetközi űrszondák bizonyító felvételeit, amelyek azt sugallják, hogy hajdanán intelligens élet létezett a Marson, és hogy földönkívüliek őskori látogatásaira vezethető vissza a Föld lakóinak származása.

A film 1996-ban készült

Lakossági kazettáink megvásárolhatók és kölcsönözhetők még a Premier Video mintaboltban is, amely Budapest egyik legnagyobb választékú videóháza.
Címe: 1061 Budapest, Andrássy út 33. (Nagymező utca sarok)
Telefon: 269-68-12
Nyitvatartás: minden nap 9-22 óráig

VIDEÓBARÁTOK FIGYELEM!
MEGJELENT A PREMIER VIDEOKLUB KATALÓGUSÁNAK KARÁCSONYI KÜLÖNSZÁMA!

Figyelem! A kazettákra nem kell postaköltséget fizetni min. 2db. kazetta egyidejű megrendelése esetén.

Megrendelőlap

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük küldeni:
Premier Videoklub 1025 Budapest, Szépvölgyi út 128.

Filmcím	Db.	Ár:
Benny Hill: Okörségek szünet nélkül		1390.-
Benny Hill: Poén poén hátán!		1390.-
Bolondos karácsony – A diótörő		1390.-
Az ismeretlen Galapagos		1390.-
Kannibál állatok 1.		1390.-
Kannibál állatok 2.		1390.-
Az UFO-k mégis léteznek! 1.		1390.-
Az UFO-k mégis léteznek! 2.		1390.-
A Notre-Dame-i toronyőr		1390.-
A világ hét csodája (4 kazettán)		3390.-
Premier videoklub katalógus		Ingyenes

1 db. kazetta megrendelése esetén a postaköltséget a megrendelő fizeti.

Telefonrendelés:
Tel.: 33-55-728
Tel./Fax: 33-55-729

A megrendelő neve:

Címe:

Aláírás:

Kérjük olvashatóan kitölteni!

MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEOKAZETTÁK

MÁR AZ ÜZLETEKBEN!

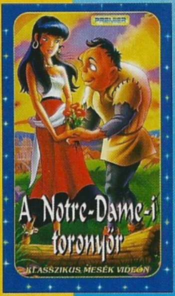
KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET, ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK MINDEN KEDVES VÁSÁRLÓNKNAK,

ÉS A video magazin OLVASÓINAK!

SZENZÁCIÓ!

A mozibemutatóval egyidejűleg megvásárolható videókazettán!

A taszító külsejű, ámde vonzó lelkű Quasimodo szerelme a kívül-belül egyaránt lenyűgöző szépségű Esmeralda iránt józan ésszel nem teljesülhet be. A legnemesebb érzés azonban mindkettejükkel csodát tesz...

PREMIER VIDEO

BOLONDOS KARÁCSONY

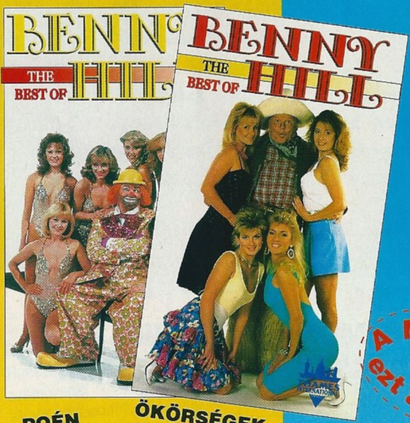
Minden azzal kezdődött, hogy valaki el akarta lopni Meseország karácsonyi ajándéklistáját. A kétbalkezes tolvaj ehelyett azonban a király keresztrejtvényét kaparintotta meg, és ettől kezdve minden a feje tetejére állt...

2 RAJZFILM EGY KAZETTÁN!

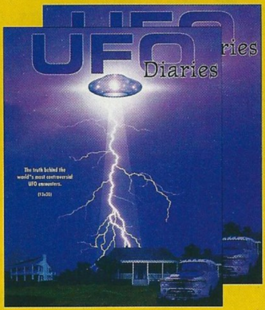
DIÓTÖRŐ

Marie karácsonyra egy diótörő bábut kap, ami átváltozik daliás herceggé, és bámulatos kalandok közben elvezeti a kislányt a mesék csodálatos birodalmába.

Az UFO-k mégis léteznek 1-2.

Soha nem látott új felvételek, információk, tények és ellentmondások az UFO-król, megmagyarázhatatlan jelenségekről és az emberiség történelmének legnagyobb titkairól.

POÉN POÉN HÁTÁN!

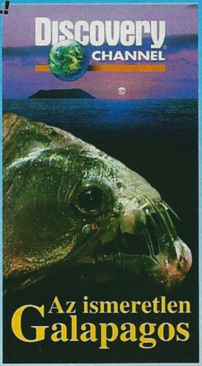
ÖKÖRSÉGEK SZÜNET NÉLKÜL!

A Mikulások ezt ajánlják!

A komédia koronázatlan királyának legjobb jeleneteit nevethetjük végig ezen a két nagyszerű videókazettán. **Benny Hill rajongók számára kötelező alapművek!**

Az ismeretlen Galapagos

Több mint ezer km-re Ecuador partjaitól, olyan élővilág fejlődhetett ki a Csendes-óceáni szigetcsoporton, amelyhez hasonló nincs a földön. Darwin kései utódai most bemutatják nekünk ezt a legendás földi paradicsomot...

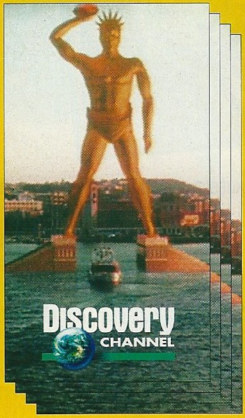

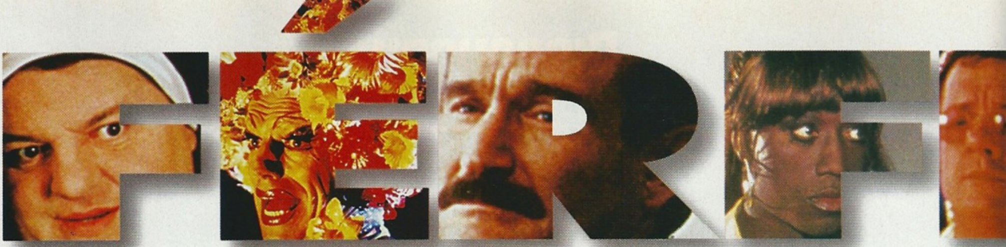
A VILÁG HÉT CSODÁJA

Ezek a fenséges és gigantikus építészeti remekművek még ma is ámulatba ejtik az embereket. A film készítői véghezvitték a lehetetlent: „újjáépítették" a csodálatos alkotásokat, és bemutatják nekünk a híres építmények történelem-formáló szerepét.

KARÁCSONYI MEGLEPETÉSÜNK:

A 4 részes videókazettát decemberben kedvezményes áron kínáljuk!

A NYOLCVANAS–KILENCVENES ÉVEKBEN A MOZIVÁSZNAT ELÁRASZTOTTÁK A FIÚS LÁNYOK ÉS A LÁNYOS FIÚK. MIKÖZBEN AZ AKCIÓFILMEK AMAZONJAI – *CYNTHIA ROTHROCK*KAL ÉS *BRIGITTE NIELSEN*NEL AZ ÉLEN – RENDET VÁGTAK A NEHÉZFIÚK KÖZÖTT, HOLLYWOOD FÉRFISZTÁRJAI ELŐSZERETETTEL BÚJTAK NŐI RUHÁBA. NEM MINTHA EZ ÚJDONSÁG LENNE, HISZEN KÖZTUDOTT, HOGY MÁR AZ ÓKORI GÖRÖGÖK ÉS RÓMAIAK IS JÓL MULATTAK A SELYEMRUHÁBA ÖLTÖZÖTT FÉRFIAKON, MÍG A KLASSZIKUS DRÁMÁKBAN A NŐI SZEREPEKET IS MIND FÉRFIAK JÁTSZOTTÁK. BÁR *ROBIN WILLIAMS* SZERINT MÍG A NŐI RUHÁBA BÚJT FÉRFI A LEGTÖBBSZÖR MULATSÁGOS, ADDIG A FÉRFIRUHÁBA ÖLTÖZÖTT NŐ MÁR A DIVATTERVEZŐK DOLGA.

Őrült nők Madárfészke

Alighanem ez is közrejátszott abban, hogy eljátszotta *Mike Nichols* fergeteges vígjátékának, a *Madárfészeknek* (The Birdcage, 1996) a főszerepét. A komédia a felejthetetlen *Őrült nők ketrecének* (La Cage aux Folles, 1978, F–I) amerikanizált változata. Nehéz az összehasonlítás az alapfilmmel, hiszen azt valóságos kultusz övezi, két folytatása is készült, sőt színdarab- és musical-változatban is meghódította a világot. *Eduardo Molinaro* filmje franciásan nyers és szókimondó volt, ugyanakkor bájos és kecses, két nagyszerű színésszel, *Ugo Tognazzi*val és *Michel Serrault*tal a főszerepben. Armand és Albert története megnevettette és elgondolkodtatta az embereket, hiszen kényes témát dolgozott fel, olyat, amelyről sokáig nem illett beszélni, még kevésbé filmet csinálni. De mint bebizonyosodott, a férfiszerelemről, a transzvesztitákról – amely azért több annál, hogy női ruhába bújik egy férfi – is lehet mindenkit érdeklő módon véleményt formálni, mert a nevetésen keresztül, a vígjáték sajátos eszközeivel sokkal inkább lehet hatni a nézőre, jobban le lehet kötni a figyelmét. A lehető legkomolyabb témákról lehet így filmet készíteni. Más kérdés, hogy Nichols még tompított is az eredeti változat élén, árnyaltabb jellemábrázolásra törekedett, amelyben nagyszerű segítőtársa volt *Robin Williams* és *Nathan Lane,* a cselédlány (-fiú) szerepében pedig *Hank Azaria.* Sziporkázó párbeszédek, remek színészi alakítások és felpörgetett tempó jellemzi a filmet, amely az idei esztendő egyik legnagyobb sikerét aratta.

Madárfészek: Nathan Lane és Robin Williams

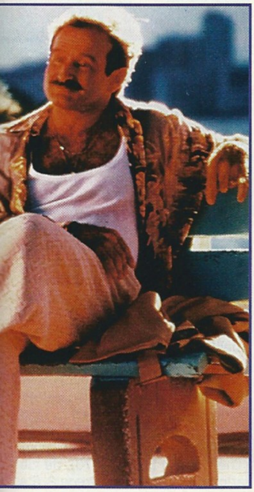
Mrs. Doubtfire és Viktor

Míg a *Madárfészek* összeszokott kettősében Robin Williams viseli a nadrágot, a *Mrs. Doubtfire – Apa csak egy van* (Mrs. Doubtfire, 1993) című vígjátékban szoknyát húz a népszerű színész. Azért kényszerül e szokatlan lépésre, mert volt felesége eltiltja a gyermekeitől. Elcsípi azonban az asszony hirdetését, amelyben házvezetőnőt keres. Így születik meg a nagy ötlet: a kicsit molett, de szemlátomást nyugodt, kultúrált, kínosan tiszta középkorú asszony, az ideális pótp... -mama! A nemcserés támadás sikerrel jár, igaz, súlyos árat fizet érte *Mrs. Doubtfire:* kénytelen-kelletlen, de el kell sajátítania minden házvezetőnői fortélyt, hogy „bedolgozza" magát a családba. Nincs is baj, egészen addig, amíg egy szép napon a legkisebb gyermeke rá nem nyitja a mosdóajtót, és föl nem tűnik neki, hogy nő létére állva pisil.

Terrence McNally sikeres Broadway-darabjának filmváltozatában, a *Ritz fürdőház*ban (The Ritz, 1976) éppenséggel fordított a helyzet. A címbéli fürdőház a homoszexuálisok, transzvesztiták találkozóhelye. Ide menekül a főhős, mivel apja végrendelete miatt sógora el akarja tetetni láb alól. Fogalma sincs, milyen helyre keveredett, és – meggyőződéses heteroszexuális révén – egyik kínosan mulatságos szituációból a másikba csöppen. Különösen miután a halálát kívánó sógor is megérkezik, pisztollyal a kezében. Ha lehet azt mondani, a *Viktor, Viktóriában* (Victor/Victoria, 1982) még bonyolultabb a helyzet. A történet 1934-ben játszódik Párizsban. Viktória, az állástalan, szorult helyzetben lévő énekesnő a homoszexuális kabarészínésznél talál menedéket. A férfi befogadja a

ÁTLÁTSZÓ BUGYIBAN

lányt, felajánlja neki kidobott barátja szobáját és ruháját. A ruha adja azután az ötletet, mi lenne, ha Viktória férfiként keresne állást azzal, hogy nőimitátor! Az elképzelést tett követi, és az eredmény minden várakozást fölülmúl. Viktor az éjszakai élet szenzációja lesz.

Női világ – férfiszemmel

Néhány kritikus azt tartja, hogy a női ruhába öltözött férfi (vagy fordítva) ősrégi trükkjének sikerét meglovagló „műfaj" *Sydney Pollack Aranyoskám* (Tootsie, 1982) című filmjével veszítette el ártatlanságát, azaz bizonyos értelemben a végső határáig jutott, mert ettől kezdve már nem lehet olyan magával ragadó, önfeledt gondtalansággal megcsinálni azokat a klasszikus tréfákat, mint amilyenek például *Billy Wilder* megunhatatlan *Van, aki forrón szereti* (Some Like It Hot, 1959) című filmjében fordulnak elő. Mert manapság már nem elegendő a magas sarkú cipő a szőrös férfilábon vagy a vastag szivar a gyengéd női kacsóban (*Viktor, Viktória).* Ez persze nem jelenti azt, hogy ne forgatnának ilyen filmet. A lényeg, hogy a ruha- és nemcsere csak eszköz az aktuális témák föltevéséhez. Ez az *Aranyoskám*nál a feminizmus, míg a *Madárfészek* esetében a transzvesztita helyzetének, illetve az egyneműek együttélésének, házasságának kérdése.

A *Dustin Hoffman* által szenzációsan megformált Michael Dorsey állástalan színésznek Dorothy Michaelsként befutott karrierje jó példa arra, mennyire más jelent, ha valakinek magas sarkú cipője és dús keble van. Michaelt, még ha nem is volt munkája, tisztelték és teljes értékű embernek tartották, Dorothyként azonban majdnem mindenki átnéz rajta. Minden teketória nélkül lökdösik, fogdossák, belecsípnek a fenekébe. Férfiként Michael mit sem törődött a külsejével. Dorothyként kénytelen megtapasztalni, hogy mivolta józszerivel a külső megjelenésére szorítkozik. A csattanó, hogy minderre Dorothy-Michael férfiként reagál. Ellentétben ugyanis a megszokottal, szembeszegül a férfivilág kihívásával. Mindez a nők szemében Dorothyt példaképpé, kultikus alakká emeli, mert a valóságban is véghez viszi azt, amiről addig még csak álmodni sem mertek. Joggal állította tehát egyik interjújában Dustin Hoffman: *„Jobb férfi voltam, amikor nő voltam."*

Mrs. Doubtfire: Robin Williams női szerepben

Ritz fürdőház

Paradicsommadarak

A *Priscilla, a sivatag királynőjének kalandjai* (The Adventures of Priscilla, Queen of the Desert, 1994) című szentimentális ausztrál road-movie három hőse viszont belevaló csaj. Egészen pontosan férfi. Még pontosabban olyan férfi, aki nőnek érzi magát. A három, rikító színekben pompázó „paradicsommadár" transzvesztita-show-val járja az országot, amikor a nagy sivatag kellős közepén lerobban a buszuk. Mitzi, Felicia és Bernadette azonban nem esik kétségbe, szuperdiszkót rögtönöznek a segítségükre siető bennszülötteknek. Furcsa és zavarba ejtő filmet készített *Stephan Elliott.* Furcsát és zavarba ejtőt, hiszen egyszerű történetet mesél el, a középpontjában hús-vér emberekkel, akik csak abban különböznek az átlagtól, hogy állandó hisztériázásuk közepette művelet viselnek. (A szenzációs jelmezek tavaly mindenesetre Oscar-díjat érdemeltek.)

Mint annyi más sikerfilm, a *Priscilla...* sem kerülhette el sorsát, Hollywood is szemet vetett rá. Az amerikai változat – *Wong Foo, kösz mindent! Julie Newmar* (To Wong Foo, Thanks for Everything! Julie Newmar, 1995) – igazi meglepetése, hogy a kevéssé ismert *John Leguizamo* mellett két igazi macho, *Wesley Snipes* és *Patrick Swayze* játssza a főszerepet. Alaposan ki is tesznek magukért, a három angyal fenekestül felfordítja a poros és álmos kisváros életét.

Wong Foo, kösz mindent!
Julie Newman
Férfisztárok, ha csinibabák...

Sok emberséggel és még több női (férfi-) praktikával elérik, hogy a település a szeretet és a szerelem, az öröm és a szex békés és giccses szigetévé válik, miközben sikerül visszadni a helybéli nőnemű teremtmények önbecsülését is.

Divine és Ed Wood

Amikor 1989-ben, alig negyvenkét éves korában lehunyta a szemét, a világ egyik fele fellélegzett, a másik pedig megsiratta őt. *Divine* volt talán az utolsó zseniális komédiás és nevettető, aki viharosabban élt, mint bárki más. Mindkét végéről égette a gyertyát, és azt a különös határvonalat jelentette, amely a modern művészet és a rossz ízlés között húzódik. Ő volt az alvilági Gorgó, Amerika külvárosainak réme, a Satyricon ősi kétnemű egyede, a tudatalatti agyrém megtestesülése. Mint Vénusz szörnyűséges változata született meg, rendelkezve annak minden nőies jellegével, igaz, nem a habokból lépett elő, hanem a fiatal baltimore-i filmrendező képzeletéből. Karrierjét, sikerét mindenekelőtt barátjának, *John Waters*nek köszönheti. Waters volt az, aki kitalálta figuráját, nevét, és elhalmozta szerepekkel, mint például a *Rózsaszín flamingók*ban (Pink Flamingos, 1972). Divine nem rettent vissza semmitől sem, hogy elnyerje a világ legundorítóbb nője címet, amely egyszerre híressé és utálatossá tette. Mégis, külső megjelenése, fura, gonosz és förtelmes szerepei ellenére alapjában véve megmaradt baltimore-i kölyöknek, aki inkább félénk és nagylelkű, egyszerű és rokonszenves volt.

Divine mellett off-Hollywood másik különös figurája *Ed Wood*, minden idők legrosszabb filmrendezője volt, akinek életéről *Tim Burton* készített filmet 1994-ben. A történet egy ember makacs, bár eredménytelen kísérleteit meséli el, hogy sikert arasson Hollywoodban. A filmszakmában való jártasság nélkül, beteges megszállottsággal a női ruhák iránt és szinte esélytelenül arra, hogy valaha is lehetősége nyílik a rendezésre, Wood állhatatosan követi álmát. Soha nem adja fel a reményt, hogy egy napon híres rendező lesz belőle.

Cary Grant és Hitchcock

Julian Eltinge-nek több szerencséje volt. A tízes, húszas évek egyik legismertebb nőimitátoraként tartották számon, filmek sorában szerepelt. A némafilm korszakából érdemes még kiemelni néhány nagy sztárt, aki azzal lepte meg a közönséget, hogy női ruhát öltött magára. Ilyen volt a legendás *Stan* és *Pan* kettős sovány tagja (*Légy a feleségem!*/That's My Wife, 1929), *Wallace Beery* a *Sweedy* című burleszksorozatban és Hollywood legendás rémpofája, *Lon Chaney*. Az ezerarcú embert *A három istentelenben* (The Unholy Three, 1925) lehetett látni női ábrázattal. A hangos vígjátékokban komikusok sora öltözött be, *Jimmy Durante*-től kezdve (*Te most a seregben vagy*/You're in the Army Now, 1940) *Bob Hope*-on át (*Casanova nagy éjszakája*/Casanova's Big Night, 1954) *Jerry Lewis*ig (*Hárman egy díványon*/Three on a Couch, 1966), és akkor nem említettük még az *Abbott* és *Costello*-kettőst, *Red Skelton*t, *Mickey Rooney*t és *Peter Sellers*t.

Priscilla, a sivatag királynőjének kalandjai

A háborús vígjátékok és kémfilmek ideális terepet kínáltak a nemcserés ötletekhez. A *Háborús menyasszony voltam*ban (I Was a Male War Bride, 1948) nem kisebb nagyság, mint *Cary Grant* igazgatja a nejlonharisnyát a lábán. A *Miss Fred*ben (Our Miss Fred, 1972) *Danny la Rue* menekül női ruhában a németek elől, akik letartóztatták a színésztársulatot, melynek tagja volt. A *James Bond*-filmek visszatérő figurája a nőnek álcázott ellenséges ügynök (*Tűzgolyó*/Thunderball, 1965; *James Bond, a magányos ügynök*/Licence to Kill, 1989), de felbukkannak más filmekben is, lásd *Olyan, mint Flint* (In Like Flint, 1967) vagy a *Levél a Kremlből* (The Kremlin Letter, 1970), de ide tartozik az *Őrült nők ketrece 2.* (La Cage aux Folles, 1981, F–I) is, amely – ellentétben az első résszel – szinte egy egyszemélyes *Michel Serrault*-show-ra sikeredett.

A nemek és szerepek felcserélése nem ismer műfaji kötöttséget. A vígjáték persze toronymagasan vezet, hiszen ki ne kacagná magát halálra például apácaruhába bújt gengsztereken. Mert a két apáca ezúttal apóca – *Apócák a pácban* (Nuns on the Run, 1990, GB) –, mégpedig dilis gengszter. Igazából nem is olyan dilisek, hiszen sikerült átejteniük a nagyfőnököt és a többi rosszfiút, így nemcsak a rendőrök, hanem egykori bűntársaik elől is menekülniük kell. Amikor a két fickó beszabadul a zárdába, önkéntelenül adódik az ötlet, bújjanak apácaruhába.

Az egyszerű, legtöbbször meneküléshez használt ruhacseréhez képest árnyaltabb képet rajzol hőséről *A missouri fejvadász* (The Missouri Breaks, 1976) című western. *Marlon Brando* alakításában a főszereplő skizofrén jellemére, kettős énjére világít rá, akárcsak *Anthony Perkins Alfred Hitchcock* világhírű filmjében, a *Psychó*ban (1960). *Norman Bates* nemcsak szó szerint visszahozta anyját a sírból, de új „életet" is ad neki. Ám valahányszor kritikusra fordult a helyzet, az „anya" fölébe

Divine
és a Rózsaszín flamingók

Apócák a pácban

kerekedik, átveszi a hatalmat, a fiú pedig – félig öntudatlanul – fölölti anyja ruháját, amelyben a legszörnyűbb bűncselekményeket követi el, és azután, hogy ez megtörtént, a legfőbb gondja az, hogy anyja „személyiségét” visszarejtse a sötét semmibe, mert az ő szemében „Anya” volt a gyilkos, ő maga meg afféle áldozat.

Keleti tragédiák

Horror, sci-fi és musical keveredik *Jim Sharman* kultikus filmjében, a *Rocky Horror Picture Show*-ban (1975, GB). Ebben a fiatal nászutas pár a sötét és viharos éjszakán az öreg kastélyban talál menedéket. A kastély ura az őrült transzvesztita tudós, aki a Frankenstein-legenda újjáélesztésén, a tökéletes ember megteremtésén fáradozik.

A tökéletes nővé való átalakulás legteljesebb formája *David Price* filmjében látható. A *Dr. Jekyll és Hyde kisasszony* (Dr. Jekyll and Ms. Hyde, 1995) nagyjelenetében – hála a varázsitalnak (és a hollywoodi trükkösöknek) – a már akinek vonzó *Tim Daly*ből néhány pillanat leforgása alatt gyönyörű *Sean Young* lesz. *Robert Louis Stevenson* némileg, vagyis inkább nemileg összekutyult klasszikus remekműve néhány igazán eredeti ötlettel ajándékozza meg a nézőt, maga az alapötlet viszont negyedszázados, *Roy Ward Baker* a *Dr. Jekyll és Hyde nővér*ben (Dr. Jekyll and Sister Hyde, 1971) használta először. *Pedro Almodóvar* fekete humorban és meglepő fordulatokban bővelkedő filmjében, a *Tűsarok*ban (High Heels, 1991, E) viszont a nyomozó ölt transzvesztita „szerelést”, hogy elkapja a kegyetlen gyilkost.

A filmdrámák sorából élre kívánkozik a cannes-i nagydíjas és Oscar-jelölt hongkongi–kínai alkotás, az *Isten veled, ágyasom!* (Ba Wang Bie Ji, 1993). Története egyszerű: egy férfi őrlődik két nő között, akik közül az egyik nem is nő. A pekingi opera nagyhírű énekesébe női szerepeket játszó színésztársa reménytelenül szerelmes, a férfi azonban az örömlányt veszi feleségül. A különös és izgalmas háromszögtörténet öt évtizedet ölel át, miközben kirajzolódik a hatalmas ország viszontagságos sorsa is. Az élet és a művészet örök konfliktusa elevenedik meg drámai erővel. A film a női szerepet játszó színész tragédiája is egyben, akinek egyetlen boldogsága a színház, ahol önmaga lehet. Érdekes módon ugyancsak kínai környezetben játszódik *David Cronenberg* filmje. A *Pillangó úrfi* (M. Butterfly, 1993) valós történetet dolgoz fel, a francia diplomata két évtizeden át együtt élt egy kínai férfival, akit végig nőnek hitt, ráadásul a végén kémbotrányba keverte. Cronenberg ezúttal is felkavaró, döbbenetes mozit készített, amely az emberi lélek legmélyebb rejtekébe hatol be, mert a rendezőt a felszín alatt rejtőző dolgok érdeklik, legyen az szexualitás, politika vagy párkapcsolat.

Herkulesfürdői emlék

Egy szokna, egy nadrág

Egy szoknya, egy nadrág

Természetesen több olyan magyar film is készült, amely női ruhába öltözött férfiak kalandjait meséli el. Az egyik legérdekesebb ezek közül a *Hölgyek előnyben* (1943), amely két állástalan zenész átváltozását meséli el. Ha a sztori ismerős, nem véletlen, negyedszázaddal később *Billy Wilder* dolgozta fel, a húszas évek Amerikájába helyezve át a történetet. A szesztilalom idején játszódó *Van, aki forrón szereti*ben a zugmulató zenekarának két tagja véres leszámolás tanúja lesz. Menekülniük kell, álruhát öltenek. A női zenekar tagjaként remekül megállják a helyüket, csak az a fránya szerelem ne lenne. A többször is feldolgozott sztori alapját egy francia színdarab képezte. Az 1943-as esztendő egyik nagy sikere volt az *Egy szoknya, egy nadrág, Latabár Kálmán*nal a főszerepben. Féltékeny színészt alakít benne, akinek kedvese a gazdag grófhoz, annak pénzéhez vonzódik. Latyi kideríti, hogy a gróf a gazdag spanyol özvegyet akarja feleségül venni, mert valójában nincs pénze. A színész eljátssza az özvegy szerepét, alaposan megtáncoltatva a hozományvadászt.

1919-ben Kövesi János, a körözött vöröskatona női ruhában, Galambos Sarolta álnéven jelentkezik be a határ széli szanatóriumba. Alighogy megérkezik, az összekötőjét lelövik, így rá vár a feladat, hogy a menekülőket átsegítse a határon. „Sarolta nővér" előtt feltárul a szanatórium különös világa: a gazdag betegek, az unatkozó szépasszonyok élete, sőt veszélyesen tragikomikus szerelmi kalandba keveredik. *Sándor Pál* filmje, a *Herkulesfürdői emlék* – melynek főszerepét az amatőr színész, *Holmann Endre* játszotta – a nyugat-berlini filmfesztiválon Ezüst Medve-díjat nyert. *A Kis Vakond* viszont abszurd, komikus mese a címbéli figuráról, a családjáról, a nadrágjáról és sok minden másról. Amikor Kis Vakondot egy ásó kifordítja a földből, ráesik Irén néni bugyija, és ezzel kezdetét veszi néhány viszontagságos, föld fölötti napja. Irén nénit *Herskó János* filmrendező, a Svéd Filmművészeti Főiskola igazgatója alakítja.

Műkebel-titkok

A színész számára óriási kihívás, ám csöppet sem könnyű feladat női szerepet eljátszani, hiszen nem elég, hogy bele kell „bújni" a figurába, de meg kell tanulni magas sarkú cipőben járni, a lecsúszni készülő melltartót megigazítani. *Billy Wilder* például nőimitátort szerződtetett *Jack Lemmon* és *Tony Curtis* mellé, ő mutatta meg, hogyan tüntessék el izmaikat, mire vigyázzanak a mozdulatoknál, miként egyensúlyozzanak a számukra szokatlan cipőben. Beszédtanár segített, hogy magasabb legyen a hangjuk. *Dustin Hoffman* sem akart egyszerűen csak női ruhás férfit játszani, eltúlozva a járást, a sminket, ezért az édesanyjáról mintázta meg Dorothyt. *Patrick Swayze*nek ellenben felesége sietett a segítségére: az öltözködéstől a mozgásig, a sminkeléstől a szemjátékig, a kacérságtól az elutasító modorig mindenre megtanította.

A forgatás megint csak ezernyi nehézséggel jár, hiszen a maszkkal, a női jelmezekkel mindig adódik valami. Gyakorlatilag minden felvétel után újra kell maszkírozni a színészt, hiszen a hatalmas Jupiter-lámpák fényében az izzadságcsöppek összemossák a festéket rajta, ilyenkor pedig már előtűnik a borosta. Mire pedig elkészülnek a javítással, éppen elenged a melltartó kapcsa... A speciális műmellek helyett mostanában előszeretettel alkalmazzák a vízzel töltött lufikat. A jó didik titka abban áll, hogy a feltöltött lufit egy napig kell állni hagyni, így kellően megereszkedik. Miután egy kis vizet eltávolítanak belőle, tisztára olyan lesz, mint az igazi, kellően formázható.

A legtöbb színész véleménye, aki valaha is női ruhába bújt egy szerep kedvéért, megegyezik abban, hogy azóta teljesen más szemmel nézi a szebbik nem képviselőit. Jobban megérti a nőket, jobban bele tudja élni magát a helyükbe. Ha emellett még a film is sikeres, az már tiszta nyereség! Elmondhatják, hogy jó mulatság, férfimunka volt!

Szilágyi G. Gábor

Van, aki forrón szereti
Mailyn Monroe és Tony Curtis

VIDEOPREMIER: DECEMBER 19.

ROBIN WILLIAMS GENE HACKMAN

MIKE NICHOLS FILMJE

MADÁRFÉSZEK
BIRDCAGE

Íme, a kissé furcsa pár: Armand és Albert békésen éldegél mint férj és ... szóval férj. Ám Armand egyszem fiacskája fejébe veszi, hogy megnősül. Ez még hagyján, ám kiszemelt jövendőbelije éppen Keeley szenátor lánya és szemefénye. A szenátor és neje hamarosan háztűznézőbe érkezik. Vajon miféle bravúrokra képes ez a faramuci páros, hogy egy tisztes házaspár látszatát keltse?

A KIS HERCEGNŐ
A LITTLE PRINCESS

Még csak apró kislány, de már hercegnő. A varázslatos Indiában él édesapjával, aki rajongásig szereti. Ám az álomvilág nem tart örökké: a papát behívják katonának, és Sarah New Yorkba kerül, egy szigorú lányintézetbe. Szabályok, rend és vasfegyelem - csupa olyan fogalom, ami Sarah számára eddig ismeretlen volt. Élénk fantáziája átsegíti a nehézségeken, még az intézet gonosz igazgatójával is felveszi a harcot.

WILLIAM BALDWIN
CINDY CRAWFORD

A Die Hard és a Halálos fegyver sorozat alkotójától

TISZTA JÁTSZMA
FAIR GAME

Izgalmas, mert a legjobb akciófilmek sorába tartozik, és izgalmas, mert Cindy Crawford nem tud más lenni.
Chris Hewitt, Knight-Rider Tribune News Wire

Színre lép egy sikeres, szép és elegáns ügyvédnő (Cindy Crawford) meg egy zaklatott magánéletű, gyűrött és flegma zsaru (William Baldwin - Sliver, Piromániás, Született július negyedikén). A tökéletes pár. Első látásra ellenszenvesek egymásnak. Csakhogy egy robbanás eltörli a föld színéről az ügyvédnő lakását, és a kelletlen páros együtt kénytelen menekülni.

RICHARD CHAMBERLAIN
AMANDA DONOHOE

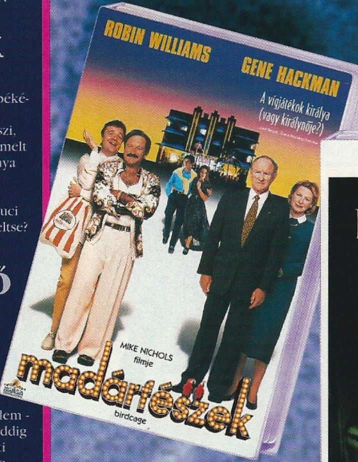
TÖVISMADARAK
A hiányzó évek
1.
THE THORN BIRDS: THE MISSING YEARS

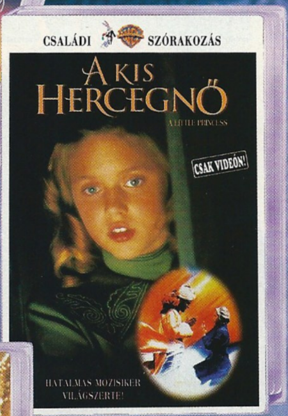
A csodálatos, népszerű tévésorozat nem árult el mindent hőseiről. Ralph atya és Meggie további sorsának alakulását eddig homály fedte. Most végre megtudhatjuk, mi történt kettejükkel a negyvenes években.

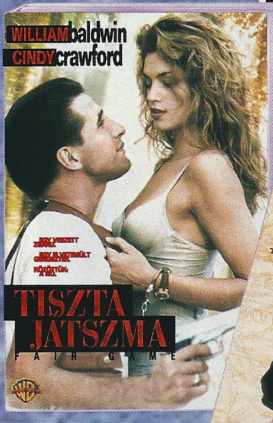
RICHARD CHAMBERLAIN
AMANDA DONOHOE

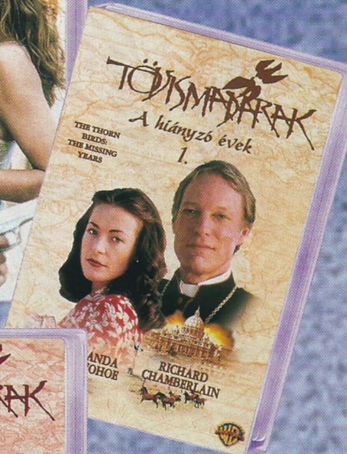
TÖVISMADARAK
A hiányzó évek
2.
THE THORN BIRDS: THE MISSING YEARS

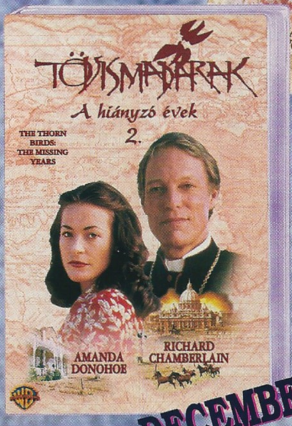
A beteljesülésre váró, mégis elérhetetlen szerelem története újból végigsöpör a kontinensen, Olaszország háború sújtotta utcáitól, Ausztrália végtelen síkságáig. Meggie nehéz helyzetben van. Választania kell két férfi között. Az egyik a férje, aki gyermeke apja, a másik az a férfi, akit kora ifjúságától fogva mindig is szeretett.

DECEMBER 19-TŐL KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

Aki az igazira vár:

ANGELA BASSETT

A kamaszlány sokszor kószált a floridai St. Petersburg utcáin, be-betért a templomokba, meghallgatta a prédikációt és gyakran besurrant az üres színházakba is, ahol áhítattal meredt a világot jelentő deszkákra. Mindenképpen színésznő akart lenni. A Bassett-famíliában voltak már tudósok és egyetemi tanárok, de színművész még egy sem akadt. *Betty Bassett*, a mama mindig végighallgatta kislánya áradozását a különféle színdarabokról, de nem igazán tudta, miről is fecseg Angela, viszont hagyta, hadd álmodozzon a gyerek...

Angela Bassett 1958. augusztus 16-án született New York Harlem negyedében. Négyéves volt, amikor szülei elváltak, s az apa végleg eltűnt a színről. Mrs. Bassett és két lánya, *Angela* és *D'Nett* Floridába költözött. A mama a St. Petersburg-i állami kórházban titkárnőként dolgozott. Angela nagyon jól tanult, a középiskolában ösztöndíjat is kapott. Az egyik tanulmányi kirándulás során eljutott New Yorkba, s éppen tizenöt éves volt, amikor a Kennedy Centerben megnézhette *James Earl Jonest* Lenny szerepében *John Steinbeck Egerek és emberek* című darabjában. Az alakítás megríkatta és teljesen lenyűgözte.

A BROADWAYTŐL AZ EPIZÓDSZEREPEKIG

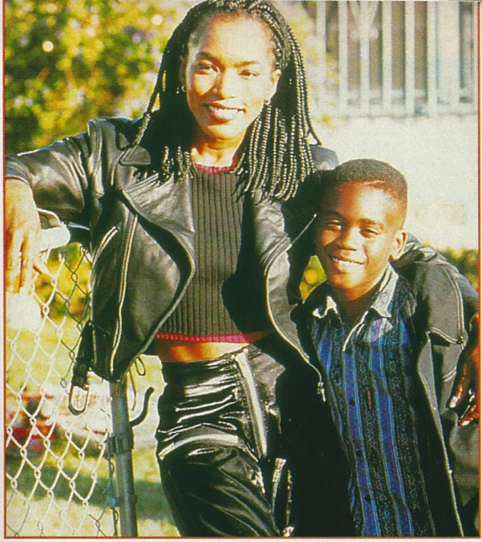
A Boca Ciega középiskola színielőadásain már ő is szerepelt, s később fellépett a helyi Asolo színházban is. Arról álmodozott, hogy egyszer talán együtt énekelhetne a *Jackson Five*-val. A National Honor Society támogatásával felvették a Yale Egyetem drámai tagozatára, többek között játszott a *Hedda Gabler*ben is. A vizsgaelőadáson Shakespeare *III. Richárd*jából Lady Anne monológját adta elő.

Ezután 1983-ban visszaköltözött New Yorkba, kibérelt egy kis lakást, szerzett egy ügynököt és munka után nézett. A híres Negro Ensemble Company tagja lett, majd játszott néhány off-Broadway-musicalban is. *„Ez a lány jelen van a színpadon és szavait a leghátsó sorokban is meg lehet érteni"* – dicsérte az egyik rendezője. Aztán jött a Broadway, Angela nagy sikert aratott August Wilson *Ma Rainey, Come and Gone* című darabjában, s most már elkerülhetetlenül a televízió következett. *Bill Cosby* hihetetlenül népszerű show-jában lépett fel, majd a pöttyös fejű, a Földre települt idegenek kalandjaival foglalkozó *Alienation* néhány epizódjában szerepelt, továbbá feltűnt a *Harmincvalahány* címet viselő műsorban is.

Most már csak Hollywood volt hátra. Epizódszerep a *Trükkös halál*ban – tévériportert alakított, aki megkérdezi a *Brian Dennehy* által alakított rendőrfelügyelőt, hogy miért hallgatnak az ügyről. Feltűnt az *Ovizsaru*ban is pár percre. Angela hat hónapot adott magának, hogy filmsztár legyen. *„Realista idealista vagyok* – vallja magáról. – *Kamaszkoromban csak korlátozott lehetőségeim voltak, nem is ismertem senkit, aki színészettel kereste volna a kenyerét... Tanár akartam lenni, az biztos állásnak tűnt. De aztán kinyílt a szemem..."*

OSCAR-JELÖLÉS A TINÁÉRT

Ugyan kissé hosszabb idő telt el, ám végül *John Sayles A remény városa* (City of Hope) című mozijában nagyobb szerepet kapott. *John Singleton Fekete vidék* (Boyz 'n' the Hood) című filmjében a tinédzser fiával bajlódó, egyedülálló anya szerepét játszotta. Alakítása egyaránt megnyerte a nézők és a kritikusok tetszését, ezután vendégszerepelt a *Melrose Place* című szappanoperában, ami az elismerés biztos jele Hollywoodban...

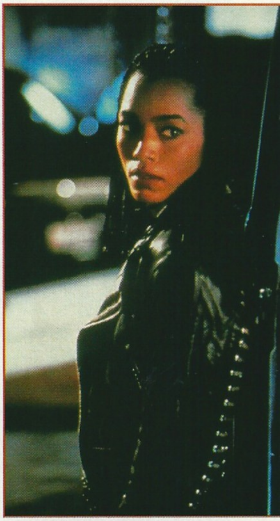
Nemsokára meghallotta, hogy *Spike Lee* színész-rendező *Malcolm X* című filmjéhez keresi a népvezér feleségét, s azonnal szólt ügynökének, szerezze meg neki Betty Shabazz szerepét. A próbafelvételek New Yorkban zajlottak, s Angela hallott valami pletykát, hogy kizárólag helyi színészek jöhetnek számításba. Ezért meglátogatta néhány ott élő barátját, s jó darabig a városban maradt. A trükk bejött, megkapta a szerepet. Bár a forgatókönyv szerint a hitves meglehetősen ájtatos nőszemély és gyakran alázatosan süti le a szemét, Angela alakítása mégis érzékeltette, hogy a külszín alatt erős szenvedélyek forrongnak a figurában.

Éppen ezért figyelt fel rá *Brian Gibson* rendező is, amikor *Tina Turner* megformálóját kereste. Az alkoholista férjét faképnél hagyó, önálló karrierre pályázó énekesnőről szóló, önéletrajzi elemekkel dúsított filmben Bassett végképp megalapozta színészi hírnevét. A forgatás előtt komoly tánc- és énekleckéket vett, megnézett egy sor Tina Turner-koncertfelvételt, majd szinte belebújt az énekesnő bőrébe, olyan hitelesen formálta meg őt. Alakításáért Golden Globe-díjat kapott és egy legjobb női alakításért járó Oscar-díj-jelölést is begyűjtött. Az emberek megismerték az utcán és rámosolyogtak, s olyan híres filmkészítők, mint például *Steven Spielberg* szólították meg: Hol a csudában volt maga eddig?

Bassett-arcok A halál napjában (színésztársa Ralph Fiennes)

BIZTONSÁGI ŐR ÉS VÁMPÍRFOGÓ

A *Tina* bemutatója után pár hétig lustálkodott, bevallása szerint újra feltöltötte magát energiával, majd megint valami neki való munka után nézett. Ajánlottak neki egy-két forgatókönyvet, amelyben énekes szerep várta, de ezeket elhárította. *„Olyan nyilvánvaló lenne megint énekelni..."* Aztán felhívta *Kathryn Bigelow*, elmesélte új filmje sztoriját, és közölte vele: *„Csak te lehetsz Mace, a szereposztásnál fel sem merült más név, csak a tiéd." A halál napja* (Strange Days) című filmről volt szó, amely 1999. december 30-án, az ezredforduló előestéjén játszódik Los Angelesben. A kaotikus, erőszakos város digitális alvilágában a tiltott szórakozás legújabb formája az emberi élmények adásvétele. Lenny, az egykori zsaru klipekkel csencsel, amelyeken bizonyos emberek életéből látható fél óra, s a történés a *drót* segítségével személyesen is átélhető. Ám a férfi egyszer csak bajba kerül, egy végzetes titok nyomára bukkan, menekülnie kell, s csak két emberre számíthat. Az egyikük Mace, a gyermekét egyedül nevelő anya, aki sofőrként és biztonsági őrként legalább tizenkét órát dolgozik naponta, hogy megéljen. Angela olyan vonásokkal is felruházta Mace figuráját, amelyek nem voltak a forgatókönyvben. A színésznő megjegyezte, az általa megformált Mace az egyetlen a filmben, aki nem keveredik bele a klipügyletbe, s megállapította, Mace figurája olyan segítőtársi szerep, amit hagyományosan férfiakra szoktak osztani. *„Mindig a férfiaké a legjobb bunyó és a legötletesebb poén. Ebben a filmben viszont én vagyok a megmentő. Ez tetszett legjobban a forgatókönyvben. Amikor olvastam, azt gondoltam, tuti, hogy ez a figura eredetileg pasi volt, de hál' Istennek, aztán nőt csináltak belőle. Később viszont kiderült, hogy a szerepet kezdettől fogva fekete nőnek szánták, és ez így teljesen klassz."*

Alig egy hónappal később Angela újabb telefonhívást kapott: *Vámpír Brooklynban Eddie Murphyvel*. „*Vámpír? Juj!*" – borzongott a színésznő, no de *Eddy Murphy*? Valaki, aki sok millió dollárt keresett a filmstúdiónak, kizárólag az ő személyiségével és tehetségével? Jöhet a szerep, a New York-i rendőrség nyomozónője, aki éppen a Maximilian nevű fekete vérszívó két gengszteráldozatának ügyét próbálja felderíteni. ➠

Whitney Houston partnereként...

...Az igazira várva

S pont ő kell a vámpírnak, aki viszont csak akkor kaparinthatja meg, ha sikerül egy vérpezsdítő éji táncot lejteni vele, melynek során intravénás csókkal illetheti... *Wes Craven* horrorparódiájában Angela bemutathatta, hogy jócskán van humorérzéke is, ráadásul kitűnően szórakozott a forgatáson neves partnere oldalán.

AZ IGAZI SZEREP

Ezután *Az igazira várva* című film következett, amely négy kelekótya hölgyemény bolyongását meséli el férjek, szeretők, állások és divatos ruhák modern labirintusában. A zord való egyiküket sem tántorítja el attól, hogy makacsul tovább várják a fehér lovon késlekedő királyfit. A barátnőket *Whitney Houston, Lela Rochon, Loretta Devine* és persze Angela Bassett alakítják. Ő Bernardine-t játssza, akit a férje a fehér bőrű könyvelőhölgy miatt hagy el, s gyermekeivel váratlanul magára marad. Először is lángokba küldi férje drága ruhatárát és kocsiját, aztán elkezdi várni a megfelelőnek látszó nagy Őt... *„Az tetszett meg Bernardine-ben, hogy az őt ért hihetetlen megrázkódtatás után is talpra áll. Kedvemre való volt, hogy ilyen erős egyéniség. Terry McMillan regényének megjelenésekor éppen Los Angelesben voltam. Megvettem a könyvet, egy ültő helyemben végigolvastam és emlékszem, mennyit bőgtem, kacagtam és visongtam közben"* – emlékezik a színésznő. A mű akkora hatással volt rá, hogy elhatározta, megszerzi magának Bernardine szerepét, s ez persze sikerült neki. Nagyon meg volt elégedve *Forest Whitaker* rendezővel is: *„Forest embernek és rendezőnek egyaránt csodálatos. Érzékeny és intelligens filmes, akinek kreativitása elmondhatatlanul sokat segített a színészeknek, azt is mondhatnám, ő volt a harmadik szemünk. Ugyanakkor azonban szabad kezet is kaptunk, sőt buzdított is minket az egyéni látásmódra, az önálló kezdeményezésekre. Életem egyik legnagyobb élménye volt ez a forgatás."*

AZ ERŐS FEKETE NŐ

Amikor egy alkalommal megkérdezték tőle, milyen érzés színesbőrű színésznőnek lenni Hollywoodban, így felelt: *„Bárcsak férfi lennék, akkor 20 millió dollárt is kaphatnék egy filmért. Manapság ajánlanak egy szerepet és vagy elfogadom vagy sem. Korábban persze más volt a helyzet, erről sokan tudnának mesélni. Én nem törődöm ezzel a kérdéssel, s bár oda kell figyelni a környezetre, megpróbálok eltekinteni a bizony még létező faji diszkriminációtól. Túl sokan élnek itt olyan emberek, akik távol akarnak tartani valamitől, csak azért, mert fekete a bőröm vagy nem tetszik a szemem állása. Hát ezt nem hagyom. Azért jöttem ide, hogy szerepeket kapjak, bár még mindig úgy érzem magam, mint a falusi kislány a nagyvárosban. Igaz, megtaláltam azt a helyet, ahol fecserészhetek, ahol nem kell titkolnom az érzéseimet. Ez a filmstúdió, ahol sokkal elevenebbnek, kommunikációképesebbnek és őszintébbnek érzem magam, mint az ajtón kívül. Kivéve persze, ha naplót írok vagy ilyesmi... Megpróbálom távol tartani magam a lopott élvezetek habzsolóitól, ahogy elneveztem őket, mert számos idősebb kollégámon láttam, mennyire kiégtek, milyen keserűek lettek, s ezt csak önmaguknak köszönhetik. Én ezt sohasem szeretném átélni... Kitartó vagyok, s ebben sokat segített a családi hátterem is. Erős fekete nő vagyok, az anyám is az, a nagyanyám, a nagynéném és a dédmamám is azok. Ha soha nem szerepeltem volna filmen vagy színpadon, akkor is tudtam volna, hogy dolgoznom kell. És ha valami okból soha többet nem léphetek a kamera elé, akkor is kitartok."*

Szerencsére ez a veszély nem fenyeget, bár Angela pillanatnyilag csupán egy felkérést kapott. *Rob Reiner* tervezett filmjében egy meggyilkolt fekete polgárjogi harcos özvegyét alakítaná, aki azért küzd, hogy a tettes elnyerje méltó büntetését. *„Egy erős asszonyt kell megszemélyesítenem, nem egy síró-rívó özvegyet. Ez nekem való feladat!"*

Trethon Judit

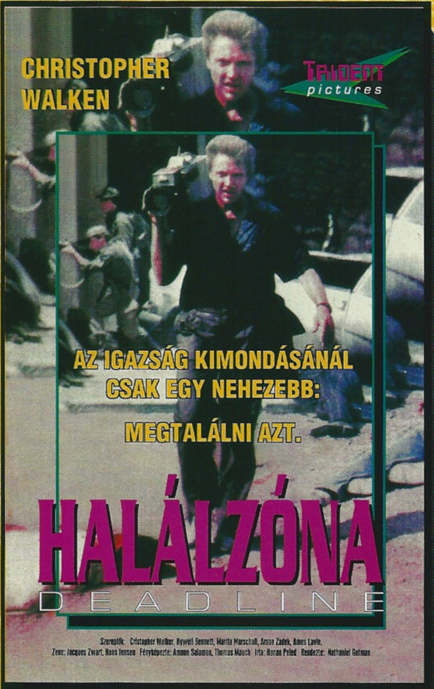
Angela Bassett filmjei:

Trükkös halál (*F/X*, 1986) r.: Robert Mandel *(Mokép Videókiadó)*
Ovizsaru (*Kindergarten Cop*, 1990) r.: Ivan Reitman *(UIP–Duna Film)*
Fekete vidék (*Boyz 'n' the Hood*, 1991) r.: John Singleton *(Columbia TriStar)*
A remény városa (*City of Hope*, 1991) r.: John Sayles *(InterCom)*
Harapós nő (*Innocent Blood*, 1992) r.: John Landis *(InterCom)*
Malcolm X (1992) r.: Spike Lee
Passion Fish (1992) r.: John Sayles *(Mokép Videókiadó)*
Critters 4 (1992) r.: Rupert Harvey
Tina (*What's Love Got to Do With It*, 1993) r.: Brian Gibson *(Buena Vista)*
The Jacksons: An American Dream (négyrészes tévéfilm, 1993)
A halál napja (*Strange Days*, 1995) r.: Kathryn Bigelow *(UIP–Duna Film)*
Vámpír Brooklynban (*Vampire in Brooklyn*, 1995) r.: Wes Craven *(jön januárban UIP–Duna Film)*
Az igazira várva (*Waiting to Exhale*, 1995) r.: Forest Whitaker *(Fox Video)*

ANGELA BASSETT, WHITNEY HOUSTON, LELA ROCHON, LORETTA DEVINE

A TRIDENT pictures BEMUTATJA

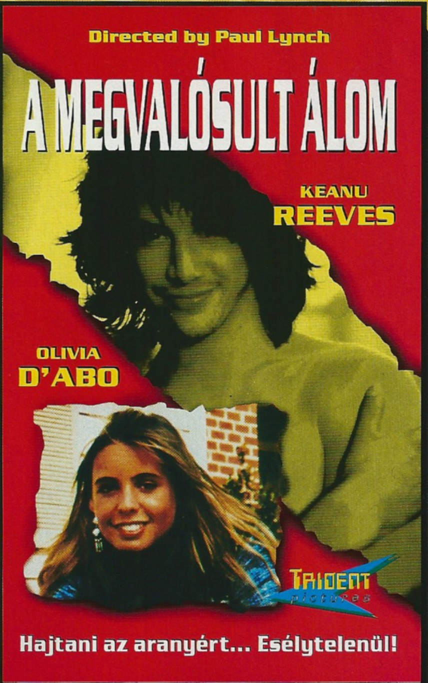

CHRISTOPHER WALKEN
HALÁLZÓNA

Don Stevens tévétudósító Bejrútba utazik. Hamarosan rájön, hogy ez a hely nem Disneyland. Itt mindenki mindennap életveszélyes helyzetekbe kerülhet. Izraeliek, palesztinok, falangisták harca folyik a halálzónában. A sok vérontás láttán Stevens ráébred, hogy tennie kell valamit, amellyel segíthet ezeken az embereken.

Szinkronizált amerikai akciófilm, kb. 100 perc

Szereplők: Cristopher Walker, Hywell Bennett, Marita Marschall, Arnon Zadek, Amos Lavie,
Zene: Jacques Zwart, Hans Jensen Fényképezte: Amnon Salamon, Thomas Mauch Irta: Hanan Peled
Rendezte: Nathaniel Gutman

KEANU REEVES
A MEGVALÓSULT ÁLOM

Hajtani az aranyért... Esélytelenül!

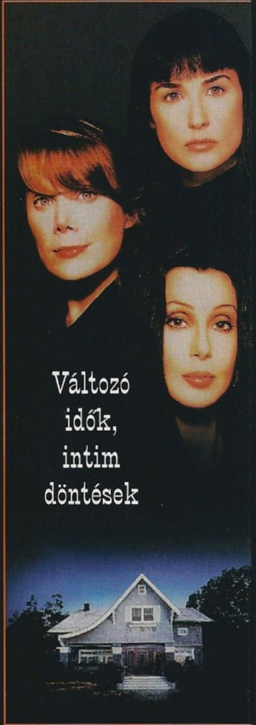
A siker receptje: kell egy álom, hinni kell abban, hogy ez valóra válik. Kitartóan haladni kell a cél felé és soha nem szabad feladni! Robin Crew-nak van egy álma. Tornász, és ő akar a legjobb lenni. Hisz benne, hogy a sok gyötrelem és küzdelem eredménye a megvalósult álom.

Szinkronizált amerikai játékfilm, kb. 97 perc

Szereplők: Keanu Reeves, Olivia d` Abe, Rita Tuschingham, Jessica Steen, Rene Murphy, Samantha Logan
Zene: Ollie E. Brown, Joe Curiale, Fényképezte: Perci Young
Irta: John Sheppard Rend.: Paul Lynch

TITKOKAT ŐRZŐ FALAK

Minden idők legnézettebb HBO-filmje pergett október 13-án este főműsoridőben az Egyesült Álamokban. Több, mint 19 milliónyian nézték a fizető kábelcsatornán az HBO saját produkciójában készült *Ha a falak beszélni tudnának* (If These Walls Could Talk) című tévéfilm világpremierjét.

„Ismét gratulálunk a HBO-nak azért, hogy olyan területre merészkedett, amelyre más, azaz a kereskedelmi tévétársaságok nemigen mernének" – áradozott kritikájában a The New York Times. *„Tartalmát tekintve gazdag tévéfilm"* – fogalmazott a Los Angeles Times újságírója.

„A szezon egyik legjobb tévés vetítésre készült játékfilmje" – írta a Boston Globe. *„A szereposztás kitűnő! Az amerikai filmművészet kéttucatnyi legérdekesebb színésznőjét látni magában is elég nagy élmény"* – dicsért a Daily Variety.

A kritikusok egyöntetűen csettintettek a film láttán, s megjegyezték: nem csoda, ha mindig az HBO viszi el az Emmy-díjakat a tévéfilmek éves versengésében, s várhatóan így lesz ez legközelebb is, éppen e produkció kapcsán.

❖

Pedig egyáltalán nem választott könnyed témát a világhírű énekes-színésznő *Cher*, akinek ez rendezői debütálása.

E téma pedig az abortusz. A film azt a küzdelmet mutatja be, amelyet minden nőnek meg kell vívnia, amikor az abortusz érzelmileg igen nehéz kérdésével kell szembenézni. Cher maga is szerepet vállalt az alkotásban, társul pedig két kiváló társát, *Demi Moore*-t és *Sissy Spacek*et hívta meg.

A hazai tékákba viharos sebességgel elérkezett mű egyazon lakás lakóiról szól, bepillant a zárt falak mögé, és egy-egy intim pillantást vet három asszony életére, akik a nem kívánt terhesség problémájával kell hogy szembenézzenek három társadalmilag és politikailag igen eltérő időszakban: az ötvenes évektől napjainkig. Az egymást követő történetek azt kutatják, hová jutott és hová nem a társadalom abban, hogy elfogadja az abortuszt mint realitást.

1

Az első történet 1954-ben játszódik, főszereplője Claire Donelly *(Demi Moore)*, a fiatal özvegy, aki váratlanul teherbe esik egy olyan időben, amikor az abortusz illegális.

Claire nemrég veszítette el a férjét a koreai háborúban.

Egyedül van és vigaszt keres, amit végül sógora karjaiban talál meg. Teherbe esik. Mivel csak öt hónap telt el a férje halála óta, lehetetlen számára, hogy megtartsa a gyereket. Claire kénytelen egy zugorvoshoz fordulni, aki érzéstelenítés nélkül, Claire konyhaasztalán hajtja végre a beavatkozást. Néhány pillanattal később Claire döbbenten tér magához a fájdalom okozta ájulásból...

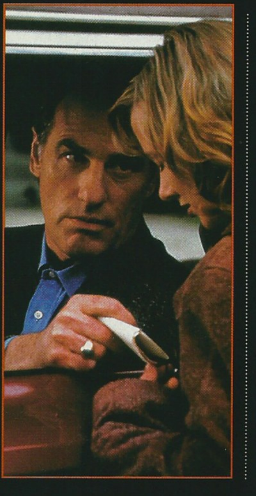
2

A liberalizálást jelentő, Amerikában közismert Roe kontra Wade per után, amikor az abortusz legális lett, a hetvenes években játszódik a második történet, amelynek főszereplője Barbara Barrows *(Sissy Spacek)*, egy negyvenéves háziasszony, többgyerekes családanya, aki szintén akarata ellenére terhes lesz. Barbarának nagy erőfeszítésbe kerül, hogy kijöjjön a pénzből. Gyerekei tizenévesek. Amikor észreveszi, hogy véletlenül megint terhes lett, férje kifejezi akaratát, hogy Barbara tartsa meg a gyereket, azonban mindenki más az abortusz mellett van. Barbara már meg is beszéli, mikor menjen be a kórházba, de közben érzi, hogy akarata ellenére van a beavatkozás... majd döntő elhatározásra jut...

3

A harmadik történet már a jelenben, 1994-ben játszódik. Beth Thompson orvosnő *(Cher)* egy abortuszklinikán dolgozik. Cristina Anez elsőéves főiskolás terhes lesz. Negyvenes barátja nem akar családot, viszont felajánlja, hogy kifizeti az abortuszt, miközben Cristina barátnője, Patti, aki abortuszellenes aktivista, arra akarja rábeszélni, hogy tartsa meg a bébit. Ám ő nem vállalja, hogy egyedül neveljen fel egy gyereket, és végül úgy dönt, elveteti. Amikor a klinikára érkezik, éppen egy, az emberi életet pártoló abortuszellenes tüntetés közepébe kerül. Végül bekisérik dr. Thompsonhoz, aki a folyamatos zavarások ellenére is végrehajtja a beavatkozást. Hirtelen egy tüntető férfi ront be és rálő Thompsonra. Teljes a káosz...

❖

A film három egymáshoz kapcsolódó történeten keresztül érzékelteti az abortuszkérdés politikai és érzelmi vetületét az Egyesült Államokban Az első történet a mellékutcák zughentesei és a nyilvános megvetés korába visz bennünket, aztán bemutatja a Roe kontra Wade ügyet követő szabadságot, végül pedig a mai politikai helyzetet ábrázolja, amelynek részei a vallási megmozdulások és a gyilkosságok.

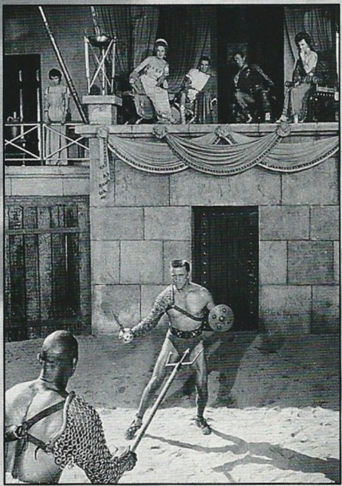
A film nem foglal állást sem az életet védők, sem a választás szabadságát hangoztatók mellett, a kérdést mindkét oldalról nézve akarja bemutatni, meghagyva mindenkinek a szabadságot, hogy maga vonja le a végkövetkeztetést.

A MITOLÓG

AZ ÚGYNEVEZETT ÁLTÖRTÉNELMI VAGY MITOLÓGIAI FILMEK AZ ÖTVENES ÉVEK VÉGÉN, A HATVANAS ÉVEK ELEJÉN ÉLTÉK VIRÁGKORUKAT. NEM EGÉSZEN EGY ÉVTIZED LEFORGÁSA ALATT TÖBB SZÁZ OLYAN PRODUKCIÓ KÉSZÜLT, AMELY A GÖRÖG ÉS RÓMAI MITOLÓGIÁBÓL VALAMINT TÖRTÉNELEMBŐL MERÍTETTE TÉMÁJÁT. TERMÉSZETESEN ELSZÓRTAN MÁR KORÁBBAN IS KÉSZÜLTEK ILYEN ALKOTÁSOK, DE NEM SZÜLETETT ANNYI, HOGY ÖNÁLLÓ MŰFAJJÁ VÁLHATOTT VOLNA.

Spartacus

Valós és kitalált hősök, szuperhősök egész sora bukkant fel a vásznon. S bár a hullám rövid időn belül lefutott, ezek a hősök nem haltak ki, újabb és újabb filmekben kelnek életre. Jó példa erre *Herkules* személye. Mielőtt azonban közelebbről is megismerkednénk vele, utazzunk vissza az időben egy évtizedet. A negyvenes évek végétől kezdve ugyanis olyan események játszódtak le a mozi történetében, amelyek fontos szerepet töltöttek be a műfaj megszületésében.

Történelmi szuperprodukciók

A második világháború után új, veszélyes ellenféllel kellett szembenéznie a filmnek. A televízió megjelenése és elterjedése óriási kihívást jelentett, alapjaiban rázta meg a filmipart. 1946-ban még csak alig tizenegyezer készülék volt üzemben, öt esztendővel később ez a szám tizennégymillióra emelkedett. A nézőszám drasztikusan csökkent, sok stúdió tönkrement. A kihívásra válaszolni kellett. Hollywood látványos szuperprodukciókkal rukkolt ki, és olyan különleges vetítési eljárásokkal, amelyekkel a televízió képernyője még nem tudott versenyre kelni. A kettő találkozási pontja az ókori, mindenekelőtt a bibliai történetek megfilmesítése volt. *A palást* (The Robe, 1953), *A tízparancsolat* (The Ten Commandments, 1956), a *Ben Hur* (1959), a *Salamon és Sába királynője* (Solomon and Sheba, 1959), a *Spartacus* (1959) és a *Cleopatra* (1963) – hogy csak a legismertebbeket említsük – fogadtatása minden várakozást felülmúlt. Ahogy az már lenni szokott, mindez arra ösztönözte a stúdiókat és a producereket, hogy meglovagolják a sikert. Sorozatban készültek tehát az ebben a korban játszódó látványos, nagy statisztériát megmozgató monumentális filmek. Közös jellemzőjük, hogy – tisztelet a kivételnek – nem realista igénnyel készültek, a hangsúly a hatalmas méreteken, a soha nem látott látványosságon volt, azon, hogy a televízó számára elérhetetlen filmeket gyártsanak, amelyekkel vissza lehet csalogatni a közönséget a mozikba. E történelmi szuperprodukciók nagy részét eredeti helyszínen, Olaszországban vették fel. Egyrészt a rengeteg ókori emlék felhasználása a filmnek a hitelesség látszatát kölcsönözte, másrészt az olasz stúdiók remekül képzett, olcsó szakembereket tudtak biztosítani, a megfelelő statisztériáról nem is beszélve. Az Itáliában forgatott amerikai produkciók mellett azután megjelentek a hazai gyártású filmek, amelyek ha kevesebb pénzből is, de megpróbálták a nézőnek ugyanazt a látványosságot nyújtani. A római és görög mitológia kimeríthetetlen témát kínált a forgatókönyvíróknak. Megkezdődött a klasszikus és kevésbé klasszikus hősök aprópénzre váltása, melynek keretében az összes ismert és ismeretlen figuráról (például *Herkules, Maciste, Ursus, Jason, Odüsszeusz*) filmek tucatjait forgatták. Érdekesség, hogy voltak olyan kritikusok, akik a hőskultusz megjelenésében nem a mitológia iránti érdeklődés felkeltését, a szimpatikus mozihősök új generációjának színre lépését, hanem a fasizmus szellemének újraéledését látták.

Hősök hőse: Herkules

Mind közül a legnagyobb népszerűségnek Herkules örvendett. Herkules, azaz Héraklész, a görög mitológia egyik legismertebb figurája. A hősök hősének is a legfőbb Isten, Zeusz az apja. Anyja Alkméné, Argosz elűzött királyának felesége. Héraklész már a bölcsőben, illetve az annak használt ércpajzsban kitűnt erejével és bátorságával, puszta kézzel fojtotta meg a féltékeny Héra küldte kígyókat. Hatalmas ereje később is megmutatkozott, kalandjairól legendákat meséltek. Valamennyi közül a leghíresebbek, amelyeken Eurüsztheusz király szolgálatában ment keresztül. Az ő megbízásából végezte el nevezetes tizenkét munkáját, köztük a nemeai oroszlán és a lernai hüdra (kígyó) megölését, a kerüneiai csodálatos szarvas és az erümanthoszi vadkan megszerzését, Augeiasz istállójának egy nap alatt történő kitisztítását. A nagyszerű hős végül harcával, szenvedésével és önmaga legyőzésével kiérdemelte a halhatatlanságot, feljutott az Olümposzra. Herkules alakjára az ötvenes évek második felében figyeltek fel a filmesek. A sort Pietro Francisci filmje, a *Herkules tizenkét munkája* (Le fatiche di Ercole, 1957) nyitotta meg, a főszerepben az Amerikából importált egykori Mr. Univerzummal, *Steeve Reeves*szel. Kilenc esztendő leforgása alatt huszonhárom Herkules-film készült, volt olyan év (1964), amikor nyolcat forgattak. Mellesleg a nyolc moziban hat

GIA ÁRNYÉKÁBAN

különböző színész keltette életre a mitológiai hőst, míg az előbb említett huszonháromban összesen tizenketten alakították. Szinte kivétel nélkül valamennyi egykori amerikai sportoló, testépítőbajnok vagy színész volt, a legismertebbek közülük *Alan Steel,* az „Acélember" és a Tarzanként befutott *Gordon Scott.* Természetesen magyar származású is akad a sorban, *Mickey Hargitay* volt a sztárja a *Herkules szerelmei* (Gli amore di Ercole, 1960) című filmnek. Tőlük a stafétabotot – a hagyomány szellemében – Arnold Schwarzenegger (*Herkules New Yorkban*/Hercules in New York, 1970) és *Lou Ferrigno* (*Herkules*/Hercules, 1983) vette át.

Maciste, Ursus és a többiek

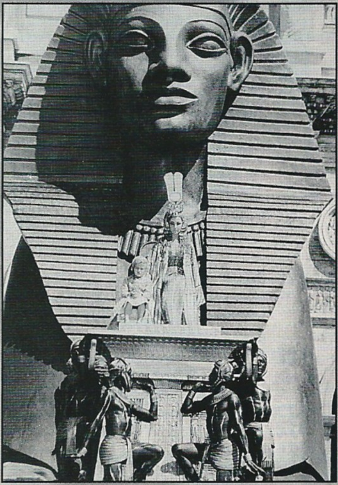
A korszak másik legendás figurája, Herkules méltó vetélytársa Maciste volt. Először több mint negyven esztendővel korábban tűnt fel a vásznon, *Giovanni Pastrone* remekművében, a *Cabiriá*ban (1914). Filmtörténeti értékén túlmenően Pastrone alkotásának jelentősége abban áll, hogy *David W. Griffith*et megelőzve megnyitotta az utat a nagy tömegeket megmozgató, látványos történelmi témájú filmek előtt. A szuperprodukció egyik szereplője volt *Fulvio Axilla* római nemes Maciste nevű fekete bőrű rabszolgája, akit a hatalmas termetű *Bartolomeo Pagano* alakított. Játéka akkora sikert aratott, hogy a producerek Maciste alakját egész sor kalandos történet hősévé emelték. Pagano összesen huszonhárom filmben szerepelt Maciste-ként, a közönség teljesen azonosította a figurával. Amikor a hatvanas évek elején divatba jöttek az áltörténelmi filmek, Maciste-filmek sorát készítették. Egyébként több olyan színész is van (például *Mark Forest, Kirk Morris, Gordon Scott, Alan Steel, Reg Park),* aki mindkét szuperhős alakjában felbukkant.
A hatalmas erejű Ursus *Henryk Sienkiewicz* világhírű regénye, a *Quo Vadis* lapjairól lépett a vászonra, hogy azután oroszlánokkal, tatárokkal, kirgizekkel vagy éppen más szuperhősökkel verekedjen. Ugyancsak az ismertebb hősök sorába tartozik Góliát, aki ezúttal a jó ügy szolgálatába állítja fékezhetetlen erejét, valamint Sámson, aki amikor éppen nem Delilával foglalkozik, akkor kalózokkal, szaracénokkal hadakozik vagy az inkák kicsének titkát kutatja. A sort zárjuk a leleményességéről híres Odüsszeusszal, akinek tengernyi izgalmas kalandját fél tucat film őrzi ebből az időszakból.

Gladiátorharc: küzdelem a halálig

Az (ál)történelmi filmek másik érdekes vonulata az úgynevezett gladiátoros filmek. A gladiátorviadal eredetileg sajátos etruszk temetési szertartás volt, az előkelő halott tiszteletére felfegyverzett hadifoglyok vívtak meg életre-halálra. A rómaiak átvették és átalakították ezt a szokást, náluk a vallási cél helyett a halálos küzdelem izgalma, a vérontás szenzációja került előtérbe. A gladiátorjátékok idővel hatalmas szórakoztató iparrá, cirkuszi látványossággá fejlődtek. A külön erre a célra épített amfiteátrumok arénájába kerülve a nézők legnagyobb gyönyörére egymás ellen kellett küzdeniük, vérüket ontani.
A gladiátoros filmek elsősorban *Spartacus* nevéhez kötődnek. A thrák katonaszökevény, majd capuai gladiátor i. e. 73-ban robbantotta ki azt a rabszolgafelkelést, amely alapjaiban rázta meg Rómát. Történetéről az első filmet 1953-ban forgatta *Riccardo Freda,* igazi sztárrá viszont a *Kirk Douglas* főszereplésével készült amerikai szuperprodukció aratta. Ennek sikere ráirányította a figyelmet a gladiátorokra, a különös harcosokról számos film készült a továbbiakban. Volt, amikor fellázadtak (La rivolta dei gladiatori, 1964), volt, amikor bosszút álltak (La vendetta dei gladiatori, 1965), volt, amikor heten (I sette gladiatori, 1964) indultak az egyenlőtlen harcba. Ez utóbbinál azonban Spartacus mellett alighanem *A hét mesterlövész* (The Magnificent Seven, 1960) adta az ötletet a filmhez. A *Maciste, a világ legnagyobb gladiátora* (Maciste il gladiatore piu forte del mondo, 1962), valamint az *Ursus, a lázadó gladiátor* (Ursus il gladiatore ribelle, 1963) viszont jó példa a gladiátortéma és a szuperhős elegyítésére.

Kleopátra (Richard Burton, Elizabeth Taylor)

❖

A Herkules-őrület, vagyis az ilyen típusú filmek diadalmenete a hatvanas évek közepéig tartott, de ez nem jelenti azt, hogy végleg felhagytak a készítésükkel. Az áltörténelmi vagy mitológiai filmek a filmtörténet, azon belül a fantasy műfajának egyik behatárolt, de érdekes részét képezik. Ha a szakkönyvekből legtöbbször ki is maradnak, a közönség számára fölöttébb vonzóak, hiszen mindaz megtalálható bennük, amiért érdemes beülni a moziba vagy bemenni a videótékába.

Sz. G. G.

ITT A VIDEOFON!

Ha Ön kényelmesen szeretne videókazettát vásárolni, információhoz jutni a Video Magazinról vagy közlendője van a Video Magazin számára, tárcsázzon!

Hívja a 34-34-717-es

telefonszámot!

A hívás fogadása után üsse be a kívánt kódszámot vagy kérje az operátort, s diktálja be, melyik kódot (melléket) óhajtja. Ha műsoros kazettát akar vásárolni, mondja be nevét, pontos címét és a darabszámot. A Video Magazin a kazettát rövid időn belül postai utánvéttel elküldi Önnek. Ha véleménye van, ossza meg velünk gondolatait, ha kérdése, kívánsága van, tárcsázza vagy kérje a megfelelő kódszámot!

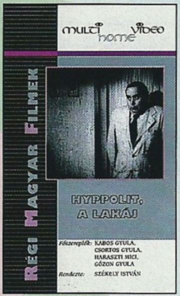
811
Reszkessetek betörők 1.
Kevin egyedül marad
1999 Ft

812
Reszkessetek betörők 2.
Kevin New Yorkban ismét magára marad...
1999 Ft

813
Hyppolit a lakáj
Magyar filmklasszikus Kabos Gyulával
1000 Ft

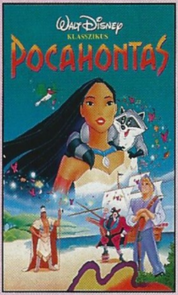

814
Az esőerdő szellemei
A földi paradicsom
1390 Ft

815
Nagy ütközések II.
Látvány felsőfokon
1500 Ft

816
Pocahontas
Walt Disney vilagsikerű rajzfilmje
2400 Ft

817
Hercules
„Hercules ereje, mint a Istenek kertje"
1500 Ft

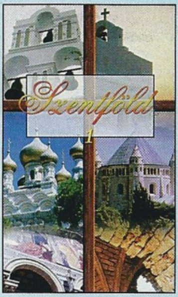

818
Tíz gladiátor győzelme
Amikor a gladiátorok harcba indulnak...
1500 Ft

819
Elfújta a szél I-II.
A nagy klasszikus mű
A két rész együtt 2000 Ft

820
Szentföld I-II.
Názáret, Betlehem, Via Dolorosa
A két rész együtt 1200 Ft

821: Diktálja le, mit szeretne megjelentetni a legközelebbi Video Magazin *Keres–kínál* rovatában, mondja el, milyen kérdésre szeretne választ kapni a *Tanácsadó* vagy a *Jogi kérdezz–felelek* rovatban!
822: Itt az alkalom, hogy elárulja véleményét a Video Magazinról: elégedett-e az újsággal, mit tart jónak, rossznak, s még miről olvasna szívesen a lapban?
823: Előfizetési lehetőség a Video Magazinra
824: A Video Magazin hirdetési feltételeiről
825: Választ kaphat, melyek lesznek január videóújdonságai, s miről olvashat majd a Video Magazin januári számában

A szolgáltatás normál belföldi tarifával működik! Az árak a postaköltséget nem tartalmazzák. A kódok a következő Video Magazin megjelenéséig, 1996. december 31-ig érvényesek, a következő hónapban új ajánlatokkal jelentkezik a Videofon.

Csak egy hívás!

VIDEOFON

MEGJELENT!

„Oly végtelen és halhatatlan volt Herkules ereje, mint az istenek világa, ahová tartozott. Mégis az emberektől tanulta meg az örök igazságot: a legnagyobb erő is magában hordoz egy keveset a halandók gyengeségéből..."

Színes, szinkronizált olasz film
Főszereplők: Steve Reeves,
Sylvia Koscina, Fabrizio Mioni,
Gianna Maria Canale,
Luciana Paluzzi, Ivo Garrani
Rendezte: Pietro Francisci

Tíz gladiátor indul titkos küldetéssel a Római Birodalomból a szomszédos országba, Arbelába, hogy felderítsék a határhelyzetet. Az elvarázsolt keleti ország királynője, Malui azonban csak bábu a trónon. Az igazi uralkodó a zsarnok herceg, aki szemet vetett a királynőre és a Római Birodalomra is, így útjában állnak a gladiátorok...

TRIUMPH OF THE TEN GLADIATORS
Színes, szinkronizált olasz film
Főszereplők: Dan Vadis,
Helga Line, Stanley Kent,
Halina Zalewska,
John Heston
Rendezte: Nick Nostro

NOÉ BÁRKÁJA

Noé Bárkája 1114 Budapest, Bocskai út 23. Telefon: 371-0866

Kamkorderek tartozékai II.

Állvány, mikrofon, fejhallgató

Igaz ugyan, hogy a modern, igényes kamkorderek többségének van úgynevezett képstabilizáló áramköre, de még a legkiválóbbak sem tökéletesek. Vagy azért, mert a kép minőségének rovására „fogják meg" a képremegést (elektronikus elven működő képstabilizálók), vagy azért, mert kényesek a mechanikai „megrázkódtatásokra", ütésekre (optikai képstabilizálók). A remegős felvételek elleni legbiztosabb védelem változatlanul az állvány. Ha nem is robosztus, háromlábú állványt javasolunk, egy egylábú mindenképpen okos befektetés. Összecsukva nem is foglal el nagy helyet a táskánkban.

Sajnos hamar rá kell döbbennünk, hogy a „hifi-stereo" felirattal ellátott kamkorderek hangja bizony gyakran hagy kívánnivalót maga után. Ennek legtöbbször a kamerába beépített mikrofon minősége, illetve helyhezkötöttsége az oka. Amennyiben készülékünknek van mikrofon-csatlakozója, ajánlatos külső mikrofonnal próbálkozni. A mikrofoncsatlakozó mellett szinte mindig van a fejhallgatónak is aljzata. A sétálómagnónkról levéve és ide dugva a fejhallgatót, a helyszínen is tudjuk ellenőrizni a hanghatásokat, és ha szükséges, tudunk változtatni.

Lámpa, hordtáska, tisztítókészlet

Ha gyakran készítünk beltéri felvételeket, tanácsos kamkorderlámpát is vennünk. Látszólagosan kicsi fényereje ellenére valóságos csodát tud tenni a félhomályban készült, egyébként szemcsés, fakó színű képsorokkal. A korszerű kamkorderek fényérzékenysége igen tiszteletre méltó, de kénytelenek vagyunk elfogadni: jól sikerült felvételeket csak megfelelő fényviszonyok között tudunk készíteni. A lámpával készített snittek képei nem lesznek „laposak", a főmotívumok valósággal kiemelkednek az elmosódott háttérből.

Aki sokat utazik, a kameratáskát tartja az egyik legfontosabb, az elsők között megvásárolandó tartozéknak. A táska anyaga lehetőleg legyen vízhatlan, méretének megválasztásakor pedig gondoljuk arra, hogy ne csak a kamerának legyen benne hely, hanem a hozzá tartozó legfontosabb holmik is férjenek bele. Sokan a személyes okmányokat, térképeket, útikalauzt is ebben akarják vinni, ami nem gond, mert igen változatos, bőséges a táskák méretválasztéka.

Bár a kamkorder tisztításából általában nem kell nagy ügyet csinálni, mégis gondolnunk kell rá, mert használata során óhatatlan a fejek, a lencse szennyeződése, porosodása. A piszkos objektív oka lehet a felvételek életlenségének, néhány típusnál a fehéregyensúly elcsúszásának is. A por lefújására elegendő magunkkal vinnünk egy pumpás ecsetet, a foltokat a szaküzletekben kapható, kifejezetten optika tisztítására szánt törlőkendővel távolíthatjuk el a portalanított üvegről. Ha makacs a szennyeződés, bízzuk a dolgot szakemberre, nehogy helyrehozhatatlan kárt tegyünk az objektívben! (A kamkorderek tisztításáról bővebben a Tanácsadó rovat 4. részében már olvashattak.)

Szűrők

Érdemes néhány szót ejteni a szűrőkről is: az *UV-szűrő* a Nap láthatatlan ultraviola sugarait szűri ki, amelyek becsaphatják a fénymérő-automatikát, életlenné tehetik a felvételt. Az eredeti színeket nem befolyásolja. Ezt tartják a legjobb objektívvédőnek is. Ha állandóan rajta hagyjuk a gépen, por, nedvesség, ujjlenyomat nem kerülhet az objektív felületére, a képek pedig tisztábbak, élesebbek lesznek. Érdekes hatás keltésére is kihasználhatjuk a szűrőt, ha vízpermetes: makro állásban ráközelíthetjük az élességet, így jól kivehetők lesznek a szűrő üvegén a vízcseppek.

Borult ég alatt a kamkorder fehéregyensúly-automatikája könnyen zavarba jön a nagy színhőmérséklet miatt, ilyenkor az úgynevezett Sky-light-filterrel jobbak lesznek a felvételek.

Ha túl erős a megvilágítás, kifakultnak tűnnek a színek. Ilyenkor a fényintenzitás kis mértékű mérséklésével természetes színeket kaphatunk: ehhez egy normál szürke szűrőt kell csavarnunk az objektívre. Portréfelvételek készítésekor is hatásosan alkalmazhatjuk, ugyanis csökkenti a mélységélességet (a kép előterében lévő motívumok élesek lesznek, a háttér egy kissé elmosódottabb).

Közkedvelt, s a szó szoros értelmében is igen hasznosan forgatható szűrő a polárszűrő, amely képes eltüntetni például a fényes padlóról, víz felületéről, a vitrin üvegéről visszaverődő zavaró tükröződéseket, csillogást. Jótékony hatással van a színtelítettségre is.

A színkorrekciós szűrőkkel felvételeink színeit tudjuk befolyásolni, a trükkszűrőkkel a legrafináltabb szín- és képhatások érhetők el.

S hogy a most és az előző Tanácsadóban felsorolt tartozékokhoz hol lehet hozzájutni? Célszerű kamkorderünk gyártójánál, illetve magyarországi képviseleténél érdeklődni, de vannak tartozékokra specializálódott gyártók, forgalmazók, velük is fel lehet venni a kapcsolatot.

VIDEOPREMIER

DECEMBER 10.

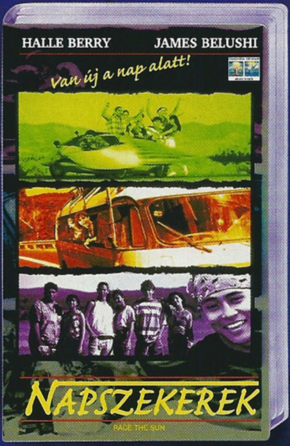

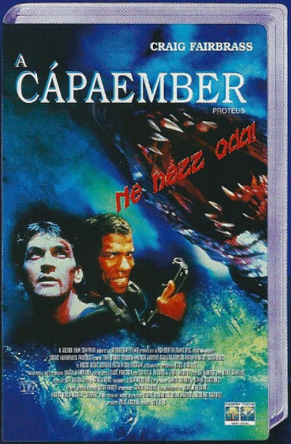
JUMANJI
ROBIN WILLIAMS

Az ifjú Alan Parrish semmit sem sejtett, amikor évekkel ezelőtt egy játékot talált. Ki is próbálta, ám fordult a szerencse, és ő nem dobhatott újra. Nem egy körből maradt ki, hanem huszonhat évből. Eltűnt.
Ám Judy és Peter újra felfedezi és használatba veszi Jumanjit. És elszabadul a pokol: a békés kisvárosban elefántok, orrszarvúk, húsevő liánok, pajkos csimpánzok és habókos embervadászok jelennek meg.
Semmi baj, ha kijön a két hatos, még minden rendbe jöhet. *Te jössz!*

NAPSZEKEREK
JAMES BELUSHI   HALLE BERRY

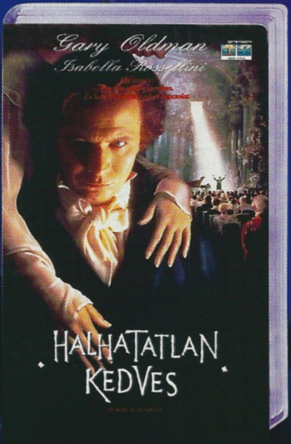
Hogy Jamaicában nem könnyű bob-bajnoknak lenni, az még hagyján. De mi akadályozhat meg néhány laza hawaii srácot, hogy házilag barkácsolt napelemes járgányával autóversenyt nyerjen?
Rengeteg minden. A fiúknak meg kell küzdeniük az ellenfelekkel, az ellendrukkerekkel és végül, ha minden jól megy, már csak át kell kelniük Ausztrália sztyeppéin, hogy végül célba érjenek. Gyerekjáték.

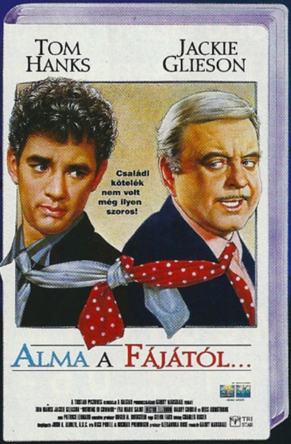
A CÁPAEMBER
CRAIG FAIRBRASS

Ne nézz oda!
Egy mesterséges szigeten titkos genetikai kísérletek folynak. Az ott dolgozó tudósok elvesztették uralmukat az általuk kifejlesztett, gyorsan fejlődő és reprodukáló DNS felett. Az élet titkát keresték, de a poklot keltették életre. Valami, ami megnevezhetetlen és leírhatatlan, ott dühöng a vastraverzek között és nem ismer kíméletet.
Nincs menekvés előle.

HALHATATLAN KEDVES
GARY OLDMAN
ISABELLA ROSSELLINI

Beethoven: egy férfi, akit szerettek és gyűlöltek; aki legalább annyi ellenséget szerzett életében, mint amennyi rajongót halála után. Akinek szenvedélyessége néha az őrületig fokozódott, vágyai pedig különös világokba vezették.
Egy férfi, akinek titka volt: egy szerelemé, melyről senkinek nem beszélhetett. Csak halála után kezdődhetett meg a nyomozás a rejtélyes nő után, aki elrabolta az esendő óriás szívét.

ALMA A FÁJÁTÓL
TOM HANKS

Az ifjú David Basner karriert készül csinálni. Éppen előléptették, és ő biztos benne, meg sem áll majd az igazgatói székig. Jó állás, nagy pénz, és nők, amennyit csak akar. Aztán egy nap mindennek vége szakad. A jó édes apukája kér segítséget, mert harmincnégy éves házasság után válni készül. Davidnek igazán nem hiányzott, hogy a szülei felett apáskodjék, de nincs mit tennie. Azt mondják, nem esik messze az alma a fájától. De azt ritkán teszik hozzá, hogy valószínűleg azért megpróbálta.

InterCom

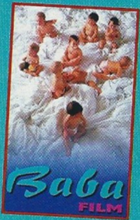
KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

Forgalmazza: InterCom Kft. Budapest 1145, Bácskai u. 28-36. Tel: 467-1-467, Fax: 252-2736, e-mail: video@intercom.hu

COLUMBIA TRISTAR HOME VIDEO

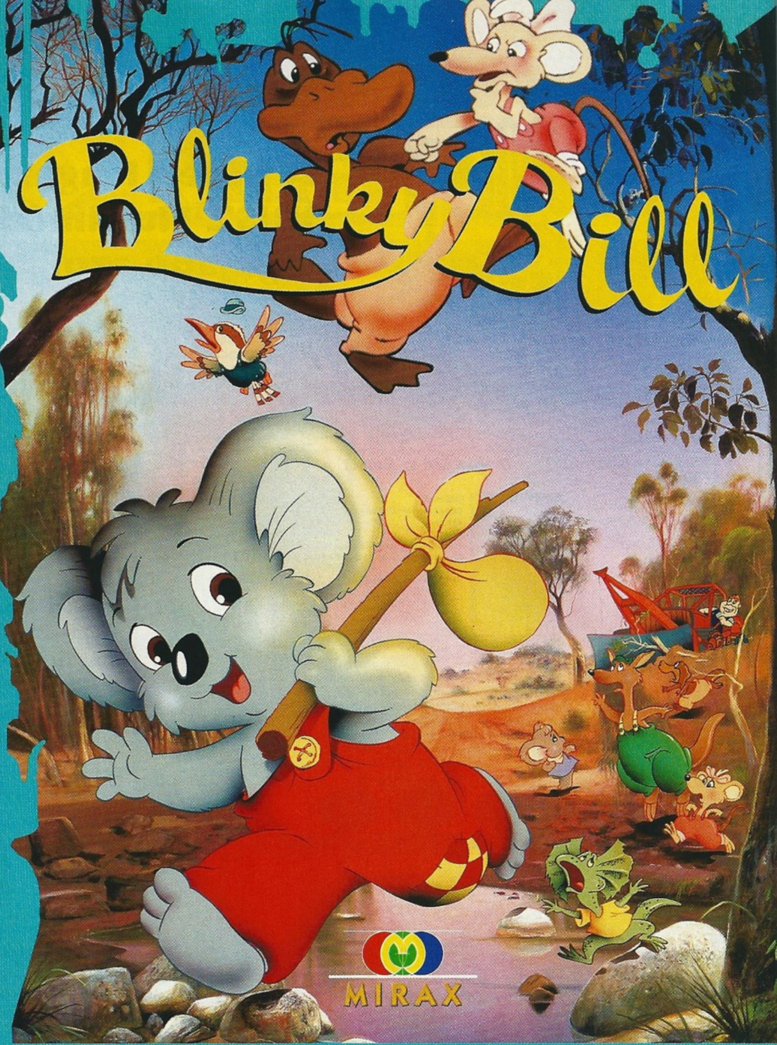

COMET
Professzionális VHS
videókazetták profi
felhasználók részére
5-től 210-percig, 5 percenként
tetszés szerinti hosszban
Standardtól a csúcsminőségig
1000 db-ig 24 órán belül
NTSC szabvány szerint is
– műsoros kazettához
– oktatókazettához
– reklámkazettához
– VHS-kamerákhoz
Megrendelés:
Tel.: 06-26-326-226
Fax: 06-26-325-102
Minőségi fokozatok:
BASF Super High Grade Back Coated
BASF High Grade Back Coated
BASF High Grade
BASF Super Grade
Added Value by BASF
BASF
COMET COMET COMET

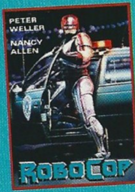

MEGRENDELŐLAP

A filmek megrendelhetők (*kölcsönzői jog nélkül*) az alábbi címen levélben, telefonon faxon vagy személyesen:
MIRAX Kft. Budapest 1113 Karolina út 34/a. Tel./fax: 209-2919, 209-2920.

MEGRENDELŐ

Neve:.. Címe:..
Telefonszáma:.. Aláírás:..

Blinky Bill	1800,-	☐ db	Apócák a pácban	1600,-	☐ db
Vacak a hetedik testvér	1800,-	☐ db	Panther - A fekete párduc	1600,-	☐ db
Ali baba	1600,-	☐ db	Terminator	1998,-	☐ db
Babafilm	1200,-	☐ db	Robocop /Robotzsaru/	1998,-	☐ db
Csak egy harapás	1600,-	☐ db	Trükkös halál	1998,-	☐ db

Mephistótól Bolse Vitáig

MAGYAR FILMFESZTIVÁL KALIFORNIÁBAN

A megnyitó előadáson többen kívül rekedtek az elegáns Beverly Hills-i művészmozi, a Music Hall nézőteréről. Ám az első kaliforniai magyar filmfesztivál további előadásai is közönségvonzó programnak bizonyultak: a jegyek 65 százalékát adták el, s ez nem kis teljesítmény.

Az Egyesült Államokban a külföldi film kuriózum csupán, a bemutatott alkotások 98 százalékát Amerikában (vagy más angol nyelvterületen) forgatták, egy százalék jut a francia filmeknek, így a világ többi filmgyártója a maradék egy százalékon osztozik. Október 4-e és 10-e között viszont tizenhárom magyar filmet vetítettek, s a látottakat előkelő helyen méltatták a napilapok és a szakfolyóiratok.

A kaliforniai Bunyik Entertainment, az Objektív Stúdió és a Magyar Filmunió közös szervezésében rendezett fesztiválon a *Bolse Vita*, a *Sztracsatella*, a *Szamba*, a *Vád*, a *Haggyállógva Vászka*, az *Esti Kornél csodálatos utazása*, a *Jó éjt, királyfi*, a *Szívügyek*, a *Ménesgazda*, a *Csajok* és a *Társasutazás* több alkalommal is látható volt. A Cannes-ban díjat nyert *Ványi Marcell*-alkotást, a *Szél* című hatperces filmetűdöt minden előadáson levetítették, s kísérőműsorként ugyancsak többször műsorra tűzték *Az ember tragédiája Jankovics Marcell* által készített animációs filmváltozatának falanszter-jelenetét. A *Bolse Vitát* – amelyet a Los Angeles Times kritikusa „messze a legjobb filmnek" nevezett – a Los Angeles-i USC Egyetemen is bemutatták.

Az amerikai közönség személyesen találkozhatott *Fekete Ibolyával*, *Kern Andrással*, *Koltai Róberttel*, *Kovács Andrással* és *Rózsa Jánossal* (aki a megérkezését követő harmadik napon kénytelen volt hazautazni, hogy súlyos gépkocsibalesetet szenvedett feleségе, *Halász Judit* mellett legyen). De *Fekete Ibolya* is Európa és Amerika között ingázott e napokban.

– Szinte ki se csomagoltam még a bőröndömből, amikor Berlinből telefonáltak: azonnal utazzak a német fővárosba, mert a Bolse Vitának ítélték az Európa Fesztivál nagydíját, a Prix Europa Speziált – mondta. – *Valamennyi művésztársam nevében elmondhatom: számunkra igen nagy élmény, hogy Hollywood szomszédságában magyar filmhetet rendeztek.*

Kern András, a *Sztracsatella* író-rendező-főszereplője hozzátette:

– Hollywood köztudottan sokat köszönhet a magyaroknak, hiszen az amerikai filmipar megteremtésében megannyi honfitársunk bábáskodott. E hagyományokból talán mi, mai filmalkotók is meríthetünk... persze nekünk sajátosan magyar témákat kell a ma emberéhez szólva feldolgoznunk.

*Koltai Róbert*től azt tudakoltam, vajon megértették-e az amerikai nézők a *Szamba* „sajátosan magyar" humorát.

– A nézőtéren gyakran hullámzott végig a nevetés, s a néhány jellegzetesen pesties bemondás is célba talált... hála a nézőtéren ülő „amerikás magyaroknak" – válaszolta.

❖

A filmfesztivál létrejötte elsősorban a Kaliforniában élő *Bunyik Béla* érdeme: ő bérelte ki a Music Hall nagytermét, vállalva az anyagi kockázatot. Az egy hét mérlege derűlátóvá tette: jövőre is megrendezi a magyar filmfesztivált. Bunyikot Amerika-szerte a magyar filmek videóforgalmazójaként tartják számon: mintegy félezer mozi- és tévéfilm vásárolható tőle. Burbanki kicsiny stúdiójában másfél évtizede készülnek a videóváltozatok, amelyek közül csaknem két tucat – angol nyelvű felirattal, viszonteladók közreműködésével – az amerikai videotékákban is kapható.

– Melyik a legkeresettebb magyar film? – kérdeztem.

– A magyar videózók a Mágnás Miskát *keresik leggyakrabban, az amerikaiak viszont a* Mephistót *vásárolják meg vagy kölcsönzik ki a tékákból* – tájékoztatott.

– A filmfesztiválon látott filmek mikor jelennek meg videón az Egyesült Államokban?

– Egyelőre az *Esti Kornél csodálatos utazását* hozom be videón, két film televíziós bemutatójáról pedig előrehaladott tárgyalásokat folytatok.

Földes Tamás
(Los Angeles)

SZTRACSATELLA A GOLDEN GLOBE-ÉRT

Meghívást kapott a Golden Globe-díjért zajló versenyre *Kern András* filmje, a *Sztracsatella*. Az alkotás októberben sikert aratott a Los Angeles-i magyar filmfesztiválon. A művet megtekintette a Golden Globe-díj gazdája, a hollywoodi külföldi kritikusok (Hollywood Foreign Press) szervezet egyik újságírója, és javasolta a testület elnökségének, rendezzenek tagjaiknak külön vetítést a Sztracsatellából. Azt november 14-én meg is tartották Hollywoodban, majd hamarosan megérkezett a nevezési lap a film amerikai forgalmazójához, *Bunyik Bélá*hoz, nevezze be a filmet a legjobb külföldi film Golden Globe-díjáért folyó versenybe, mely meg is történt.

A díjakra jelöltek névsorát még karácsony előtt nyilvánosságra hozzák, a díjkiosztás pedig 1997. január 18-án lesz.

Magyarok a világ filmművészetében III.

Lengyel Menyhérttől Elek Zoltánig

A külföldön befutott magyar vagy magyar származású filmesek sorában külön kategóriát képviselnek a forgatókönyvírók. A magyar filmírók dolga könnyebb volt a némafilm korában, és ez a külföldön való érvényesülésüket is megkönnyítette. A hangosfilm megjelenése azonban sok filmíró lába alatt megrendítette a talajt. Nem volt már elég jó sztorit írni, a nyelvet is tökéletesen tudni kellett. A tekintélyes névsor azonban igazolja, hogy a magyarok megállták a helyüket a megváltozott körülmények között is. A legjobbak között ott találni a főleg Angliában dolgozó *Bíró Lajost* és az Oscar-díjas *Pressburger Ernőt* – utóbbi fogalommá vált forgatókönyvíró, rendező, producer párost alkotott *Michael Powell*lel – az ugyancsak Oscar-díjas *Herczeg Gézá*t, valamint *Lengyel Menyhértet* (Melchior Lengyel), aki a legnagyobb filmsikereit Hollywoodban aratta, elég ha a *Ninocská*t (Ninotchka, 1939) említjük. *Vajda Ernő* (Ladislao Vajda) neve nem volt elég amerikai, de *Sydney Garrick* néven annál jobban elismerték. A hat László mellett – *Bús-Fekete László, Fodor László* (Ladislas Fodor), *Görög László* (Laslo Gorog) *Vadnai László* (Laslo Vadnay), *László Aladár* és *László Miklós* – szólni kell még *Solt András*ról, *Tábori György*ről (George Tabori) és *Robert Pirosh*ról (Piros Róbert).

Természetesen szinte nincs olyan hely a stábban, ahol ne találna az ember magyar vagy magyar származású közreműködőt. A teljesség igénye nélkül megemlíthetjük a díszlettervező *William S. Darling* (Sándorházi Vilmos), *Vértes Marcell* (Marcell Vertes), *Trauner Sándor* (Alexander Trauner) és *Joseph Kish* (Kis József) nevét. Mindhárman amerikai film munkatársaként kaptak Oscar-díjat. Vagy ott van a trükkspecialista *George Pal* (Pál György), akinek nem kevesebb, mint hat Akadémiai-díjjal ismerték el munkásságát és az ugyancsak díjazott *Emil Kosa Jr.*, a maszkmester *Elek Zoltán*nal együtt.

Gábor Zsazsától Goldie Hawnig

A magyarok nemcsak a kamera mögött, hanem előtte is sikerrel produkálták magukat. Lássuk először a hölgyeket! Az amerikai mozi valóságos élő legendája (és botrányhőse) a „kortalan" *Zsazsa Gabor*, azaz *Gábor Zsazsa*. A színésznők közül a világhír kapta szárnyára nevét *Bánky Vilmá*nak, az egykori kis epizodista Hollywoodban *Rudolph Valentino* partnereként hívta fel magára a figyelmet; *Putty Liá*nak, aki magyar szereplőcskéből nagyváradi színésznő, bukaresti revütáncosnő, berlini filmszínésznő, végül hollywoodi sztár lett; *Nagy Kató*nak, aki Berlin, majd Párizs csillagaként tündökölt. A sort hosszan lehetne folytatni, kezdve az Amerikában befutott *Gaál Franciská*tól és *Hajmássy Ilona*tól (Ilona Massey) a német UFA Stúdió sztárján, Rökk Marikán át a Spanyolországban is a legnépszerűbb színésznők közé emelkedett *Muráti Lili*g bezáróan. Az ifjabb generációt a magyar szülőktől származó, de már kinn született *Goldie Hawn, Debra Winger* és *Mariska Hargitay* képviseli.

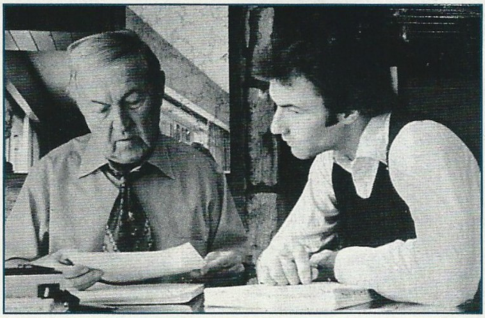
A férfiszínészek szintén kitettek magukért. *Beregi Oszkár* a húszas évek osztrák és német filmjeinek sztárja volt. Ugyancsak Németország jelentette a közbülső állomást *Várkonyi Mihály*nak (Victor Varconi), *Peter Lorré*-nak (Löwenstein László) és *Bela Lugosi*nak (Blaskó Béla), akiknek csillaga a harmincas évek Hollywoodjában emelkedett magasra. *Lorre* és *Lugosi* különösen rémfilmben remekelt, Lugosi Drakulája fogalom lett. Egy évtizeddel később *Paul Lukas* (Lukács Pál) vitte a prímet. Amikor Hollywoodba érkezett, állítólag mindössze két mondatot tudott angolul, de csakhamar olyan hódító figura lett, mint egykor a Vígszínház színpadán. A legnagyobb név *Leslie Howard*é volt. Higgins professzor, Ashley Wilkes és persze (a modern) Pimpernel alakítójaként vonult be a köztudatba. Ez utóbbiért (és az angol titkosszolgálat részére végzett munkájáért) orroltak meg rá a németek, 1943-ban, Gibraltár közelében lőtték le azt a polgári repülőgépet, amelyen ő is utazott.

A negyvenes–ötvenes évek másodvonalbeli kalandfilmjeinek sztárja a cseh–magyar szülők New Yorkban született csemetéje, *Cornel Wilde* (Wilde Béla). A jó nevű epizodisták közé tartozott a Nemzeti Színház egykori művésze, *Steve Geray*, akit egykoron *Gyergyai István* néven anyakönyveztek.

A hatvanas–hetvenes évek nagyágyúja az elsősorban komikus szerepekben tündöklő *Tony Curtis*. Ugyanebben az időben, de az óceán másik

Lugosi Béla (balra) a Drakulában, Dwight Frye-rel

George Pal (baloldalon) életrajzírójával, Gail Morgannal

Magyar szülők gyermekei: Debra Winger és...

olyan hollywoodi sztárok is magyar ősökkel dicsekedhetnek, mint a forgatókönyvíró *Joe Eszterhas,* aki ráadásul Magyarországon született. Alighanem ő a kilencvenes évek egyik legfelkapottabb, legismertebb „magyarja", aki az *Elemi ösztön*nel (Basic Instinct, 1992) – szó szerint – filmtörténetet írt. De amellett, hogy az erotikus thriller műfajának megszületésénél bábáskodott, egy csapásra a legfizetettebb forgatókönyvíró is lett. Méltó vetélytársa Budapest szülötte, az egykori parókakészítő *Andrew Vajna.* A *Sylvester Stallone* főszereplésével készült híres-hírhedt *Rambo*-trilógiával befutott producer nevéhez fűződik a *Die Hard* harmadik része. Emellett olyan akciómentes alkotások is kikerültek műhelyéből, mint például a *Reneszánszember (Renassaince Man)* vagy a *Medicine Man.* Érdekes figura az egykori pesti, majd sárospataki vagány, a kalandos életű *Robert Halmi,* aki nemrégiben akkor került a filmes szaklapok címlapjaira, amikor 9 millió dollárt volt hajlandó fizetni az *Elfújta a szél* folytatása, a

egyik sztárrendezője. *Sasdy* a hetvenes évek elején alapozta meg hírnevét. Még magyar témát is feldolgozott: a fiatal lányok vérében fürdőző Báthory Erzsébet legendáját, *Drakula grófnő* (Countess Dracula, 1970) címmel, *Éles Sándor*ral a főszerepben. Éles egyébként sokat foglalkoztatott színész volt ebben az időben Angliában, de számos amerikai produkcióban is szerepelt.

A francia filmművészet hírnevét – többek között – a *Kassowitz*-család, *Nicholas Gessner (Gessner Miklós),* és *Szabó Sándor* öregbíti. *Kassowitz Péter* és a már kint született fia, *Mathieu* számos filmet rendezett, az utóbbi *Gyűlölet* című filmje a hazai mozikba is eljutott. Gessnert a bűnügyi filmek specialistájaként tartják számon. *Szabó Lászlót* ellenben inkább színészként jegyzi a szakma, de már rendezőként is letette névjegyét, a magyar–francia koprodukcióban készült *Sortűz egy fekete bivalyért* (1984) című alkotásával.

A hetvenes évektől kezdődően, a kultúrpolitikai elvek fellazulásával megnyílt a lehetőség arra, hogy néhány magyar

... Goldie Hawn (Mel Gibsonnal)

Louis Mandoki A gyönyör rabjai forgatásán Susan Sarandonnal

partján, a Cinecitta műtermeiben (vagy éppen Spanyolországban, Franciaországban, Angliában) dolgozott *Tom Felleghy* (Fellegi Tamás), a bűnügyi és kalandtörténetek népszerű figurája. Az igazi csattanó viszont, hogy magyar származású Hollywood egyik dédelgetett kedvence, a világhírű színész, rendező, producer, *Paul Newman.*

Eszterhastól Vajnáig...

Az utóbbi néhány esztendőben számos meglepő hír került a filmvilág érdeklődésének középpontjába. Egyre több „gyanús nevű" filmesről, alkotóról vagy éppen színészről derült ki, hogy voltaképpen magyar származású. Így például nemcsak *Johnny Weissmüller*ről, minden idők legjobb Tarzanjáról lehet elmondani, hogy magyar vér csordogált ereiben, de a színészek mellett

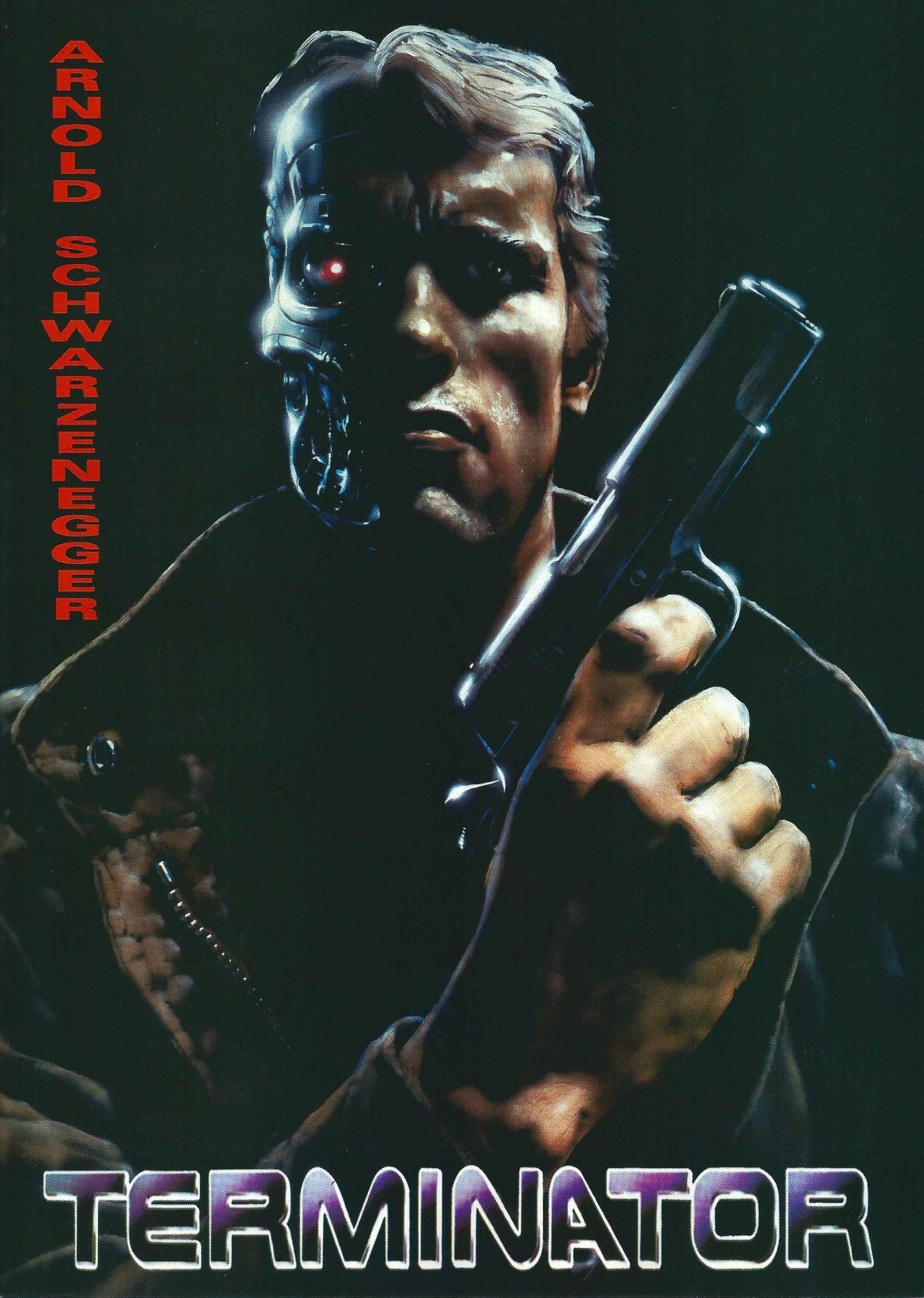
Scarlett megfilmesítési jogáéért. Ugyancsak a producerek kenyerét eszi a kanadai film három kiválósága, a magyar „három testőr": *Vámos Tamás, Lantos Róbert* és *Hámori András.*

Az ismert rendezők sorát a jó nevű *Peter Medak* és a Mexikóban született *Louis Mandoki* vezeti. Míg az előbbi a kommersz műfajban elismert alkotó, az utóbbi olyan drámákkal bizonyította tehetségét, mint a *Gaby – Egy igaz történet* (Gaby – A True Story, 1987) és *A gyönyör rabjai* (White Palace, 1990). A második vonal sokat foglalkoztatott rendezője a kanadai *Tibor Takacs* (Takács Tibor), aki a horror műfajban szerzett sok örömet a rettegni vágyó nézőknek, valamint az ugyancsak horrorban utazó *Jenő Hódi* (Hódi Jenő) és az akciófilmes *Sándor Stern* (Stern Sándor). Még ma is aktívan dolgozik *Peter Sasdy* (Sásdy Péter), az egykori angol horrorgyár, a Hammer stúdió

rendező külföldön is dolgozhasson. Az úttörő *Jancsó Miklós* volt, aki 1971-ben Olaszországban forgatta *A pacifistát* (La pacifista). Az igazi vihart azonban mégsem ezzel, hanem a Rudolf trónörökös tragikus szerelmét sajátos módon földolgozó *Magánbűnök, közerkölcsök* (Vize Privati, Pubbliche Virtu, 1976) című filmjével kavarta. Az Oscar-díjas Szabó István viszont német „színekben" készítette *A zöld madár* (1979) című filmjét, de több alkalommal dolgozott külföldön *Gyöngyössy Imre* is. Hasonló volt a helyzet a nyolcvanas években is, a rendszerváltást követő években pedig már mind több az alkalom, hogy legális keretek között, külföldi produkcióban dolgozhasson az, akinek munkájára igényt tartanak a nagyvilágban, akinek kellő tehetsége és szerencséje van.

Szilágyi G. Gábor
(Vége)

PETER
WELLER
NANCY
ALLEN
DETROIT
POLICE
ROBOCOP

ARNOLD SCHWARZENEGGER
TERMINATOR

MAJD' MEGDÖGLI

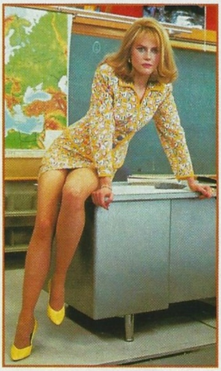
(To Die For)

Akad aki bármire képes, hogy néhány perc erejéig híres legyen. Még akár gyilkolni is. Suzanne Stone *(Nicole Kidman)*, a naiv kisvárosi lány majd' „megdöglik” azért, hogy a képernyőre kerülhessen. Miután befejezte a főiskolát, váratlanul férhez megy Larry Marettóhoz *(Matt Dillon)*, de hamar kiderül, hogy a házasság teljesen mellékes dolog Suzanne számára. Ugyanis rögeszméjévé vált, hogy híres lesz, és ebben senki sem akadályozhatja meg. Talál is magának állást a helyi tévénél és megnyeri három kamasz segítségét, akik példaképüknek tekintik őt. Larry hiába próbálja rábírni Suzanne-t a családalapításra, már nincs visszaút. Miután a lány a tévéállomás meteorológusi státuszát is megkapja, karriervágya csak növekszik. Larry pedig nem illik bele a képbe – el kell őt távolítani. Suzanne elcsábítja Jimmyt, egyik problémás tinédzser-rajongóját és rábírja, hogy öljön a kedvéért.

Az amatőr módon végrehajtott férj-gyilkosság felkorbácsolja az amerikai közvéleményt és Suzanne egyik napról a másikra a média legfelkapottabb sztárja lesz. Végre elérte, amit akart...

*

Nicole Kidman játssza Suzanne-t, akinek rögeszméjévé vált, hogy médiasztárrá válik.

„Suzanne olyan lány, aki kétségbeesetten próbál bekerülni a televízióhoz és sikert akar aratni” – mondja *Kidman*. *„Andy Warhol jóslata szerint a jövőben mindenki híres lesz tizenöt percre. A film a komikum eszközeivel próbálja lerántani a vizes lepedőt az amerikai médiáról”*

Kidman alakításáról a kritikusok dicshimnuszokat zengtek, és 1996 elején meg is kapta a legjobb női alakításért járó Golden Globe-ot.

Matt Dillon, aki Larry Marettót, Suzanne szerencsétlen férjét alakítja, egy másik *Gus Van Sant* filmben, a *Drugstore Cowboy*ban nyújtott alakításával vonta magára a kritikusok figyelmét. *Joaquin Phoenix* (*Vásott szülők*) játssza Jimmy-t, Suzanne kamasz imádójának és szövetségesének szerepét.

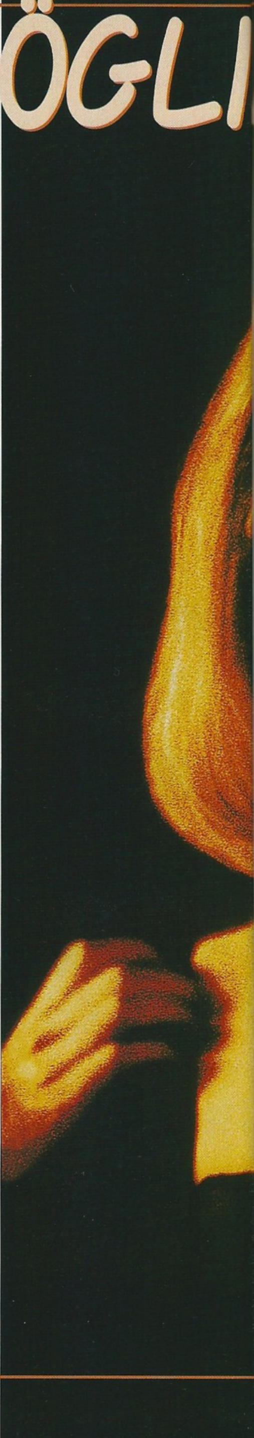
„A mai amerikai élet egyik furcsasága az embereknek az a vágya, hogy képernyőre kerüljenek, ott pedig feltárják és kielemezzék legbensőbb titkaikat. Isten a megmondhatója, hány órát tölt a közönség azzal, hogy elbűvölő műsorvezetőket néz, akik előcsalják vendégeikből legrejtettebb titkaikat” – gondolkodik hangosan a rendező, *Gus Van Sant*. *„Történetünk ennek egy szélsőséges példája. Készséggel elismerem, hogy én is rabja vagyok a tévének, az én vizuális nikotinomnak. Ez egyrészt kétségtelenül kukkolás, olyan izgatószer, amelyet mások életének bonyodalmaiból nyerünk.”*

Egy szőke pokolfajzat leányzó szerepe nem minden sikerre vágyó hollywoodi színésznő álma. Ám *Nicole Kidman* hideg és számító meteorológusnő-alakítása a *Majd' megdöglik érte* című fekete komédiában olyan jól sikerült, hogy azóta szinte mindenki „majd' megdöglik érte”. A gyönyörű ausztrál származású színésznő, aki mindenféle allűröktől mentes sztár hírében áll Hollywoodban (ami ritkaság), ezért a szerepért képes volt a *Sharon Stone*-féle erőszakos és rámenős „gőzmozdony” szerepet felvállalni és addig zaklatta telefonjaival *Gus Van Sant* rendezőt, amíg az rábízta a Suzanne a karrierista és gyilkos hajlamokkal rendelkező nőszemély szerepét.

A *Néha a csajok is úgy vannak vele* és az *Otthonom Idaho* rendezője olyasvalakit akart megnyerni Suzanne szerepére, aki *Marilyn Monroe*-ból *Alfred Hitchcock*ká tud válni. Nicole, ezzel a szereppel akarta bebizonyítani, hogy kiváló színésznő. Miközben férje, *Tom Cruise* karrierje egyre feljebb és feljebb ívelt, Nicole megmaradt csinos kis barbie-babának, szürke női mellékszereplőnek (*Mint a villám, Mindörökké Batman*) és csinos alakjából többet láthattunk, mint a vitathatatlan tehetségéből. De ennek már egyszer és mindenkorra vége.

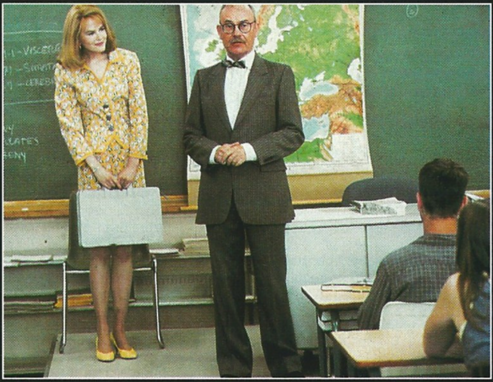
„Azt mondtam Gusnak: a sors rendelése, hogy eljátsszam Suzanne szerepét. Gus erre azt felelte, hogy ő nem állhat a sors útjába” – emlékezik *Nicole*.

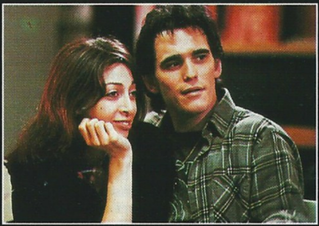

K ÉRTE

Majd' megdöglik érte
(To Die For)
Színes amerikai vígjáték
(1995 – Rank Film/Columbia Pictures)
Szereplők: **Nicole Kidman, Matt Dillon, Joaquin Phoenix**
Zene: **Danny Elfman**,
Fényképezte: **Eric Alan Edwards**
Készült **Joyce Maynard** könyve alapján
Forgatókönyv **Buck Henry**
Rendezte: **Gus Van Sant**
Videópremier: **1996. október**
Forgalmazza: **Flamex Video**

JEFF GOLDBLUM, MR. BEAN ÉS EMMA THOMPSON EGYÜTT EGY ESZEMENT VÍGJÁTÉKBAN!

A NAGY BALEK

Dexter mágnesként vonzza a bajt: először csak náthás lesz, aztán beleszeret egy ápolónőbe – de nem tudja, hogyan közeledjen hozzá. Pedig egyszerű: mint egy nevetséges balek.

Kevés olyan színész van, aki amerikai létére karriert fut be Angliában. Pláne, ha az illető 195 centi magas égimeszelő. Dexter King *(Jeff Goldblum)* nem adja fel a harcot, bár minden eddigi próbálkozását állandó kudarc kísérte. Szerencsére Ron Anderson *(Mr. Bean, azaz Rowan Atkinson)*, a kegyetlenül fárasztó humorú komikus műsorában állandó szerepet kap: ő alakítja a kétballábas-kétbalkezes „Nagy Balekot". Magánélete szintén egy hatalmas csődtömeg: nővel legutoljára akkor volt dolga, amikor Playboyt lapozgatott. Igaz, lakását egy nimfomániás hölgytől bérli, de konyhájában csak a nő pucér szeretőivel szokott összefutni éjnek idején. A sors útjai azonban kifürkészhetetlenek, ugyanis Dexter befekszik a kórházba, hogy kikúrálja meglehetősen idegesítő szénanáthaját.

Ott ismerkedik meg Kate Lemonnal *(Emma Thompson)*, az ápolónővel, akibe első látásra beleszeret. Érte hajlandó akár egy fájdalmas injekciókúrának is alávetni magát. Két hónap megfeszített udvarlási procedúra után a lány elfogadja Dexter ebédmeghívását és szinte szó szerint gerincre vágja a félszeg pasit. A mámoros éjszaka után úgy tűnik, minden egyenesbe jön: Dexter megkapja az *Elefántember* katasztrófálisan rossz musicalváltozatának főszerepét. De ekkor jön a hideg zuhany: Kate felfedezni véli, hogy a hórihorgas szívtipró félrelépett csinos kolléganőjével. A Nagy Balek hányattatásai csak ezután kezdődnek...

Az utóbbi évek egyik legjobb angol komédiájában összeállt a nagy csapat: *Jeff Goldblum*, a világhírű amerikai sztár, *Rowan Atkinson*, alias *Mr. Bean*, Anglia legsikeresebb komikusa és *Emma Thompson*, a szigetország Oscar-dijas büszkesége.

JEFF GOLDBLUM

A magas növésű, sötét hajú sztár a legnagyobb kasszasikert elért filmekben szerepelhetett *(Jurassic Park, A Függetlenség napja)*, pedig nem tartozik az ügyeletes férfiideálok közé. Első filmszerepét 22 éves korában kapta a *Charles Bronson* nevével fémjelzett *Bosszúvágy*ban. Számos híres filmben kapott pár mondatos szerepeket *(Annie Hall, Nashville)*, míg 1983-ban végre főszerepet játszhatott el *Lawrence Kasdan A nagy borzongás* című szatírájában és *Az igazak* című drámában, amely az első amerikai űrhajósokról szólt. *Michelle Pfeiffer* volt a partnere az *Ármány és szőke* című vígjátékban, melyet *John Landis* rendezett.

1986-ban hatalmas sikert aratott *A légy* című *David Cronenberg*-horrorban, melyben egy tudóst játszott, akinek kísérletébe hiba csúszik és léggyé változik át. Partnerével, *Geena Davis*szel a film forgatása után összeházasodtak. 1989-ben ismét együtt álltak kamera elé a *Földi lányok csábítók* című sci-fi vígjátékban, kiegészülve *Jim Carrey*vel és *Damon Wayans*szal. Geena Davisszel való kapcsolata később megszakadt, elváltak útjaik. 1992-ben *Az alvilág mélyén* című akciófilmben egy nagymenő ügyvédet alakít, aki kábítószerkereskedéssel is foglalkozik. Excentrikus matematikust játszott *Steven Spielberg* kasszasikerében, a *Jurassic Parkban*. A *Rejtekhely* című thrillerben egy különleges látnoki képességgel felruházott férfit alakított. *Hugh Grant* partnere volt az *Áldatlan állapotban* című családi vígjátékban. Legújabb filmsikere *A Függetlenség napja*, melyben egyszerű kábeltévészerelőből lesz a világ (egyik) megmentője, aki leszámol a Földet megtámadó UFO-kkal.

Jeff Goldblum Magyarországon bemutatott filmjei:

BOSSZÚVÁGY (Death Wish, 1974) r.: Michael Winner
NASHVILLE (1975) r.: Robert Altman
ANNIE HALL (1977) r.: Woody Allen (Intervideo)
A TESTRABLÓK TÁMADÁSA (Invasion of the Body Snatchers, 1978) r.: Philip Kaufman (Intervideo)
A SZÍVSEBÉSZ (Thershold, 1981) r.: Richard Peare (VICO)
A NAGY BORZONGÁS (The Big Chill, 1983) r.: Lawrence Kasdan *(Mokép Videókiadó)*
AZ IGAZAK (The Right Stuff, 1983) r.: Philip Kaufman *(InterCom)*
NYOMUL A 8. DIMENZIÓ (The Adventures of Buckaroo Banzai, 1984) r.: W. D. Richter *(Flamex InterStar)*
ÁRMÁNY ÉS SZŐKE (Into The Night, 1985) r.: John Landis *(UIP–Duna Film)*
SILVERADO (1985) r.: Lawrence Kasdan *(Videa)*
TRANSSZILVÁNIA 6-5000 (Transsylvania, 1985) r.: Rudy DeLuca *(Flamex InterStar)*
A LÉGY (The Fly, 1986) r.: David Cronenberg *(Fox Video)*
TÖKÉLETES KEZELÉS (Beyond Therapy, 1987) r.: Robert Altman *(Flamex InterStar)*
REZDÜLÉSEK (Vibes, 1988) r.: Ken Kwapis *(Videa)*
A FÖLDI LÁNYOK CSÁBÍTÓK (Earth Girls Are Easy, 1989) r.: Julian Temple *(Flamex InterStar)*
A NAGY BALEK (The Tall Guy, 1989) r.: Mel Smith *(Flamex Video)*
EGY SZIVESSÉG, EGY ÓRA ÉS EGY NAGYON NAGY HAL (The Favor, The Watch, And The Very Big Fish 1991) r.: Ben Lewin *(Columbia TriStar)*
AZ ALVILÁG MÉLYÉN (Deep Cover, 1992) r.: Bill Duke *(Flamex InterStar)*
A HALÁL PRÓFÉTÁJA (Fathers and Sons, 1992) r.: Paul Mones *(Columbia TriStar)*
A JÁTÉKOS (The Player, 1992) r.: Robert Altman *(Guild)*
LŐTTEK A FELESÉGEMNEK (Shooting Elizabeth, 1992) r.: Baz Taylor *(Flamex InterStar)*
JURASSIC PARK (1993) r.: Steven Spielberg *(UIP–Duna Film)*
REJTEKHELY (Hideway, 1995) r.: Brett Leonard *(Columbia TriStar)*
ÁLDATLAN ÁLLAPOTBAN (Nine Months, 1995) r.: Chris Columbus *(Fox Video)*
ARC (Powder, 1995) r.: Victor Salva *(jön videón 1997 január, Buena Vista)*
A FÜGGETLENSÉG NAPJA (Independence Day, 1996) r.: Roland Emmerich *(jön videón 1997 március, Fox Video)*

EMMA THOMPSON

Az angol színésznő a kilencvenes évek derekára meghódította Hollywoodot is. Nemrég vehette át az Oscar-díjat a saját forgatókönyve alapján készült romantikus filmért, az *Értelem és érzelemért.* A Cambridge-i Egyetemet végzett színésznő annak idején saját színdarabjaiban lépett fel és színtársulatot is szervezett. Az ő nevéhez fűződik az első, csak nőkből álló színészcsapat, a *Woman's Hour* megszervezése és vezetése. Miután a londoni West Enden is bemutatkoztak a *Me And My Girl* című musicalben, Thompsont leszerződtették a *Renaissance Theatre Company*hoz, melynek egyik alapító tagjával, *Kenneth Branagh*gal hamarosan összeházasodott. Filmes karrierje a férje rendezésében készült *V. Henrik*kel indult és a *Meghalsz újra* című thrillerrel folytatódott. Branagh és Thompson, mint megszállott Shakespeare-rajongók, a *Sok hűhó semmiért* moziváltozatával meghódították a világot. A nagyszabású filmváltozatban partnereik *Denzel Washington, Keanu Reeves, Michael Keaton, Robert Sean Leonard* voltak. A színésznő népszerűségére jellemző, hogy önálló tévés-howt kapott a BBC-ben. A „Thompson" című kabaréműsorban *Kenneth Branagh, Anthony Hopkins* és *Vanessa Redgrave* is állandó vendég volt. Az 1992-ben készült *Howards End* előfutára volt a sorozatban készülő kosztümös drámáknak. A filmben nyújtott alakításáért Oscar-díjat kapott. Partnerével, *Anthony Hopkins*szal megismételték a sikert a *Napok romjai* című filmben. Nagy port kavart fel az IRA-ról szóló *Apám nevében* című politikai drá-ma, melyben *Daniel Day–Lewis* volt a partnere. Ezért a két filmért két Oscar-díjra is jelölték (legjobb női főszereplő és mellékszereplő). Magánéletében nagy változás következett be, amikor szakított *Kenneth Branagh*gal. 1994-ben egy kommersz sikerrel vigasztalódott. *Arnold Schwarzenegger* és *Danny De Vito* partnere lehetett a *Junior* című vígjátékban. 1995-ben visszatért a kosztümös filmekhez. Előbb *A festőnő szerelmei* című drámában játszott *Jonathan Pryce*szal, amely Dora Carrington festőnő plátói szerelméről szólt, majd következett az *Értelem és érzelem.*

Videón legközelebb az *V. Henrik*ben láthatjuk ismét őt.

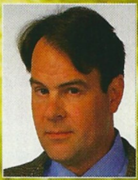

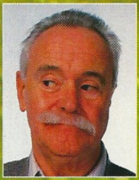
A NAGY BALEK

(The Tall Guy)
Színes angol–amerikai vígjáték
Szereplők: **Jeff Goldblum**, **Emma Thompson**, **Rowan Atkinson (Mr. Bean)**, **Geraldine James** Zene: **Peter Brewis** Fényképezte: **Adrian Biddle** Forgatókönyv: **Richard Curtis** Rendezte: **Mel Smith**
Videópremier: **1996. december** Forgalmazza a **Flamex Video**

MEGÚSZNI EGY GYILKOSSÁGOT

EGYETLEN DOLOG BUKTATHATJA MEG A TÖKÉLETES BŰNTÉNYT: A LELKIISMERET

A békés természetű etikaprofesszor, Jack Lambert *(Dan Aykroyd)* számára az erkölcsi döntések kizárólag elméleti szinten működnek. Elmélete szerint akkor élhet az ember erkölcsös életet, ha többet tesz, mint amennyit elvárnak tőle, de kevesebbet, mint ami megengedett. Jelen elmélete egészen addig él, amíg fel nem fedezi, hogy a szomszédja, Karl Luger egy hírhedt háborús bűnös. Egy újságban látja meg az egykori SS százados fényképét, mellette pedig egy Max Mueller nevű öregúrét és meglepetten kiált fel: hiszen ez az én szomszédom! Kissé hihetetlen, hogy a rozzant fater, aki odavan a korhadt almafáiért, egy és ugyanaz a „Berkau réme” néven emlegetett náci fenevaddal. Jack nem hisz a szemének: még a CNN televíziós hírcsatornán is bizonygatják, hogy szó sincs tévedésről. A többi szomszéd odasereglik Max Mueller háza köré, hogy láthassák az emberbőrbe bújt sátánt. Hiába csitítja az embereket, végül két huligán náciszimpatizáns akarja szétverni a fejét.

Miután kiengedik a kórházból, elhatározza, pontot tesz az ügy végére és igazságot szolgáltat. Amit mások hirtelen felindulásból tettek volna, azt nagy tudású professzorunk hidegvérrel végzi el. Az éj leple alatt ciánt fecskendez az öregúr szeretett almáiba. Terve olyannyira kiválóan működik, hogy a rendőrség és a sajtó azt hiszi, Luger öngyilkosságot követett el. Hamarosan azonban kiderül, hogy Jack, az igazságosztó tévedésből rossz embert etetett meg a mérgezett almával, és a rendőrség a nyomában van. Mikor rátalálnak, megkezdődik az évszázad legérdekesebb bűnpere, melynek során kiderül, hogy az esküdtszék miképp ítél: Jack szent, bűnös vagy egyszerűen csak fajankó? Lehet, hogy tényleg meg lehet úszni egy gyilkosságot?

„Megpróbáltam a humor eszközeivel megközelíteni ezt a kényes témát” – mondja *Harvey Miller*, a film író-rendezője. *„Egy erkölcsös ember a történet főhőse, aki szerint csak jó és gonosz létezik. Ő mindig jót cselekszik, csak rosszul. Amikor bíróság előtt áll, szeretné, ha bűnhődhetne bűneiért, de a rendszer fütyül az egész nevetséges ügyre.”*

Miller a film forgatókönyvét egy valóságban is megtörtént esemény hatására írta. 1984-ben Dél-Kaliforniában felfedezték, hogy egy náci háborús bűnös ott telepedett le. Kedves öregúr hírében állt, aki állandóan a környékbeli gyerekekkel játszott.

„A legjobb poénokat a valós életből merítettük” – fogalmaz *Dan Aykroyd*, a népszerű komikus.

Max Mueller/Karl Lugert a veterán színész, *Jack Lemmon* alakítja, akit legutóbb a mégzöldebb a *szomszéd nője* című vígjátékban láthattunk.

„A Megúszni egy gyilkosságot a végzetes személycserék vígjátéka” – állítja *Lemmon*. *“Azért humoros, mert az élet is humoros annak ellenére, hogy mindig komoly dolgokról van szó.”*

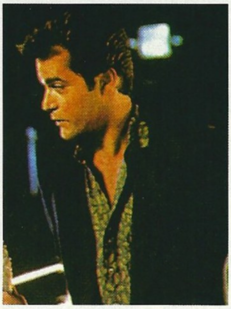

MEGÚSZNI EGY GYILKOSSÁGOT
(Getting Away With Murder)
Színes amerikai vígjáték (1996 – Rank Film)
Szereplők: **Dan Aykroyd**, **Jack Lemmon**, **Bonnie Hunt**, **Lily Tomlin**, **Brian Kerwin** Zene: **John Debney** Fényképezte: **Frank Tidy**
Írta és rendezte: **Harvey Miller** Videópremier: **1996. december** Forgalmazza a **Flamex Video**

FELEJTHETETLEN EMLÉKEK: AZ ELSŐ RANDEVÚ, AZ ELSŐ CSÓK... AZ ELSŐ GYILKOSSÁG.

FELEJTHETET

RAY LIOTTA

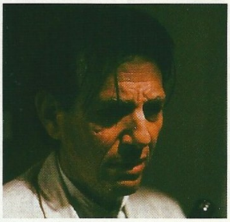

Ő alakítja dr. David Krane-t, a film főszereplőjét. Liotta neve *Martin Scorsese* nagysikerű gengszter-eposzában, a *Nagymenők*ben nyújtott alakításával került a köztudatba. Azóta számos sikerfilmben szerepelt: a *Baseball álmok*ban *Kevin Costner* oldalán Joe Jackson, a híres baseball-játékos szerepét játszotta el. Pszichopata rendőr volt az *őrjítő vágy* című thrillerben, melyben *Kurt Russell* és *Madeleine Stowe* életét keserítette meg. Legnagyobb sikerét a *Menekülés Absolomból* című Mad Max-szerű sci-fiben aratta.

Ray Liotta Magyarországon bemutatott filmjei:

VALAMI VADSÁG (Something Wild, 1986) r.: Jonathan Demme
BASEBALL ÁLMOK (Field of Dreams, 1989) r.: Phil Alden Robinson *(Videa)*
NAGYMENŐK (Goodfellas, 1990) r.: Martin Scorsese *(Intervideo)*
99-ES PARAGRAFUS (Article 99, 1992) r.: Howard Deutch *(Columbia TriStar)*
ŐRJÍTŐ VÁGY (Unlawful Entry, 1992) r.: Jonathan Kaplan *(Guild)*
CORRINA, CORRINA (1994) r.: Jessie Nelson *(Flamex InterStar)*
MENEKÜLÉS ABSOLOMBÓL (No Escape, 1994) r.: Martin Campbell *(Columbia TriStar)*
A DUMBO HADMŰVELET (Operation Dumbo Drop, 1995) r.: Simon Wincer *(InterCom)*
FELEJTHETETLEN (Unforgettable) r.: John Dahl *(Jön a mozikban, Flamex Film)*

PETER COYOTE

Az ő játékát nemrég a *Keserű méz* című *Roman Polanski* film főszerepében élvezhettük. Elsősorban zen buddhistának vallja magát, másodsorban színésznek. Számtalan nagy sikert aratott filmben szerepelt: gonoszt alakított *Steven Spielberg E.T.*-jében, ügyvédet a *Kicsorbult tőr*ben *Jeff Bridges* és *Glenn Close* partnereként.

Peter Coyote Magyarországon látható filmjei:

KELETI KÉNYELEM (Southern Comfort,1981) r.: Walter Hill *(Mokép Videókiadó)*
E.T. A FÖLDÖNKÍVÜLI (E.T. The Extra-Terrestial, 1982) r.: Steven Spielberg *(UIP-Duna Film)*
IDŐLOVAS (Timerider, 1983) r.: Willem Dear *(Mokép Videókiadó)*
AZ ÖLDÖKLÉS TERME (Slayground, 1984) r.: Terry Badford *(Mokép Videókiadó)*
SZÍNÉSZ-SZERELEM (Strangers Kiss, 1984) r.: Michael Chapman *(VICO)*
SZÍVTIPRÓK (Heartbreakers, 1984) r.: Bobby Roth *(Videa)*
KICSORBULT TŐR (Jagged Edge, 1985) r.: Richard Marquand *(Videa)*
BAJA OKLAHOMA (1988) r.: Bobby Roth *(Intervideo)*
TITOK A FALAK MÖGÖTT (Heart of Midnight, 1988) r.: Matthew Chapman *(Guild)*
A NYOMOZÓRIPORTER (Man Inside, 1990) r.: Bobby Roth *(VICO)*
VAK ÍTÉLET (Blind Judgement, 1991) r.: George Kaczender *(Video 2000)*
KESERŰ MÉZ (Bitter Moion/Lune De Fiel, 1992) r.: Roman Polanski *(InterCom)*
VÉRES ANGYAL (Keeper Of The City,1992) r.: Bobby Rith *(InterCom)*
KIKA (1993) r.: Pedro Almodóvar *(Mokép Videókiadó)*
PARANCSMEGTAGADÁS (Breach Of Command, 1994) r.: Tim Matheson *(UIP-Duna Film)*
DIGITÁLIS MAFFIA (Cybertech P. D., 1995) R.: Rick King *(Video Rent)*
FELEJTHETETLEN (UNFORGETTABLE) r.:John Dahl *(jön moziban: Flamex Film)*

David Krane *(Ray Liotta)*, a San Francisco-i rendőrség gyilkossági orvosszakértője nap mint nap szörnyűségekkel szembesül. Ám szinte teljesen összeroppan, amikor felesége lesz egy brutális gyilkosság áldozata, és minden nyom arra utal, hogy a rémisztő bűntettet David követte el. A halálos ítélet kimondása előtti utolsó pillanatban azonban olyan bizonyítékra bukkannak a rendőrök, amelyek tisztázzák az orvosszakértő nevét. David élete romokban hever, napjait alkoholmámorban tölti és állandó kétségek gyötrik: vajon gyilkos vagy ártatlan?
Munkája során egy véletlen hozza össze dr. Martha Brigsszel, a Berkeley egyetem fiatal agykutatónőjével, aki különös kísérlet részleteibe avatja be: a központi idegrenszer fluidjainak kivonásával és egy másik egyénbe való befecskendezésével újra lehet élni bizonyos emlékeket.
David számára a kísérlet valóságos fegyvert jelent, hiszen az áldozatok idegrendszeréből kinyert kémiai anyag segítségével saját szemével láthatja a kegyetlen gyilkosságokat. Most talán felesége gyilkosát is megismerheti...
Az izgalmas sci-fi akciófilm *A szökevény* legjobb hagyományait követi. A pergő akciójelenetek mellett sokkoló gyilkosságoknak is szemtanúi lehetünk.
A rendező, *John Dahl* Hollywood legújabb generációjához tartozik. Pályája elején évekig az Oscar-díjas rendező *Jonathan Demme* (*A bárányok hallgatnak*) asszisztense volt. Nagy sikert aratott a *Red Rock West – Amikor egy bérgyilkos is több a soknál* című krimije, melyben az Oscar-díjas *Nicolas Cage, Dennis Hopper* és *Lara Flynn Boyle* alakították a főszerepeket. *A végső csábítás* című krimije több filmfesztiválon nyert díjat. A *Felejthetetlen* című filmje forgatókönyvét bátyjával, *Rick Dahl*lal közösen írta meg.

KIM CATTRALL

Angliában született és színpadi színészként kezdte a pályát. Filmes karrierje során olyan sztárokkal játszhatott együtt, mint *Jean-Paul Belmondo, Rutger Hauer, Clint Eastwood, Burt Reynolds, Christopher Reeve, Tom Hanks, Bruce Willis, Kurt Russell* és *James Belushi*. Megszámlálhatatlan filmszerepei közül a legnépszerűbbek: *Rendőrakadémia, Montreáli bankrablás, Nagy zűr kis Kínában, őrült Stone.*

Kim Cattrall Magyarországon látható filmjei:

RENDŐRAKADÉMIA (Police Academy, 1984) r.: Hugh Wilson *(Intervideo)*
HATÁRSÉRTŐK (City Limits., 1984) r.: Aaron Lipstadt *(Flamex InterStar)*
PÁRBAJ A VÁROSBAN (City Heat,1985) r.: Richard Benjamin *(Intervideo)*
MONTREALI BANKRABLÁS (Hold-up, 1985) r.: Aexandra Arcady *(VICO)*
NAGY ZŰR KIS KÍNÁBAN (Big Trouble In Little China, 1986) r.: John Carpenter *(Guild)*
A PRÓBABABA (Mannequin, 1987) r.: Michael Gottlieb *(VICO)*
ÁLARC MÖGÖTT (Masquerade, 1988) r.: Bob Swaim *(InterCom)*
ÉJFÉLI ÁTKELÉS (Midnight Crossing, 1988) r.: Roger Holzberg *(Fórum Film)*
A NÉGY MUSKÉTÁS (The Return of The Four Musketeers, 1989) r.: *(Flamex InterStar)*
A HIÚSÁGOK MÁGLYÁJA (The Bonfire of the Vanities, 1990) r.: Brian De Palma *(InterCom)*
ÁSÓ, KAPA, NAGYKALAND (Honeymoon Academy, 1991) r.: Gene Quintano *(Guild)*
ŰRSZEKEREK VI (Star Trek VI, 1991) r.: Nicholas Meyer *(UIP—Dun Film)*
KÓDNEVE: DELILAH (The Running Delilah, 1992) r.: Richard Franklin *(Flamex InterStar)*
ŐRÜLT STONE, AVAGY 2008 A PATKÁNY ÉVE (Split Second, 1992) r.: Tony Maylam *(InterCom)*
VAD PÁLMÁK (Wild Palms, 1993) r.: Peter Hewitt *(Flamex InterStar)*
SZTRIPTÍZGYILKOS (Double Suspicion, 1993) r.: Paul Ziller *(Mokép Videókiadó)*
O. P. CENTER (1994) r.: Lewis Teague *(Fórum Film)*
MINDEN GYANÚ FELETT (Above Suspicion, 1994) r.: Steven Schachter *(Flamex InterStar)*
FELEJTHETETLEN (Unforgettable, 1996) r.: *(jön moziban: Flamex Film)*

LEN

Felejthetetlen
(Unforgettable)
Színes amerikai akció-thriller
(1996 – Spelling/MGM) 111 perc
Szereplők: **Ray Liotta, Kim Cattrall, Peter Coyote, Linda Fiorentino, Christopher McDonald,**
Rendezte: **John Dahl**
Mozibemutató: **1997. január**
Forgalmazza a **Flamex Film**

FLAMEX video

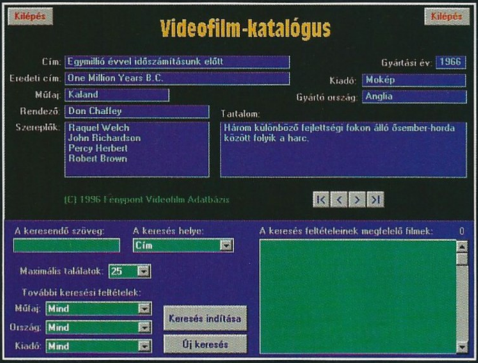

Itt az Interaktív Video Magazin 96/2

Ismét két órányi mozgóképet, több száz színes fotót, valamint ezer oldalnyi szöveges információt talál az a multimédia-, film- és videóbarát, aki az Interaktív Video Magazin (IVM) legújabb, idei második, sorrendben harmadik számát számítógépe lemezmeghajtójába helyezi.

Aki „kiolvasta” a szinte kiolvashatatlanul gazdag IVM előző kiadványát, már gyakorlottan fog mozogni az új lemez grafikai felületén, mely jellegében, szerkezetében hasonló az előzőhöz. A tartalom azonban természetesen vadonatúj! Az ötletes nyitóképen fekvő videókazettákat és egy képmagnót látunk. A kazetták címkéjén olvashatók a menüpontok, s az egyes fejezetekhez úgy juthatunk el, ha a kiválasztott kazettát a magnó kazettanyílásához húzzuk. Ekkor a videó „elnyeli” a kazettát és máris a kiválasztott témánál járunk.

A mozgóképes **BEKÖSZÖNTŐ**–szavakat ezúttal *Gálvölgyi János*tól halljuk, majd elolvashatjuk a szerkesztő köszöntő sorait. Tapasztalataink szerint a legnépszerűbb a **FILMBEMUTATÓ** menüpont, s való igaz, ezúttal is ez a leglátványosabb fejezet, hiszen több, mint félszáz videófilm mozgóképes előzetesét varázsolhatjuk elő az idei ősz–tél tékás, illetve a lakossági videópiac kínálatából. Így többek között láthatjuk az *X-akták*, a *Pocahontas*, a *Madárfészek*, a *Télapu*, a *Szemtől szemben*, a *Tökéletes másolat*, a *Jumanji*, a *Casino*, a *12 majom*, a *Bilkó főtörzs*, a *Sivatagi show* vagy a *Ben Hur*, a *Ponyvaregény* mozgóképes beharangozóját, az ismeretterjesztő- és természetfilmek közül az *Afrikia állatvilága*, az *Ausztráliai képeskönyv* és a *Discovery* sorozatok videóajánlatát. A játékfilmekhez tartozó alapos szöveges információk révén megismerkedhetünk a forgatások kulisszatitkaival, olvashatunk a különféle trükkök elkészítéséről, az alkotók eddigi filmes pályafutásáról.

A másik legnépszerűbb fejezetnek ezúttal is a **VIDEÓFILM-KATALÓGUS** ígérkezik, melyben a Magyarországon ez év november végéig videókazettán megjelent 9637(!) film legfontosabb adata található, természetesen keresési lehetőséggel (a film magyar címe, eredeti címe, gyártási éve, műfaja, főszereplője, rendezője alapján). Az **INTERAKTÍV VIDEO MAGAZIN** menüben a magazinban már megjelent vagy megjelenésre váró legérdekesebb írások interaktív változata olvasható. A filmsztárok közül *Julia Roberts, Julianne Moore, Sarah Jessica Parker, Angela Bassett, Sophia Loren, Tony Curtis, Robert De Niro, Bill Pullman, Eric Roberts, Marcello Mastroianni* élettörténetével ismerkedhetünk meg, megtudhatjuk, melyek kedvenc filmjei egyebek mellett *Hűvösvölgyi Ildikó*nak, *Gálvölgyi János*nak, *Galla Miklós*nak. A magazinból jól ismert *Tanácsadó* és *Jogi kérdezz-felelek* rovat írásait is itt találjuk csokorba szedve. Eddig csak a Video Magazin Interneten-változatán volt olvasható a *Jancsó Miklós*sal, *Bujtor István*nal és *Jankovics Marcell*el készült interjú, mely a lemezen itt kapott helyet.

A korábbinál gazdagabb a **HÍREK, INFORMÁCIÓK** rovat. Ebben ismét olvashatók a legutóbbi moziforgalmazási adatok, csakúgy, mint az ASVA munkájáról képet adó statisztikai információk. Megtalálható a Magyar Filmesek Világtalálkozójának kitüntetettjeinek teljes névsora is. Érdekesség, hogy e menüpontban fellelhető a XXVI. atlantai nyári olimpiai játékok részletes eredménylistája.

Most sem maradhat el a **TESZT** menüpont a hazai üzletekben megvásárolható kamerák és képmagnók objektív teszteredményeivel, a **KIADÓI INFORMÁCIÓK** fejezetben pedig megismerkedhetünk a videóforgalmazók közvetlenül a lakosságnak szánt műsoros videókazettáinak cím- és árlistájával, valamint kinyomtatható megrendelőlapot is itt találunk.

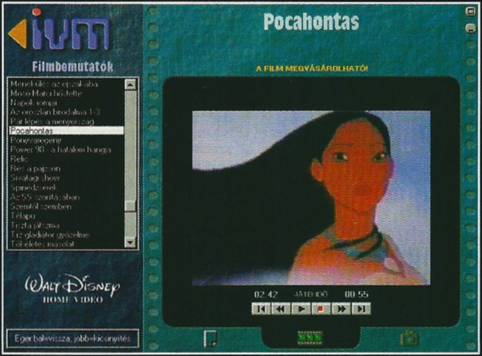
Emellett még további meglepetések is várják e lemezen a multimédia-híveket, akiknek ezúttal is kevés lenne 48 óra, hogy egy ültükben „kiolvassák" az IVM legújabb számát, mely a Video Magazin szerkesztésében, az Írisz Multimédia Kft. gondozásában és kiadásában látott napvilágot december legelső napjaiban.

Mivel olvasható, nézhető az IVM?

MINIMÁLIS KONFIGURÁCIÓ:
IBM PC kompatibilis személyi számítógép, 486-os processzor, 4 Mbyte RAM (csak Windows 3.1 használata esetén elegendő), 5 Mbyte szabad lemezkapacitás, színes VGA monitor és vezérlő (640x480, High Color), hangkártya, 2x-es sebességű CD-ROM olvasó, MS Windows 3.1 operációs rendszer (minimum 8 Mbyte virtuális tár).

AJÁNLOTT KONFIGURÁCIÓ:
IBM PC kompatibilis személyi számítógép, 486DX2, 486DX4 vagy Pentium processzor, 8-16 Mbyte RAM, 5 Mbyte szabad lemezkapacitás,PCI vagy VLB monitorvezérlő (640x480, True Color), színes SVGA monitor, 16 bites hangkártya, 2x-4x sebességű CD-ROM olvasó, MS Windows (3.1, 3.11), Windows 95 vagy Windows NT (3.51, 4.0) operációs rendszer.

AZ ELSŐ INDÍTÁS:
Az Interaktív Video Magazin futtatásához nincs szükség telepítésre. A CD főkönyvtárában található IVM.EXE első elindításakor a program automatikusan lérehozza programcsoportját és ikonjait a programkezelőben (Program Manager), így a későbbiekben onnan könnyűszerrel indítható. Windows 95 használata esetén a lemez behelyezésekor a program automatikusan indul. Amennyiben nincs gyakorlata a fenti beállítások elvégzésében kérjen segítséget számítógépe karbantartójától, vagy más gyakorlott felhasználótól. A leggyakrabban felmerülő problémák elhárításához érdemes elolvasni az olvassel.txt-t, mely ugyancsak a CD főkönyvtárában talál meg. Az IVM könyvtárból a kat961.exé-vel a videófilm-katalógus külön is futtatható.
Az IVM más multimédia programokhoz hasonlóan, kizárólag helyesen beállított hardver- és szoftver-konfiguráció esetén használható problémamentesen.
Az Interaktív Video Magazin csak PC-n játszható le.
Az IVM-ről további információkat az Interneten is olvashat.
Elérhetőség: http://www.irisz.hu

A széles képernyők világa

Forradalmi változások előtt

Hamarosan nemcsak híradástechnikai szótárunkat kell újrarendezni, hanem látásmódunkat is. A hagyományos képcsövű tévé-készülékek mellett egyre nagyobb számban jelennek meg a széles képernyőjű, úgynevezett wide (széles) készüléktípusok. Az egyszerű nézelődő csak rácsodálkozik az új formára, aki viszont készülékválasztás előtt áll, annak már sokkal gyakorlatiasabban vetődik fel a kérdés: mit is rejthet magában ez az újdonság?

Ezúttal nem néhány készüléktípust tesztelünk, hanem általánosságban vesszük szemügyre az új rendszer tulajdonságait, előnyeit, a fejlesztési irányokat, valójában a közeli jövő nemzetközi és vélhetően hazai piaci újdonságait.

Ma már kevéssé jelent meglepetést, hogy a készülékek típusválasztéka évente cserélődik, s az újabb modellek mindig több és érdekesebb praktikumokat nyújtanak. Mindehhez társulnak még azok a képcsőre ragasztott jelölések, rövidítések, melyek megfejtése esetenként még a témában járatosabbaknak is fejtörést okoz. Lényegesebbek azonban az olyan váltások, melyek révén az adott rendszer változik meg.

Ahogy a kamkordereknél és az asztali videóknál is – a digitalizálás eredményeként – előbb-utóbb váltás előtt állunk, úgy a televíziózás is a korszakos váltás jeleit sejteti. Míg az előbbieknél a döntés a felhasználó kezében van, hogy anyagi lehetőségeinek megfelelően milyen kamerát képmagnót választ, milyen szalagformára dolgozik, addig a sugárzott adásoknál, mivel az „étlapot" a műsorszórók állítják össze, azt kérdezhetjük, lemaradunk-e valamiről vagy sem. Mindez azért is érdekes, mert idehaza a televíziók élettartamát a tulajdonos legalább tíz évre tervezi, és sok esetben nem a technika korszerűsödése, hanem a szervizköltségek, ezen belül is a képcsőcsere ára adja meg egy újabb beruházáshoz a végső döntést.

Mi az a PALplus?

A széles képernyőjű készülékek – melyeket nem egy ismertetőben a hasonló filmformátum analógiájára szélesvásznúnak is neveznek – egy új televíziós norma, a PALplus szerint adják vissza a képet. Ennek elsődleges megjelenési formája valóban csak a szélesebb képméret, mely látványban sokkal kellemesebb és információdúsabb a szemnek, mint az eddig alkalmazott 4:3-as képformátum, mely inkább „pontszerűbb", beszűkítettebb, valójában azonban nagyobb sávszélességgel dolgozik és míg függőleges irányban továbbra is a 625 soros rendszert alkalmaz vízszintes irányban nagyobb bontást, finomabb rajzolatok átvitelét teszi lehetővé...

A televíziózás történetében a fekete-fehér képvisszaadástól a PALplus rendszerig az adó által kisugárzott jel számos technikai változtatáson ment át: gondoljunk a színes adásokra, a képújságra vagy a monó után a sztereó hangjelekre. Mindezeknek az újabb jeleknek úgy kellett belekerülniük az adásba, hogy ne zavarják az egyszerűbb készülékek működését, tehát a rendszer lefelé kompatibilis legyen: a fekete-fehér tévén a színes adást fekete-fehérben, képromlás nélkül lehessen venni, a képújság jelei (ha az információ nem is csalható elő) ne zavarják az adást, és a PALplus-os adások ugyanúgy vehetők legyenek normál készülékkel is, a készülék nyújtotta technikai korlátokon belül. Akik rendszeresen néznek műholdas csatornákat, elsősorban német adóknál többször találkoztak ilyen programokkal: a hagyományos képernyőkön ilyenkor alul és felül egy-egy fekete sáv jelezte, hogy szélesvásznú filmet látunk, és a látható kép sarkában megjelent egy PALplus felirat (Logo) is. Ha ezt széles képernyőjű tévén néznénk, melynek képernyőformátuma a 4:3-as képaránnyal szemben 16:9, a kép teljes méretében töltené ki a képernyőt, jól megközelítve a szélesvásznú moziméretet, amit annak idején 1,85:1 arányban határoztak meg.

Az új rendszer technikája

Ám az új adásrendszernél nemcsak méretváltásról van szó, hanem minőségi előrelépésről is, melynek megértéséhez óhatatlanul szükség van egy rövid technikai áttekintésre. A televíziós kép az európai rendszerben 625 sorból áll össze, melyet két félképben sugároz az adó, vagyis mp-ként, figyelembe véve a 25 Hz-es képváltási frekvenciát, 50 félképet látunk és ezeket integrálja szemünk egy teljes képpé. Hogy egy sorban hány képelemet láthatunk, azt az átvihető videójel sávszélessége határozza meg (melyet videóteszteinkben sorbontással jellemzünk). Ez a normál adásnál kb. 360-nak felel meg. Valójában kevesebb a képernyőn kirajzolódó sorok száma, mivel mindkét félképben több mint 20 sor (összesen 49) nem vesz részt a képrajzolásban. Ezek egyéb szinkronizálási, technikai feladatokat látnak el (ide rejtik a teletext információját is, amit az ilyen készülékek innen tudnak kiolvasni), így összesen 576 sorunk marad a tulajdonképpeni képrajzolásra.

A PALplus rendszer ugyanúgy 625 soros, azonos a képváltási frekvenciája, alapvető különbség azonban, hogy nagyobb a jel sávszélessége, így egy sorban több mint 600 képelem vihető át, és relatíve hosszabbak a sorok, mint a hagyományos rendszerben. Ahhoz, hogy a hagyományos készülékekkel is vehető legyen e többletinformációkat tartalmazó jel, illetve az „információ-sűrűség" ne okozzon zavarokat, az adó kisugárzott normálsávos jelében bizonyos redukciókat kell végrehajtani. A megoldás lényege leegyszerűsítve: a hagyományos képet függőleges irányban úgy kell csökkenteni, hogy az említett fekete sávokkal a 4:3-as képernyőn a jel képinformáció-tartalom-veszteség nélkül jelenjen meg. Képeink tehát a látható képet tartalmazó 432 aktív és 144 fekete sorból fognak állni, így gyakorlatilag egy 4:3-as képarányú képcsövön 16:9-es képet látunk, melynek vízszintes bontása kihasználja a hagyományos rendszer határait. Egyszóval szép rajzolatú. (A műholdakról PALplusos adásoknál ezekkel az arányokkal számolhatunk.) Bár a függőleges sorok száma csökkent, mégsincs „észrevehető" képtartalom-veszteség, mert a hiányzó sorokat nem egyszerűen eltávolítják, hiszen ez durva képinformáció-veszteséget jelentene, hanem a teljes képet először digitalizálják, többszörözik és ebből „osztják" vissza a normál adásnak megfelelő sorszámot. Ez az információ lesz a hagyományos készülékek jele, míg a 144 sornyi fekete sávokban van elrejtve a PALplus információ, amit csak az ilyen dekódoló áramkörökkel rendelkező készülékek tudnak feldolgozni, s ilyen jeleket érzékelve automatikusan széles képernyőre váltanak át. A PALplus rendszerben további megoldások is léteznek: a Colorplus eljárás a világosság- és színjelek még tökéletesebb szétválasztására és a színzavarok megszüntetésére szolgál.

Széles képernyőjű normál tévék

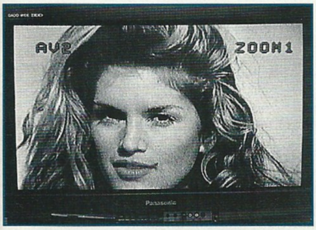
A képcső alapján a készülék felépítésére még nem lehet következtetni, mert nem minden széles képernyőjű tévé PALplusos. Számos készülék van ugyanis forgalomban, melynek képernyője biztosítja a széles formátumban sugárzott adások mérethe-

teszt

*A rovat munkálatai a **Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet** laboratóriumaiban készültek. Írta: **Géczy Géza.***

lyes visszaadását, de nem tartalmazzák ahhoz a bontásbeli „pluszhoz” szükséges dekódert. PALplus-os rendszerű készülékei vannak a *Grundig*nak, a *Philips*nek, a *Samsung*nak és a *Sony*nak, s ezek előlapján olvasható is a PALplus felirat. Készülékválasztáskor felvetődik a dekóder nélküli készülékek szerepe, s az is, miként lehet normál műsort nézni e szélesebb képcsöveken. Valószínűleg, a magyar adásrendszerben nem lesz a közeli jövőben gyökeres változás, de aki rendszeresen néz műholdas adásokat, akár kábelrendszeren, akár egyedi vétellel, egyre gyakrabban fog találkozni ilyen műsorokkal. Az elmúlt évben – különösen a német adóknál – mind nagyobb mértékben nőtt az ilyen műsorok száma. Elsősorban tehát azok tudják kihasználni a képcsőméret nyújtotta változást, akik gyakrabban tekintenek ki a világra. Az alapállapotban a képernyőn 4:3-as képarány nézésekor kétoldalt függőlegesen egy-egy teljesen fekete sáv látható, s mivel napjaink készülékeinek kávája is fekete, így egybeolvadva kevésbé zavarják a látványt. Ám mód van – és általában több is – a képkivágás megválasztására. A gyártók négyöt választási lehetőséget is felkínálnak, így az említett normál állás mellett van *zoom 1* funkció, amikor a kép szélességében teljes méretben látszik, s a képi információ teteje és alja marad le. A *zoom 2*-nél a tetőrész vágott jobban és az alsó mező teljes (a feliratos filmek miatt), és van egy teljes kitöltöttségű kép, ami a valóban 16:9-es (eredetileg PALplusos) adásoknál használatos. A dolognak van azonban némi pikantériája. A 4:3-as arányban sugárzott és függőlegesen is 432 sornyira összenyomott képet, mely a képernyőt sem vízszintesen, sem függőlegesen nem tölti ki (ezt hívják „letter box”-nak, egy gombnyomással teljes méretűvé tehetjük. Ez esetben viszont, különösen függőlegesen, észrevehetőbbé válhat a bontáscsökkenés, mégpedig a sorok észrevehetőbb rajzolatában, hiszen a 432 sort 576 sornyira húztuk szét. Ez e rendszer kompromisszuma, cserébe a teljes képméretért, melyhez szemünk hozzászokva szinte igényli a széles látványt. Persze vannak még egyéb előnyök is, általában a jobb hangzás és egyéb képtrükkök, s nem kevésbé az, hogy e készülékek köztes árkategóriát foglalnak el a normál és PALplusos típusok között.

A *Panasonic* wide képcsöves családjánál találkoztunk egy úgynevezett just (valós) állással is, mely úgy szélesíti ki a 4:3-as képarányt széles változatra, hogy a kép közepébe alig visz torzítást, viszont a széleket megnyújtja. Hatása sajátos, sportközvetítéseknél kevésbé praktikus, a filmek nagy részénél vagy ahol a cselekvés a kép középpontjában történik, jól használható.

Képkivágás választási lehetőségek – nem minden szélesképernyőjű tévé PALplusos

Az említett bontásveszteség-érzeten sokat javít, ha a készülék 100 Hz-es, vagyis a kép plasztikusabb és nyugodtabb lesz. Számos egyéb digitális hatás is elérhető ezeken az új típusokon. Ilyen például a PAP vagy multi-window. Az előbbi jelölést a *Sony* alkalmazza a *KV-32WS3D* típusánál (mely PALplusos kivitel) és itt a PAP elnevezés a Pip and Pip (kép és kép) rövidítéséből származik, míg a *Panasonic TX-32WG25C* típusánál a multi-ablak ugyanúgy a két egymás mellé rendelt képet jelenti. Ez két egymás mellé helyezett kép, mely jöhet két tunerről vagy a saját tunerről és egy külső jelforrásról: képmagnóról vagy műholdvevőről. A tv hangja a *Sony*nál a bal oldali képhez tartozik és a jobb oldali fejhallgatóban hallható, míg a *Panasonic*nál felcserélhető. De létezik például stroboszkóp üzemmód, amikor a nézett műsorból különböző sebességű választással a mellékképben állóképek sorozatát lehet megjeleníteni vagy a már hagyományos, a nagyobb képbe helyezett kisebb, a másik műsorforrásról érkező kép.

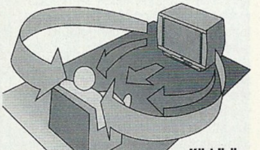
A vetítős rendszer

A képernyőméretek növekedése, a filmezésben alkalmazott különböző térhatású megoldások hozták magukkal a „házimozi” fogalmát. Ide azonban nem a vetítős rendszerű készülékek tartoznak, hanem azok, amelyek, illetve csatlakoztatásaik a térszerű hangvisszaadás követelményeinek megfelelnek. De vetítős rendszerű készülékek napjainkban már 4:3 és 16:9-es képarányban egyaránt megtalálhatók. Egy bizonyos képernyőméret felett a képcső, s így a készülék súlya miatt a fejlesztőknek a korábbiaktól eltérő megoldást kellett találniuk, s ez a vetítős rendszer. A három elektronsugár a három alapszínnek megfelelően három vetítőcsőből egy tükörrendszeren keresztül vetíti fel a képet az ernyőre. A vetítős rendszerből következően az ilyen készülékek képvisszaadását, a látvány tökéletességét alapvetően meghatározza a vízszintes és függőleges nézhetőségi szög és az ernyő felületi fényessége.

Surround, Dolby ProLogic Surround

Tesztjeinkben nemegyszer írtuk: a készülék hangzásával a gyártók nem sokat törődtek. A „jó” hang érdekében olykor a készülék oldalába vagy a képcső két oldalára került a középsugárzók mellé egy-egy magassugárzó is. Aztán egyszer csak változott a helyzet, a készülékekbe különböző rafinált megoldásokkal, labirintusokkal önálló hangdobozokat helyeztek, mind nagyobb súlyt fektettek a mély hangok visszaadására, a látványnak megfelelő hangzáskép kialakítására, míg végül eljutottunk a *Surround* és *Dolby ProLogic Surround* megoldáshoz. Maga a Surround szó azt jelenti, hogy körülvesz, önmagában tehát a sztereóhoz képest azt az élményt nyújtja, hogy a hangokat nemcsak elölről, két oldalról halljuk, hanem a zörejek a hátunk mögött elhelyezett két hangsugárzóból is hatnak ránk. A Surround hangzás visszaadása nem képcsőmérethez, illetve képcsőarányhoz kötött tulajdonság, tehát mind a normál, mind a széles képernyőjű készülékek rendelkezhetnek ilyen dekódoló áramkörrel és nem függ a sztereó adásrendszertől sem. Maga a hatás viszont annál markánsabb tud lenni, minél nagyobb a két hangszóró „bázistávolsága”, vagyis szélesebb képcsőméretnél jobban érvényesül a hatás. Azért túl nagy sem lehet (s ezért képcsőközeliséghez kötött), mert a kép jobb oldalán leejtett teáscsésze nem szólalhat meg a szoba sarkából, miközben az eseményt a képernyőn látjuk. Éppen a képhez kötöttség igényli, hogy egyes események valóban középen legyenek, amit a kétoldali sztereó hangzás nem tud nyújtani. A további előrelépés lehetősége a sztereóhoz és a surroundhoz képest a középről sugárzott hang visszaadásában rejlik, melyet a Dolby ProLogic Surround rendszerben rögzített adásoknál az adó ki is sugároz. A sztereó hangban ez kódolva benne is van olyformán, hogy megfelelő dekóderrel szétválasztható négy önálló csatornára, tehát a jobb oldali, a bal oldali, a közép- és a háttérhangzásra. Ez utóbbi egyébként monó hangcsatorna, annak ellenére, hogy külön-külön hangszóróból szólal meg hátulról, mintegy széthúzva a teret. Videósoknál rögtön felmerül a Dolby ProLogic Surround hangzás rögzítésének kérdése. Mivel a jelek a sztereó információba vannak elrejtve, a hifisztereó hangú felvételeknél ezeket is rögzítjük, és lejátszáskor a tv

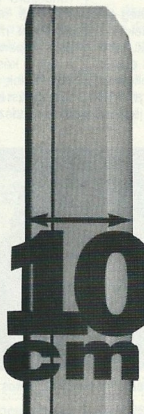
Körkörös hanghatás beépített tévé-hangszórókkal is!

feladata szétválasztásuk. E célra az ilyen dekóderrel ellátott készülékek alkalmasak. Ilyen az elmúlt időszak kínálatából a *JVC AV–29SX1EN* típusú készüléke, mely egyrészt saját hangszórórendszerén keresztül is képes a Surround hatás megteremtésére, másrészt kimeneti csatlakozóin át további erősítők hozzákapcsolásával nagyobb helyiségekben is képesek megteremteni a jó hangzásképet. E tévé specialitása, hogy a körkörös hanghatás a televízióba beépített saját hangszórókkal is megteremthető (mellékelt ábránkat a *JVC* prospektusa alapján közöljük), vagyis speciális hangszórókkal és elektronikus fázistolós kapcsolásokkal sikerült elérni, hogy olyan hangkép alakul ki, melyben a frontoldalról a hangzás teljes, és az a hatás érződik, mintha a háttérzajok valóban onnan jönnének. Az egészet érezhetően normál méretű lakószobára találták ki, ahol a készülék úgy helyezhető el, hogy ne boruljon fel a két oldal hangzása. Nagyobb helyiségek esetében viszont a tévé hátoldalán lévő csatlakozókhoz önálló erősítők csatlakoztathatók mind az első, mind a hátsó és külön a középhangzás kialakításához.

A jó hangzás visszaadására egyébként a legtöbb dekóderes készülék megteszi azt a szívességet, hogy első sztereó hangszóróknak a tévé saját beépített sugárzói használhatók, középsugárzóként egy az állványba vagy a készülék tetejére épített sugárzó szolgál és a hátoldalon megtalálhatók a háttérsugárzók csatlakozói is. Egyre azonban vigyázni kell. Aki utólag akarja rendszerét bővíteni a készülék felőli oldalon, csak olyan hangszórókkal teheti, melyek mágnesesen árnyékoltak, különben belezavar a képcső mágneseterébe, esetleg felmágnesezi magát a képcsövet is. Egyre több gyártó forgalmaz *Dolby ProLogic* dekóderes rádióerősítőket (*Panasonic, Philips, Sony*), s ezekbe becsatlakoztatva a tévé sztereó hangkimenetén külön lehet választani a hangjeleket, sőt egyes típusoknál a terem méretétől függően a hátsó hangszórók késleltetési ideje is változtatható további hatások elérésére.

A plazmaképcsövek

Igen nagy változáson mentek keresztül a képcsövek is, s nem csupán a képarányváltozásokban, hanem a mind sarkosabb, laposabb, kontrasztosabb hatást adó üveg- és maszkkialakításokkal, a külső fényhatások zavaró csillogását, és a statikus feltöltődést csökkentő bevonatokkal és technológiákkal. Mindaz, amit eddig megemlítettünk, már igencsak napjaink fejlett technikája, miközben máris egy teljesen új fogalommal kell megismerkednünk: a plazmaképcsövekkel. Már az 1993-as berlini híradástechnikai kiállításon a *Panasonic* standján fel lehetett fedezni egy teljesen lapos képvisszaadó eszközt, bár ekkor még magáról a technikáról szinte semmit nem lehetett megtudni. Tavaly ugyanitt a *Sony* már kiállította első *Plasmatron* televízióját, melynek képátlója 64 cm volt, s ez év őszén elkészült a *Philips* is az első plazma képcsöves tévé-jével. A német *Video* című szaklap a jövő tavaszra ígért kereskedelmi forgalmazás előtt kapta meg a *Philips* e teljesen lapos, plazmaernyős készülékét, így a havilap első híradása alapján van módunk beszámolni az új technikáról. (A *Sony* és a *Grundig* szintén 1997 első felére jelentették be „falra akasztható képernyőjű" televízió piacra dobását.)

A 107 cm képátlójú 16:9-es képarányú ernyő meglepően lapos, mindössze 10 cm mélységű, képpontjainak száma 1,2 millió (színenként 852x480 pixel), ami természetesen már igen jó lehetőséget teremt szép felbontásra. A hírek szerint a részletrajzolatok tiszták és élesek, a hajszálak élesen rajzolódnak ki és a színek visszaadása, telítettsége megnyerő. Ugyanakkor – ellentétben a folyadékkristályos kijelzőkkel (LCD), ahol a nézőnek pont szemben kell lennie a képpel – a plazmaképernyő megengedi a tévénézést oldalról anélkül, hogy a kép torzulna.

A képrajzolás megváltozott, úgynevezett „Progressiv Scanning" eljárással épül fel, ami azt jelenti, hogy a lapos tévé is sorrólsorra ír, de ellentétben a hagyományos televízióval nem balról jobbra fut az elektronsugár, hanem fentről lefelé és teljesen villódzásmentesen. Az újdonság szépséghibája, hogy a kontrasztátfogás nem elég nagy, azaz a fekete és fehér között – legalábbis az említett típusnál – kicsi volt a különbség és nem volt igazi fekete. Így a képek sokkal világosabbnak tűntek, mint a képcsöves készülékek képei. Tény, hogy a japán Fujitsu cég, mely a plazmaernyők gyártója, már bejelentette, hogy a kontrasztátfogást 20 százalékkal meg fogják emelni.

Maga a készülék két fő részből áll: az állítható, állványra szerelhető lapos képernyőből és egy hordozható tévé-méretű zömök dobozból. Ebben van az elektronika, mely tartalmazza a PALplus-dekódert, két tunert, hogy igazi kép a képben hatásokat lehessen produkálni, a Dolby ProLogic-dekódert, tehát mindazt, amit egy „High-Tech" készüléknek tudnia kell. Ennek felelnek meg csatlakoztatásai is, így a hagyományos összeköttetéseken kívül mindenfajta számítógépes összeköttetés lehetséges.

A készülék ára a szerényebb változatú, igaz 107 cm-es, hangszóró nélküli *Philips*-kivitelnél 20 000 márka körül lesz, ez pedig nem csekély, még akkor sem, ha a várható élettartam 30 ezer órának felel meg.

Fejlesztési irányok

Az új technika kapcsán mindenféleképpen érdekesnek tűnhet egy rövid áttekintés a lapos képmegjelenítőkről. A *Sharp*, a *NEC* és a *Sanyo* a folyadékkristályos ernyőkkel (LCD) végez fejlesztéseket, a *Sony* a plasmatron technikát helyezi előtérbe, míg a *Philips, a Grundig* és a *Panasonic* a plazmával kísérletezik.

Az **LCD-s képmegjelenítőknél** minden egyes képelemet (pixelt) úgy foghatunk fel, mint egy kis kamrácskát, mely folyadékkristályt tartalmaz. A kis fényelemek alkotják a teljes displayt, vagyis kijelzőt, mely mögött egy lámpa, pontosabban az ernyő méretétől függő fénycső van. Mindegyik folyadékkristályos elemhez egy parányi tranzisztor tartozik, mely kapcsoló feladatokat lát el. Ha ez feszültséget kap, a kristály úgy reagál, hogy kizárja a fényt, vagyis lezár, míg ha nem kap feszültséget, a kristályok elvesztik a korábbiakban feszültség hatására felvett elrendezésüket és a fény áthalad rajtuk. Hátrányuk azonban, hogy a kapcsolási idők lassúak és gyors mozgásoknál csóvát húznak, így elsősorban a számítástechnikában, a laptopoknál terjedtek el vagy kisebb méretben videókameráknál, hordozható kis tévéknél. További gond, hogy előfordul: nem működik minden pixel, s ezek apró, de zavaró fekete foltként jelentkeznek.

Más elven működnek a **plazmaképcsövek,** bár a fejlesztők itt is a felület világító tulajdonságát használják ki. Maga a plazma nem egy speciális gáz, hanem egy tetszőleges gáz, vagy gázkeverék meghatározott állapota, mely lehet neon, amit a fénycsövek tartalmaznak. Ez meghatározott állapot, valamilyen energia, így hő vagy elektromos feszültség hozzávezetésekor jön létre, amikor is az ionizált gáz magas hőmérsékleten plazma állapotban elektromágneses hullámokat, azaz fényt sugároz. Mindez annyiban hasonlít az LCD-hez, hogy itt is kis önálló kamrácskák vannak, és annyiban különbözik, hogy nincs háttérvilágítás, mivel a rendszer önsugárzó. A kis kamrácskák az alapszíneknek megfelelő vörös, zöld és kék foszforral vannak bevonva, mely alatt vékony csatornákban neon/xenon keverék van, s mikor ez aktiválódik, meggyullad (kigyullad) a plazma és ultraibolya sugarakat bocsátva a foszfor ugyanúgy világít, mint a hagyományos képcsőben. Ilyen technológiát alkalmaz a *Philips* a *Flot* tévénél, a *Grundig* a *Planatron*nál és a *Panasonic* a *Plasmá*nál. A *Panasonic*nál egyébként ugyanannyi a zöld pixelek száma mint a vörös és kék együttvéve, (800 ezer illetve 400–400 ezer), így az emberi szem által jobban észrevehető zöld intenzívebben hat.

A harmadik út a *Sony* által alkalmazott úgynevezett **PALC technika,** mely rövidítés a Plasma Adressed Liquied Crystal elnevezésből ered, s lényege, hogy a folyadékkristály elemeket nem tranzisztorok, hanem plazma „gyújtja be". A működési elv ugyanaz, mint amit az LCD-képernyőknél láttunk, vagyis ha az elektródákra feszültséget adunk, a plazmacella begyújt és a folyadékkristály átlátszóvá válik. Itt tehát nem a plazma világít, hanem a képernyő mögött ugyanúgy lámpa van, mint az LCD-nél, és ennek fénye hatol át az LC-panelen és színeződik el egy megfelelő színű színszűrő hatására, így hozva létre a képpontokat. A rendszer előnye, hogy energiaigénye kisebb, mint a Plasmáé és gyártástechnológiája is egyszerűbb.

❖

Bár vélhetően még hosszú ideig tovább élnek a 4:3-as képarányú készüléktípusok, e kivételes Teszt-rovatunkban az imént említett változások alapvetően meg fogják változtatni a jövőbeli televíziós szokásokat.

INGYEN KAPHATJA TÉKÁJÁBAN A VIDEO MAGAZINT!

Az a videózást szerető vendég, aki havonta legalább 20 alkalommal kölcsönöz videókazettát az alábbi tékák valamelyikében, a következő hónapban ingyen megkapja a videótékástól a Video Magazin legfrissebb számát, a tékások és a Video Magazin kiadójának közös akciója keretében. További kölcsönzők is bekapcsolódhatnak az akcióba! Ha tetszik az ötlet vagy bővebb információkra kíváncsi, máris hívja a Video Magazin kiadóját a 161-3859-es telefonszámon. Az alábbi tékákban kaphatja ingyen a Video Magazint, ha havonta legalább 20 alkalommal kölcsönöz műsoros videókazettát:

Ani Videotéka	Jászladány, Kossuth út 127.
Ap-Róka Videotéka	Kadarkút, Nagy u. 44.
Aranyudvar Videotéka	Cegléd, Rákóczi út 43.
Bóbita Videotékák	Hajdúböszörmény, Harmat u. 7.
	Hajdúböszörmény, Tessedik út 3.
Bonus Videotéka	Őcsény, Kazinczy u. 1.
Bucsku László	Nyíradony, Árpád tér 2.
Centrum Videotéka	Siófok, Fő u. 45.
City Videotéka	Székesfehérvár, Gyümölcs u. 18.
Czégény Sándor	Törökszentmiklós, Bajcsy-Zs. u. 58.
Csipke Videotéka	Zalaegerszeg, Tüttössy út 8.
Disney Videotéka	Csépa, Május 1. út 3.
Filmsziget	Szentlőrinc, Deák F. u. 17.
Fox Videotéka	Rakamaz, Szent István út 122.
Griff Videotéka	Páty, Rákóczi út 11.
Happy End Videotéka	Tarján, Petőfi út 8.
Holtpont Videókölcsönző	Szeged, Szerb u. 72.
Jolly Joker Videotéka	Kiskunhalas, Fazekas Gábor u. 51.
Judy Videotéka	Gyula, Törökzugi sor 11.
Keri Videoshop	Kalocsa, Obermayer tér 7.
Kikli Videotéka	Budapest, Hernád u. 31.
Körös Mozi Videotéka	Kunszentmárton, Köztársaság tér 9.
Kukkancs Videotéka	Adony, Rákóczi út 10.
M & F Bt.	Fonyód, Rózsa u. 18/b
Maci Film Videotéka	Tiszaújváros, Árpád út 25–27.
Malibu Videotéka	Budapest, Marabu u. 1.
Marshall Videotékák	Dunaharaszti, Kiss Ernő u. 5.
	Dunaharaszti, Fő út 78.
Neo Modell Bt.	Budapest, Kétújfalu u. 131.
Németh RTV Szerviz és Videotéka	Letenye, Séta tér 7.
Paksi Istvánné	Bogyiszló, Bajcsy-Zs. u. 2/a
Pepe Videotéka	Balatonkenese, Bocskai u. 3.
Pince Videotéka	Budapest, Zengő u. 1/b
Play Videotéka	Hajdúböszörmény, Bem J. u. 44.
Premier Videotékák	Győr, Földes Gábor út 16.
	Győr, Lepke út 30.
	Győr, József Attila út 165.
Premier Center	Sopron, Torma u. 8.
Privát Videotéka	Kiskunhalas, Kanizsa tér
Rasek Sándor	Tét, Dr. Kapuy Miksa u. 4.
Rocky Videotéka	Pacsa, Kisfaludy út 1.
Sláger Videotéka	Őcsény, Fő út 40.
Stop Videotékák	Leányfalu, Móricz Zs. u. 126.
	Vác, Dr. Csányi László krt. 29.
Tisza Videotékák	Hatvan, Rákóczi út 9.
	Hatvan, Horváth Mihály út 20.
Tisza Videotéka	Újfehértó, Debreceni út 4.
Tiszafilm Videotéka	Kaposfüred, Pavilon sor 2.
Tiszafilm Videotéka	Nagybajom, Fő u. 42.
Tiszafilm Videotéka	Sóstóhegy, Csaba u. 9.
Tomi Videotéka	Agárd, Török Bálint u. 23.
Top Videoshop	Szarvas, Szabadság út 28/2
	Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.
Top Videotéka	Pilisborosjenő, Rózsa u. 2.
Top Ten Videotékák	Budapest, Villányi út 62.
	Budaörs-Kamaraerdő, Kismartoni út 45.
Tök Jó Videotéka	Budapest, XX., Jókai Mór u. 93.
	Budapest, XX., Mártonfy u. 4/b
Videofon Videotéka	Kiskőrös, Bajcsy-Zs. u. 62.
Videohajó	Pécs, Zsolnay Vilmos u. 47/c
Videoház	Budapest, XI., Bocskai út 23.
Videobarlang	Kiszombor, Ubébai út 7.
Videocentrum	Cegléd, Rákóczi út 34–36.
Video Dili	Pécs, Rácvárosi út 29/1.
Videoland	Érd, Emma u. 5/a
Virág Gábor	Győr, Rónay u. 6.
Viktor Imre	Székesfehérvár, Királysor 41.
Videotéka	Abony, Szolnoki u. 129.
Videotéka	Aszód, Falujárók útja 5/1
Videotéka	Maglód, Széchenyi út 7.
Videotéka	Igal, Táncsics telep 4/a
Videotéka	Sárbogárd, Köztársaság út 69.
Videotéka	Budapest, XII., Hegyvidék Üzletközpont
Videotéka	Budapest, XII., Márvány u. 48.
Videotéka	Tét, Széchenyi út 21.
VOX-COLOR Videotéka	Budapest, XVIII., Kiss Ernő u. 44.
Wekerlei Videotéka	Budapest, XIX., Guttenberg krt. 5.
Zóna Videotéka	Enying, Szabadság tér 12.
ZEFI Videotéka	Mátészalka, Szalkai út 14.

Világtalálkozón a magyar filmesek

Itt volt Hollywood. Legalábbis egy része. De mi legyünk elfogultak és mondjuk azt, jelentős része. Hiszen ezek a művészek magyar származásúak.
Tony Curtis, aki vagy száz filmben szerepelt, maga a múlt, és persze a jelen, hiszen arról beszélt, hogy éppen újabb forgatásra készül. Bár nem áll annyira a reflektorfényben, mint a színészek, de ugyancsak fontos ember az álomgyár hierarchiájában a producer. Mi magyarok természetesen egy aktív és jelentős producert is magunkénak vallhatunk, *Andrew G. Vajnát*, aki miután átvette Horn Gyulától magas állami kitüntetését, arról beszélt a Video Magazinnak, hogy a technika fejlődése nagyon fontos, de érthető módon ő azt reméli, egyelőre még a filmgyártásé marad a vezető szerep. Az Oscar-díjas operatőr, *Zsigmond Vilmos* is úgy tartja, egyelőre még a vászonra szebb képeket lehet varázsolni, de lelkes híve a digitális televíziónak. Éppen ezért otthonában is elsősorban képlemezekre rögzíti a filmeket –, pontosabban az általa klasszikusnak ítélt alkotásokat – mint hagyományos videóra. Ebből az is kiderült, hogy van házimozi-gyűjteménye. Amelyben persze helyet kapnak a saját művek is. Többek között a hazai videotékák egyik őszi újdonsága, a *Menekülés az éjszakába* is, ahol *Jack Nicholsont* fényképezte – immáron nem először. Zsigmond szerint Nicholson azon színészek közé tartozik, akik jó partnerek, a szerep és az ehhez kapcsolódó jó képek fontosabbak, mintsem az, miként néznek ki a vásznon. A filmgyártás teljes körképéhez már csak a forgatókönyvíró hiányzik. Ő sajnos hiányzott a Magyar Filmesek Világtalálkozójáról is. *Joe Eszterhas* ugyan készült Budapestre, ám apósának szívinfarktusa az utolsó pillanatban megakadályozta indulását.

Sz. Z. L.

Zsigmond Vilmos, Zsombolyai János és Illés György

Andrew Vajna, az Egyesült Államok magyarországi nagykövete Donald Blinken és felesége, Tony Curtis, barátnője Jill Vandenbergh, és Jack Valenti, az Amerikai Mozgóképszövetség elnöke

Magyar Filmesek Világtalálkozója – A kitüntetettek:

A Magyar Filmesek Világtalálkozója alkalmából a Magyar Köztársasági Érdemrend tiszti keresztjét kapták:
Badal János operatőr, **Herskó János** rendező, **Kovács László** operatőr, **Tony Curtis** színész, **Andrew G. Vajna** producer.
A Köztársasági Elnök Aranyérmét kapták:
Makay Árpád operatőr, **Szőts István** rendező.
Pro Cultura Hungarica posztumusz elismerést kaptak:
Korda Sándor, Radványi Géza, Zukor Adolph, Fox William.

A Magyar Filmesek Világtalálkozója meghívottjai közül díjazottak:
Posztumusz Arany Pillangó-díj:
Ráthonyi Ákos (átvette Ráthonyi Zsuzsa), **Alexander Trauner** (átvette: Jenina Trauner)
Pro Cultura Hungarica:
Radványi Géza (átvette Helmut Fricke), **William Fox** (átvette Andrew G. Vajna), **Korda Sándor** (átvette Márton József), **Adolph Zukor** (átvette Bálint Péter), **Albert Kish, Altorjay Gábor, Andrai Bialai, André Libik, André Szőts, Andrew G. Vajna, Baranyai László, Badal János, Bálint Eszter, Bánfalvy Ágnes, Bob Schultz, Boros Zoltán, Emmerich Oross, Ernyei Béla, Etienne Szabó, Ferrari Violetta, Funtek Frigyes, Gaatano Adinolfi, Gabriel Auer, Hladik Péter, Jack Valenti, Jane Albrecht, Jean Paul DeKiss, Jorge Hajdu, Kálmán Gábor, Kovács László, Königer Miklós, Krencsey Marianne, Lente Miklós, Lohinszky Lóránd, Makay Árpád, Máray Tibor, Marco Ferrari, Mickey Hargitay, Muráti Lili, Nádassy Myrtill, Novák Emil, Orosz Lujza, Peter Kassowitz, Peter Sorel, Pogány Gábor, Ragályi Elemér, Ras Éva, Rófusz Ferenc, Rónai András, Sásdy Péter, Steven Kovács, Szabó László, Szabó Sándor, Szeleczky Zita, Székely András, Széles Anna, Szőts István, Tatjana Szamojlova, Tony Curtis, Trebitsch Gyula, Udo Kier, Vámos Tamás, Vicsek Károly, dr. Benedek Andorné, Zsigmond Vilmos, Xantus Gábor.**

Cannes: Adjani lesz a zsűrielnök

Isabelle Adjani francia színésznő lesz a zsűrielnök Cannes-ban, a jubileumi 50. Filmfesztiválon, melyet 1997. május 7-e és 18-a között rendeznek. Adjaninak ismerős város Cannes, hiszen korábban többször járt már a fesztiválon, sőt legutóbb 1991-ben a *Possession* című filmben nyújtott alakításáért elnyerte a legjobb színésznőnek járó díjat.

A jubileumi seregszemle várhatóan a film nagy ünnepe is lesz, s ennek érdekében különleges védnökség is alakult, melyben a filmvilág nagyjai vesznek részt. Így *Steven Spielberg, Woody Allen, Elia Kazan, Ingmar Berman, Billly Wilder, Wim Wenders.* A szervezők májusban Cannes-ba várják az összes eddigi győztes film alkotóját, az Aranypálmák, illetve a női és férfialakítások nyerteseit, valamint az eddigi zsűrielnököket. Az elmúlt évtizedek legjobb filmes alkotójának pedig odaítélik az Aranypálmák Aranypálmáját...

(Isabelle Adjani filmjei a magyar videotékákban: *Ishtar, Nosferatu, a vámpír, A pofon, Gyilkos nyár, Antonietta, Gengszterek sofőrje,* jön áprilisban: *Az ördög háromszöge.*)

Állandó jogi szakértőnk, dr. Kiss Zoltán ezúttal franciaországi tapasztalatáról számol be:

Jelentés a francia videópiacról

Nemrégiben az EU–Phar meghívására néhány napot Párizsban töltöttem a „Fehér Könyvben” lévő jogforrások magyarországi átültetésének meggyorsítása érdekében. A program keretében lehetőség nyílt arra is, hogy látogatást tegyek a Francia Filmközpontban (CNC), és a videópiac méretéről, sajátosságairól érdeklődjem.

Először röviden a Filmközpontról: a CNC a kulturális minisztérium elkülönült egysége, hozzávetőleg 400 alkalmazottja van. A francia filmgyártással és -forgalmazással összefüggő állami feladatok mellett ellátja a központi finanszírozás valamennyi részfeladatát a beszedéstől a szétosztásig (Magyarországon ezzel a Mozgókép Alapítvány, az NKA Mozgókép Szakkollégium és a rövidesen felálló Műsorszolgáltatási Alap foglalkozik.) Franciaországban minden mozijegy és a videóeladás után 11 százalék (a pornó után 33 százalék) járulék folyik be a CNC kasszájába, de az összes többi összeggel (például a tévéreklámok utáni járulék) is a CNC gazdálkodik. Hatalmas összegről van szó: évente kb. 450 millió frankot szednek be a különböző járulékokból.

A film- és televízióipar összemosódását jelzi, hogy valamennyi (állami és privát) tévécsatornának költségvetése bizonyos százalékából (12–20 százalék) mozifilmeket kell gyártania a CNC égisze alatt. Támogatásért is a CNC-hez lehet fordulni: mozira és televízióra készülő, független producerek által gyártott filmek elkészültére és forgalmazására adnak pénzt, szigorú szabályok szerint. A hazai rendszerrel szemben (ahol a mozgóképszakma befizetéseiből a zene, a képzőművészet, az irodalom stb. művelőit is támogatják) a járulékok teljes összegét visszaforgatják a francia filmek gyártásába és forgalmazásába, azt más művészeti ág nem használhatja fel.

Rátérve a videóüzletág jellemzőire, Franciaországban a minálunk merevebb, szigorúbb bemutatási rend érvényesül. A mozibemutató után hat–kilenc hónappal kerül a film a videóhálózatba. Ezt követő három hónap múlva kaphatják meg a fizető tévék. Újabb tizenkét hónap elteltével kerülhet a film a nem fizető tévék műsorába, végül még egy évig kell várni a műholdas közvetítésig.

A nemzeti filmeket külön előírások védik. Ezeknek köszönhetően a mozikban és a videóüzletekben egyaránt 10 százalék körül van a francia filmek aránya.

Az országban 4500 mozi, vetítőhely és 1500 videókölcsönző található. A hazai számadatok ismeretében meglepő a videótékák alacsony száma, de inkább a francia adat tükrözi a reális igényeket, míg a hazaiakra jellemző a túlkínálat. A kölcsöndíj 20–20 frank/nap (kb. 700 forint), az eladási ár pedig 150–200 frank (kb. 6.000 forint). Az ottani jövedelmi viszonyokhoz képest ezek az árak egyáltalán nem megfizethetetlenek.

Ezek után nem meglepő, hogy 1995-ben a francia videókiadók teljes árbevétele közel 3,5 milliárd frank volt! Az előző évhez képest ez 23 százalékos emelkedést jelent, és ez az emelkedés évek óta töretlen, 1988-hoz képest megötszöröződött a bevétel. Lényeges változás viszont, hogy az eladásból évről évre több folyik be, miközben a kölcsönzési bevételek stagnálnak. Utoljára 1988-ban volt azonos a két üzletág részesedése. Ezt követően csak az eladás forgalma nőtt, és 1995-ben már az összbevétel 90 százalékát „teremtette meg”, míg a kölcsönzés csak 10 százalékot (327 millió frankot) hozott. Egyébként érdemes megjegyezni, hogy – szemben a hazai gyakorlattal – a franciaországi videókiadók 90 százalékát tömörítő egyesület (CSEA) minden fenntartás nélkül publikálja a forgalmazási adatokat.

A mellékelt táblázatból is látható, hogy ott is néhány nagy cég dominanciája érvényesül: a toplista első öt helyezettje a bevételek 70 százalékát tudhatja magáénak. A Buena Vista közel 30 százalék részesedéssel kivívott első helyezését feltehetőleg a Walt Disney szuperprodukcióinak köszönheti. Egy új feltörekvő cég, az Editions Atlas pedig 8,4 százalékos eredménnyel azonnal a lista ötödik helyére került. Sikereit elsősorban az újságosstandokon bevezetett kazettaeladásnak köszönheti.

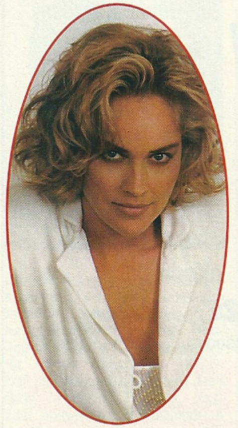
Mint megtudtam, kint is gondot jelent a feketepiac, holott a francia piacgazdaságot, fejlett háttéripart össze sem lehet hasonlítani a magyarországi viszonyokkal. Mindezek ellenére a szakemberek a probléma okát az ellenőrzés alacsony hatásfokában, az ezzel foglalkozó apparátus leterheltségében, a jogalkalmazó szervek „érzéketlenségében” látják. Ezeket az érveket mintha hallottuk volna valahol...

dr. Kiss Zoltán

A franciaországi videókiadók toplistája 1995-ben

Társaság neve	Piaci részesedése (%)
Buena Vista	29,1
PFC	12,7
Gaumont–Columbia TriStar	10,8
TF 1	9,7
Editions Atlas	8,4
Warner	8,1
CIC	6,9
Polygram	6,3
Film Office	3,4
Delta	1,2

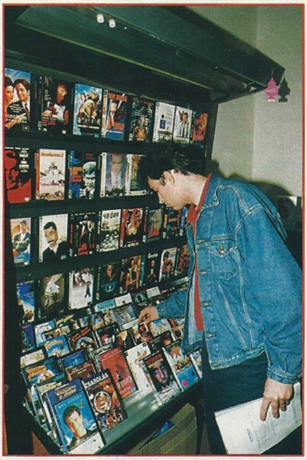
Sharon Stone mint Senna istennője

Sharon Stone azt a brazil istennőt formálja majd meg, akihez *Senna,* Forma–1-es pilóta gyakran fohászkodott. Mindezt *Az utolsó út* című olasz tévéfilmben, amely az 1994 tavaszán tragikus körülmények között elhunyt Ayrton Senna autóversenyző életének állít emléket. A forgatás már meg is kezdődött azon az imolai pályán, ahol Senna halálos balesetet szenvedett. A rendező, *Gianni Volpe* filmje valóságos történeteken alapszik, de részben a fantázia szüleménye is. A társforgatókönyvíró *Alec Marr,* az angol *News of the World* hetilap újságírója, aki Senna halálának okait kutatta. Imola mellett a további jeleneteket Monte-Carlóban és Senna szülőhazájában, Brazíliában rögzítik.

Sharon Stone különben gázsija egy részét annak a Senna-alapítványnak ajánlotta fel, amely a brazil szegénynegyedekben élő gyerekek megsegítését tűzte ki célul.

Dobogókő 6.

Mind a látogatók, mind a kiállítók elégedettek voltak Dobogókőn, a Pilis Szállóban október utolsó és november első napján, ahol immáron hatodik alkalommal zajlott videóvásár. Bár a rendezvényről ezúttal több neves kiadó is távol maradt, a független közepes nagyságú és kisebb videóforgalmazók élénk kereslettől számolhattak be. A tékások mellett sok egyéni vásárló is fellátogatott a hegyre, s igencsak időbe tellett, míg végigböngészték a több mint kéttucat kiadó egyre bővülő, közvetlenül a lakosságnak szánt műsoros-kazettakínálatát.

Video Business: ünnepi ötletek

Karácsonyi tékaötleteket is olvashatnak a kölcsönzőtulajdonosok az elsősorban nekik szóló Video Business című lap decemberi számában.
Érdekes írás foglalkozik a videótékák reklámozási lehetőségeivel, az elmúló esztendő tapasztalataival.
Nyilatkozik tevékenységükről az ASVA képviselője is.
Az újság kitekint külföldre is, a határokon túli tékás fogások, ötletek közül is megismerhet néhányat az, aki fellapozza a Video Business legújabb számát.

A UIP–Duna Film Tom Cruise- és Eddie Murphy-játéka nyerteseinek listáját januári számunkban közöljük.

Ingyen hirdethet!

Zöld-fehér karácsony (Jingle Bells)! A Fradi karácsonyi maxi CD-jét kizárólag a „Lemezbörze... plusz" olvasói kapják ajándékba!

LEMEZBÖRZE, ...plusz

A GYŰJTŐK BIBLIÁJA 1300 Budapest, Pf.: 129.

Videófilmek • lemezek

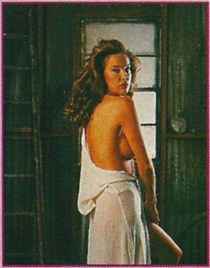
Nemcsak gyűjtőknek – bűn lenne kihagyni!

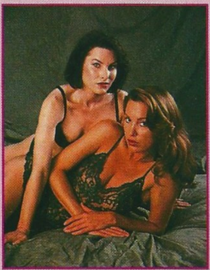
Cd-k • kazetták

telefonkártyák • bélyegek

Kapható az újságárusoknál!

SZILÁNKOK 1.
SZILÁNKOK 2.

Izgatóan szexi klipek az amerikai Playboy-csatorna legszebb lányaival!

A kazetták ára: 1500 Ft+áfa
A kazetták megvásárolhatók az ismert ügynökségeknél, illetve a LUXx Videónál:
1085 Bp. Baross u. 48.
Tel./Fax: 117-5047; 117-5288

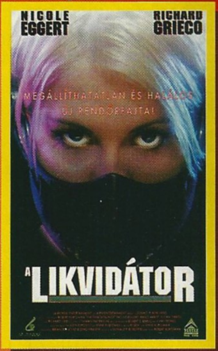
A Video Magazin novemberi számában megjelent „Filmbarátok figyelem!" kérdőív LUXx video hirdetésének nyertese:
Bosnyák Gábor (Tiszaföldvár)
A kérdőívre november 22-ig 436 válasz érkezett.

ÚJ ÉS KEZDŐ TÉKÁSOK FIGYELMÉBE!

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNYEKKEL, REKLÁMANYAGGAL ÉS

100

FILMMEL ÁLLUNK RENDELKEZÉSÉRE!

Bővebb információval készséggel szolgálunk telefonon is.

Magáncélra is vásárolhat kedvező áron! Kérje tájékoztatónkat!

VERTEX HOME VIDEO – 5310 Kisújszállás, Kása J. u. 18. Tel./Fax: 59/321-077

MOZI

ELŐZETES

VIDEO

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

továbbra is hódít a *The First Wives Club*, már meghaladta a százmillió dolláros bevételi határt is. *Elvált nők klubja* címmel februárban kerül a magyar mozikba a vígjáték, **Diane Keaton**, **Bette Midler** és **Goldie Hawn** játékával. **Eddie Murphy** idén *A bölcsek kövérével* aratott Amerikában, s ha siker, akkor azt szeretné megismételni. Ezért az alkotók már döntöttek is

Jon Lovitz

arról, hogy jövőre elkészítik a folytatást!

MAGYARORSZÁGON A MOZIKBAN,

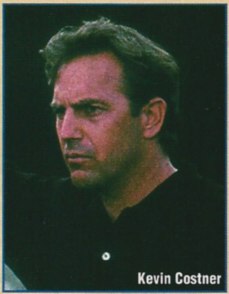
köszönhetően a világszínvonalú új moziknak, megnőtt az érdeklődés e sokak számára már-már elfeledett szórakozási forma iránt, s esténként már nem ritka a telt ház. Januárban is nagy sztárokat köszönthetünk a multiplexekben, például **Kevin Costner**t, aki a *Fejjel a falnak* című film főszereplője az exmodell **Rene Russo** és **Don Johnson** társaságában. **Costner** ezúttal egy egykoron jobb napokat látott golfjátékos, akinek hétköznapjaiba valósággal berobban egy szép hölgy. Igen ám, de annak barátja a profi golfbajnok. Egy út kínálkozik, hogy elnyerje a hölgy szerelmét: ha elindul a világ legnagyobb profi golfversenyén, a US Openen...

Mel Gibson a *Váltságdíj* főhősét jeleníti meg, megint csak **Rene Russo**, illetve **Gary Sinise** *(Apolló 13)* társaságában. A sikeres New York-i üzletember kisfiát elrabolják. Nincs más választása, mint kifizetni a követelt kétmillió dollárt. Miután a rendőrök beavatkoznak a váltságdíj átadásakor, a kudarc után az apa úgy dönt, a maga módján harcol tovább fia életéért. A rendező **Ron Howard** *(Apolló13)*.

Denzel Washington együtt játszik **Meg Ryan**nel *A bátrak igazsága* című filmben, melynek története az Öböl-háború képzeletbeli eseménysorával függ össze. Washington egy ezredest alakít, aki a háborúban végzetes hibát követett el. Aktív szolgálat helyett irodai munkára kötelezik és kitüntetési ügyeket bíznak rá. Egy háborúban elesett női kapitány tervezett kitüntetése alapján azonban izgalmas dolgok derülnek ki, a katonák ugyanis titkolnak valamit e haláleset kapcsán...

Steve Martin már egy másfajta katonatípus megtestesítője a *Bilko főtörzs* című könnyed vígjátékban. A fogadások, a szerencsejátékok mániákus rabja valóságos kaszinót alakít ki a rábízott szerelőműhelyben. Az a csekélység, hogy életében még egyetlen jármű motorházába sem kukkantott be, merőben mellékes. Neki máshoz van tehetsége, ahhoz például, hogy száz lépésről kiszagolja és elővarázsolja a katonasapka bélésébe rejtett dollárokat. Főszereplőtársa **Dan Aykroyd.**

Nem pihen **Steven Seagal** sem, máris itt van legújabb filmje, a *Tisztítótűz*. Jack Cole valamikor Amerika legrejtélyesebb ügynöke volt. Egy napon szörnyű sorozatgyilkossági ügyet bíznak rá, s mellé egy nagyszájú nyomozót rendel-

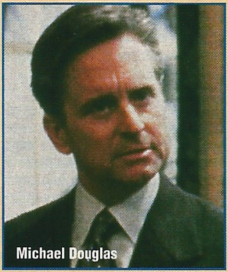

Kevin Costner

nek, (**Keenen Ivory Wayans**). Az utolsó áldozat Jack volt felesége, s természetesen az ex-ügynököt keverik gyanúba.

Osztály, vigyázz! – szól a figyelmeztetés a hasonló című vígjátékban, melynek forgatókönyvét **David Zucker** *(Csupasz pisztoly-sorozat)* jegyzi. A **Jon Lovitz** által játszott tanár azt meri állítani, hogy – **Michelle Pfeiffer** után szabadon – veszélyes kölykök pedig nincsenek. Ezért is szegődik el egy középiskolába, hogy mindezt bebizonyítsa... További főszereplők: **Tia Carrere** *(Halhatatlanok)*, **Louise Fletcher** *(Száll a kakukk fészkére)*.

Sztárparádé a *Ragadozók*ban: **Michael Douglas** és **Val Kilmer**

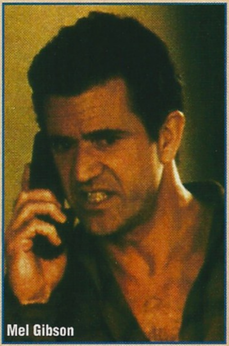
Michael Douglas

szerepel a legújabb amerikai kalandfilmben, melynek operatőre **Zsigmond Vilmos,** zeneszerzője **Jerry Goldsmith. Stephen Hopkins** filmjében éppen száz esztendőt ugrunk vissza az időben. Patterson alezredest **(Kilmer)** azért küldik az afrikai Tsavóba, hogy hidat építsen a brit vasútnak. A hídépítőket azonban két félelmetes oroszlán tizedeli a hosszú, sötét éjszakákon. A sokadik áldozat után megérkezik a híres-hírhedt vadász, Remington **(Douglas)**, hogy felvegye a harcot a fenevadakkal. A megtörtént eseményeket feldolgozó film az izgalmak mellett fantasztikusan fotografált képeket ígér.

A VIDEÓPREMIEREK KÖZÜL

január első hetében jön **Paul Verhoeven** botrányt kavaró erotikus filmje, a *Showgirls*. Las Vegas az ígéret földje, ám nem mindenkinek. A táncosnőnek sok mindent meg kell tennie, ha érvényesülni akar. A forgatókönyvíró **Joe Eszterhas**, a főszereplők **Elizabeth Berkley** és **Kyle MacLachlan.**

Magyar vonatkozása is van a *Közönséges bűnözők*nek, melynek bemutatója decemberről csúszott jövő januárra, **Kevin Spacey** Oscar-díjas alakításával, továbbá

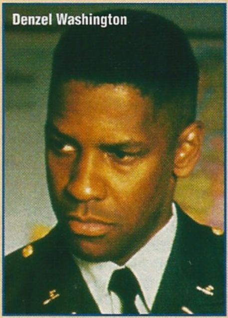

Mel Gibson

Chazz Palminteri, Stephen Baldwin és **Gabriel Byrne** játékával.

Richard Benjamin rendezte *Az árnyékfeleség* című filmet, melyben újra találkozhatunk **Shirley MacLane**-nel.

Vérbeli akciófilm a *Tűzparancs*, **Kurt Russell**, **Halle Berry** játékával, de feltűnik **Steven Seagal** is. Egy terrorista csoport hatalmába kerít egy utasszállító repülőgépet. Washington fölé irányítják, hogy felrobbantsák a magukkal vitt ha-

Denzel Washington

talmas adag tömegpusztító ideggázt. A film a valóság elébe megy, amikor az elhárító deszantegység a levegőben észrevétlenül a repülőgép testéhez tapad.

Jeff Goldblumot ismét egy természetfölötti filmben láthatjuk, az *Arc*ban. Egy talált kisfiú közelében kikapcsolnak az elektromos készülékek, meggörbülnek a fémtárgyak. Az iskolában nem talál magának barátot. Egyéb titkokat is rejt magában...

Jön a népszerű *X-akták* újabb, *7.* fejezete, természetesen *Gillian Anderson*nal és *David Duchovny*val.

Páncél mögött – a tékákból eddig hiányzott ez az 1985-ös alkotás. **John irvin** rendezésében **Ben Kingsley** és **Glenda Jackson** a főszereplők. A főhősök célja, hogy kiszabadítsák az óriásteknőcöket a londoni állatkertből és visszajuttassák őket igazi otthonukba, az óceánba.

A *Képtelen képrablás* vadonatúj alkotás, **Sandra Bullock**kal. Egy vidám amatőr képrablópár megszerez egy értékes festményt, majd nyaralni indul. A baj ekkor kezdődik...

Eddie Murphy újabb filmje költözik a moziból videókazettára, a *Vámpír Brooklynban* című szatíra. A játszótárs ezúttal **Angela Bassett.**

További címek januárból: *Úton hazafelé 2., Bukta, Ron kapitány, A fantomvadász, Pofonláda, Anyatigris, A szerelem színei, Szemet szemért.*

TERMEL AZ IRIGY HÓNALJMIRIGY

Szegény asztalosom! A jóember gyanútlanul lambériázik a plafon magasságában, alant a mélységben harsog a zene, a mester ritmusra kalapál, majd vesztére úgy dönt, jobban odafigyel a szövegre, merthogy valami gyanúsan blődlit hall. És aztán repül. Lefelé, és dől belőle a folklór és a könny, és a létra is eldől a röhögéstől. A mester felül, nézi a bokáját, az én rémült képemet és csak annyit kérdez elfúló hangon: Naccsaszszony, mi ez a marhaság?

Mi lenne! – vonogatom a vállam, nekem könnyű, én már napok óta edződöm: ez az *Irigy Hónaljmirigy!* Micsoda? – kérdezi. Mi ez az irigymirigy?

❖

Tisztelt Uram! Az alábbiakban megtudhat néhány dolgot azokról, akik Önt leverték az én padlásomról. Az utóbbi évek egyik legsikeresebb zenekarát *Molnár Imre Mélyfenomén és Papp Ferenc Fürgeujjú nagypenge-tő* képviseli a beszélgetésen, akik – tudom, hihetetlen az Ön számára – egészen sármosak és normálisak, viszont a legcsekélyebb jelét sem adták annak, hogy be kívánnák fejezni a tetőteremet.

❖

– Azonnal tudni akarom, honnan a név?!!!

Papp Feri szerint az Imre találta ki. Udvariasan kérdem, vajon hány konyak után? *Molnár Imre* hárít, nem, nem ő volt a tettes, különben is, mindig másra mutogatnak, senki sem vállalja a keresztapaságot.

– Nem tudjuk, hogyan történt... Az biztos, hogy épp egy nappal korábban alakult a zenekar egy szilveszteri házibulira, abszolute mindegy volt, mi lesz a nevünk, csak jó nagy blődség legyen. Hát ez lett. És lassan eljött az a pillanat, amikor már késő volt nevet változtatni.

– Hogy találkoztatok össze?

*– Néhányunknak volt zenészmúltja, de a társaság nem zenei, hanem baráti alapon szerveződött. Így került körünkbe a Herma-Florida duó is (*Sipos „efelm" Tamás *Totál kopár vokál és* Varga „Freddy" Gugyó *Mozgás- és mimikaművész. A duó nem játszik hangszeren, de rendszeresen erősíti produkciónkat, magyarán állandó vendég. Nélküle nincs egyetlen koncert sem.*

– Miként kerülnek irigymirigy nyílvégre az áldozatok?

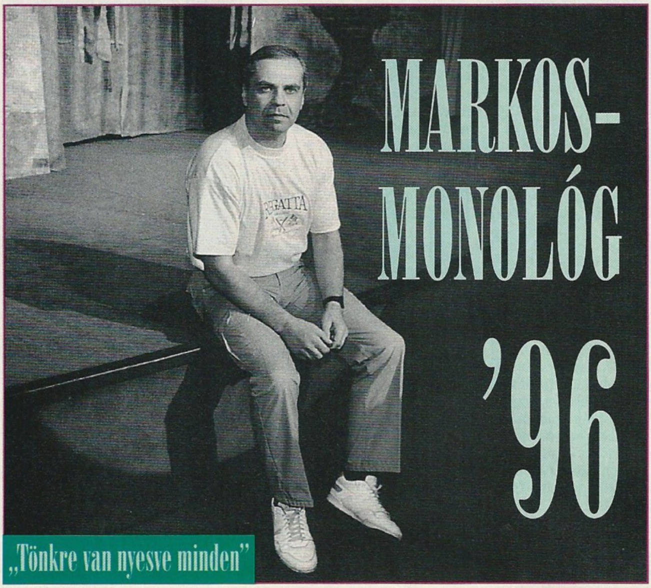
*– Először is kiszúrjuk a delikvenst, utána megírjuk a nótát. Ez úgy zajlik, hogy lehoz valaki egykét sort, amihez aztán a többiek hozzáteszik a magukét. Általában a Sipi (*Sipos Péter *hangbajnok) kezdi el írni a szöveget, mi meg hozzuk a variációkat.*

– Sok popklasszikus van a lemezen, videókazettán, akiket könnyű felismerni: Korál, P. Mobil, Piramis, Edda. Az újak azonban kicsit összefolynak, talán mert nem annyira markánsak, mint az „öregek".

– Mindenekelőtt az számít, hogy sztár legyen, ismert legyen a parodizált. Kifigurázható, megjeleníthető tulajdonságokkal, mint például Fenyő Miklós vagy Pataki Attila.

– Igen – akadékoskodom –, **csakhogy az „új eresztés" zenéje számomra masszaként hat, mert nincsenek elkülöníthető stílusjegyek. Sőt az az érzésem, némely együttest épp a ti paródiátok gyömöszölt be a köztudatba.**

– Nem titkolt szándékunk, hogy széles közönségrétegnek szeretnénk játszani. A helyzet az, hogy a tizenöt évesek jobban felismerik az Ámokfutókat, mint teszem azt a P. Mobilt. (Világos a célzás: én nyilván elmúltam már tizenöt. Ez mellesleg igaz.) *A széles skálának köszönhető* – folytatja a Mélyfenomén –, *hogy tizenévestől a nyugdíjasig minden korosztály élvezheti a koncerteket. Minden nagyképűség nélkül állítom, a fiatal zenészekkel kapcsolatban tényleg végzünk egyfajta tehetségkutatást, arról nem is beszélve, hogy nekünk is szükségünk van új sztárokra, új „áldozatokra", hiszen belőlük élünk. Sokszor bejött, rá-*

MARKOS-MONOLÓG '96

„Tönkre van nyesve minden"

Be kell vallanom, elfogult vagyok Markos Györggyel. Annyi kínt és marhaságot nevettem már ki magamból általa, hogy a szakorvosok, ekképpen az egészségbiztosítási pénztárak megúszták néhány szívgörcs és egyéb pszichoszomatikus panasz kezelését és finanszírozását. Nem tudom, más hogy van vele, én ha meglátom a képernyőn, a színpadon, már jobban érzem magam, persze csak addig, amíg heveny légzési elégtelenségek okozójává nem válik, magyarán: fuldoklom a röhögéstől. Jóllehet a fáma azt mondja, minden bohóc szomorú a lelke mélyén, róla mégis elhinném, hogy az újságárusnak jó kedve lesz pusztán attól, hogy *Markos* odaförmed rá reggel nyolckor, és kér egy újságot valami halandzsa nyelven.

Ezzel szemben Markos nem teszi boldoggá vicceivel az újságárust, de engem sem. Markos nem hajlandó elhülyülni néhány poént az imázs kedvéért, mellesleg az sem hatja meg, hogy szilveszteri rovatban szeretnénk szóra bírni.

– Hősökre kíváncsi, ugye, hölgyem?

(Mondom, hát hogyne. Mindenki a hősökre kíváncsi. Mozihősökre például.) – Hát persze – így a Markos. – Az én gyerekkoromnak is voltak mozihéroszai; az ötvenes, hatvanas években voltam kölyök. Akkoriban *Az ezerarcú hős* és a hasonló borzasztó filmek dívtak, ez volt nekünk a western. Ezek mellett persze voltak csodajó filmek, mint a *Szállnak a darvak*, a *Ballada a katonáról, A negyvenegye-*

„Hülyeségen jár az eszünk, igazán azt csináljuk amit szeretünk"

éreztünk arra, hogy ebből-abból lesz valaki, valami. Persze a klasszikusok kivételével sohasem lehet tudni, melyik nóta sül el.

– Ennek ellenére az az érzésem, némely esetben a paródia fajsúlyosabb az eredetinél!

– Valóban igényességet követel, hogy szövegileg, zeneileg ne legyen kivetnivaló a munkánkban, viszont mégis humoros legyen. De nem hisszük, hogy fajsúlyosabbak lennénk. Ráadásul a zenei dolgokban van egy nagy előnyünk: azok, akiket parodizálunk, kész anyagot nyújtanak, ők már zeneileg megoldották a nótát, s lehet, ma már másként játszanák, de nem tehetik. Mi viszont belenyúlkálhatunk.

– Igen – veszi át a szót Papp Feri *– bár általában megpróbáljuk a hangzást ugyanúgy visszaadni, de ha valahol úgy érezzük, hogy változtatni kéne, akkor megtesszük. A lényeg az: a banda, a nóta felismerhető legyen. Mi imádjuk a zenét, elmászkálunk koncertekre, figyelgetünk, mindannyian tudunk hozni zenei alapanyagot, az előadók pedig ugye sztárock, szem előtt vannak, könnyű nézni őket.*

– És mit szólnak mindehhez a kiparodizáltak?

– Meglepően jól fogják fel. Az FLM-mel például nagyon baráti kapcsolat alakult ki a „Megdumállak még" után. Lehet, hogy máskülönben sosem ismertük volna meg egymást. Akik a lemezen, videókazettán szerepelnek, mindannyian jól álltak a kérdéshez, meg kellett ugyanis szerezni a szerzők engedélyét.

– Charlie egyenesen azt nyilatkozta, hogy milyen jó, ha valakit már parodizálnak – somolyog Molnár Imre. *– Különben azt tapasztaltuk, akiktől a legjobban tartottunk, azok voltak a legkészségesebbek. Mint Pataki Attila, akitől többen óvtak, valószínűleg azért, mert a legprofibbak egyike. Azelőtt nem ismertük személyesen, azóta előre köszönünk egymásnak, jó néhány koncertjükre is meghívott, s az elsők közt jelentette ki, neki tetszik, amit csinálunk. A Rózsit (Demjén Ferenc) sem zavartuk, nagyon kedvesen viszonyult hozzánk, pedig ő is nagyon befolyásos ember a magyar popéletben.*

– Csak úgy mellesleg: ti sztárok vagytok?

– Nem érezzük magunkat annak – hárít Papp. *– Mi hat éve jöttünk össze, egyáltalán nem ilyen szándékkal, tervekkel. Mi csak egyszerű házibulit akartunk feldobni. Később baráti társaságok, majd vidéki klubok kértek fellépésre, és aztán eljött az az idő, amikor el kellett dönteni: leszünk-e hülyék komolyan? Szerveztek egy koncertet a Riff-Röff Klubban, ahová elhívtak egy rakás menedzsert, sajtóst, lemezkiadót, s utána egyből jött három lemezajánlat.*

– Hát igen – nosztalgiázik Molnár *– mi azon szerencsés zene-*

dik, nekem ezek voltak az etalonok. Aztán a szüleimmel kikerültem Belgiumba, ott ért az „ellencsapás" az amerikai western formájában, ezekben nem a Borisz volt a góré, hanem *John Wayne* és az akkori sztárok. Western, háborús film – ugyanolyan kártékonyak voltak, mint ellenkező oldalon a nagy szovjet tömjén, csak ezek amerikai sziruppal voltak nyakon öntve. Az USA történelme legfeljebb háromszáz évre nyúlik vissza, ez kevés, ezért hát csinálnak maguknak történelmet, ekképpen különböző agyrémek születnek, amelyekhez aztán *Morricone* még zenét is ír. Olyan emberekből csináltak hősöket, akik erre teljesen méltatlanok voltak, gazemberekből. Ugyanez történt az oroszoknál is: rossz kozák, jó kozák, ratatata bumm! Végül is ugyanaz a séma ment mindkét oldalon. Amikor a háromszázadik világháborús orosz filmet is levetítették, azt mondta röhögve *Királyhegyi Pali* bácsi: az oroszok nem bírják elviselni, hogy megnyerték a háborút. Na jó, az amerikaiak is csináltak jó mozikat, az egyik meghatározó film volt az életemben a *Híd a Kwai-folyón,* apukámmal néztem meg '57-ben a Metropolban, tizenegy évesen természetesen másképp hatott rám, mint később, de a film semmit nem veszített az értékéből: a militarizmusról és az emberi baromságról szólt a mozi. A másik alapfilm *A halál 50 órája,* ami igen érdekes, annak ellenére, hogy leöntötték hollywoodi sziruppal, az amerikaiak teletették tipikus ami fazonokkal, mint amilyen *Telly Savalas.* Ez a „nagypofájú, seftelő, de azért van szíve" című pofa, akkoriban oly népszerű figura számomra igen negatívan hatott, morálisan mélységesen undorító volt.

Viszont a Hessler alakja, függetlenül attól, hogy német, furcsa módon emléket állít egy katonatípusnak, aki rendületlenül szolgálja azt, amiben hisz és bízik – kár, hogy éppen a német hadigépezetet. Megközelíthetetlensége, korrumpálhatatlansága szimpatikus emberi vonás volt. Hessler negatív hős, de hős, és megformálója, *Robert Shaw* a legnagyobb színészek egyike, amit csinált, világrengető volt, egy korszakot határozott meg. Mostanra elkoptak a hősök. Gyerekkoromban jártam ugye a *Kirk Douglas*-filmekre, nézegettem a cowboy-filmeket, mára röhögőgörcsöt kapok tőlük. A mozi és a videó hatása az emberekre egyszerűen tragikus: gyilok, erőszak, pornó – teljes morális csőd. Nekem tízéves koromban az erkölcsi mércéimet is meghatározták a filmek, azokban éltem. De hogy a nyolcvanas években egy *Michael Jackson* legyen az etalon, hát ez tragédia, és az is, hogy a kilencvenes évek sztárjai ilyen technomicsodás, Martens-bakancsos elmebetegek. Én nem vetem meg a jó életet, de az a fajta gát nélküli szabadság, ami film címszó alatt beáramlik hozzánk, az kifejezetten mételyezi a fiatalságot. Nem keserű vagyok, hanem realista. Amikor a színpadon humorizálok, az is egyfajta értékrend kifejeződése: nesze nektek! Ilyen szempontból egyik példaképem *Jaroslav Hasek* (aki mellesleg többet ártott a monarchiának, mint az első világháború). Én színpadi munkás vagyok, színész, előadó, aki meg tudja magának írni a történeteket és látja azokat a dolgokat, amiket lát: a csibészkedést. Most már bátor filmet csinálni nem bátorság, egyáltalán nem az. A jelenlegi dolgokról kellene őszinte filmet készíteni, de azt nem tudnak, mert mindenki valamilyen politikai lobbyhoz tartozik, tehát már eleve nem tud az őszinteségével hatni. Nincs filmkultúra, drága hölgyem, ezt felejtse el. *Szabó István* moralizálásait és egy-két olyan ember elmélkedéseit, akik próbálnak valami erkölcsi motivációt megmutatni, elsöpri az amerikai és egyéb mocsok. Azért mégiscsak borzasztó, hogy a filmek kilencven százaléka abból áll, hogy a rendőr és a kurva, és kurva és a rendőr, és a rendőr előveszi, kiveszi és beteszi, és föltette, majd átvette és nem vette át, rögtön beleszeretett, nem rögtön, de később igen, aztán megdugta, földugta, közben és utána puffpuff, ratatata bájng! Kit érdekel? Te lősz, én nem lövök, de lőjél, de nem, ő lőtt előbb – jaj, hagyjuk már ezt abba, az atomkor küszöbén számomra ez elviselhetetlen, ez műértékrend, mesterségesen gerjesztett hülyeség. Annak idején írtam egy forgatókönyvet, egy ellenkrimit, az volt a címe: *Esélytelenül.* Sokan csórtak az ötletből, de nem mentek vele semmire, olyan ez, hogy hiába lopnak el egy kocsit, az csak addig megy, amíg benzin van benne. Mindegy. Nem szabad elfelejtenem,

karok közé tartozunk, akiknek nem kellett demókkal kuncsorognia. Minket kerestek meg. A PolyGram mellett döntöttünk, őket éreztük a legprofibbnak, legkomolyabbnak. És el kellett gondolkodnunk azon is, tudjuk-e profi módon csinálni a műfajt, úgy, hogy közben önmagunk maradjunk.

– *Bizony* – kontrázik Papp, a Fürgeujjú – *ez egy mesebeli történet. Visszatérve a sztárságra, szerintem az emberek magukat nevezik ki sztárrá, a szó rossz értelmében. A legnagyobbaknak, a legsikeresebbeknek nincsenek sztárallűrjeik. De vannak a huszadrangúak, akik úgy döntenek, hogy na, akkor ők mostantól sztárok.*

– Ti jó zenészek vagytok, asztalost nyűvő, jó szövegeket írtok, a szekér is megy, viszont eljő majd az idő, amikor beskatulyáznak titeket: tessék csak és csakis hülyéskedni.

– *Nyugodtan tessenek minket skatulyázni. Mi nem is akarunk mást csinálni, ez a mi pályaválasztásunk, nem szeretnénk saját dalokat. Ha közülünk valakinek ilyesmire támad gusztusa, az szépen külön megcsinálja.*

– Na ne... Semmi nagy ÖNMEGVALÓSÍTÁS?

– *Nem tombol bennünk a vágy* – ingatják kollektíve a fejüket. – *Nálunk nagyon jól működik a demokrácia, mihelyst valakinek ilyesfajta ötlete támad, azt azonnal lehurrogjuk. Hülyeségre, hülyeségen jár az eszünk, igazán azt csináljuk, amit szeretünk.*

– Ez eddig oké, de miként lehet minden áldott nap kétszáz fokon hülyülni?

– *Ha kötelező, akkor természetesen nem jó. De mi mindig fel tudjuk egymást spannolni. Ha mi nyolcan találkozunk, előbb-utóbb elszabadul a csoport, mint a pitbull. Koncertek előtt már délután beindul a műsor, hülyítjük egymást. Előadás közben is mindig improvizál valaki, ezzel megnevetteti a többieket is.*

– *Gyakran megesik, hogy csinál valaki egy geget, de nem mutatja be a többieknek. Ez a színpadon úgy hat a kollégákra, mint a közönségre, ilyenkor kis híján botrányba fullad a koncert, mert mi is dőlünk a röhögéstől, nemcsak a közönség. Az Imre csinált nemrég ilyet, Som-parókát húzott, úgy jött be a színpadra. Gyanútlanul fölnéztünk, ott áll Imi à la Som Lajos. Mi tagadás, látszott, hogy nagyon élvezzük a humorát. A videóklipeket is úgy forgattuk, hogy mindenki összevissza improvizált.*

– És mit termelnek mostanában a mirigyek?

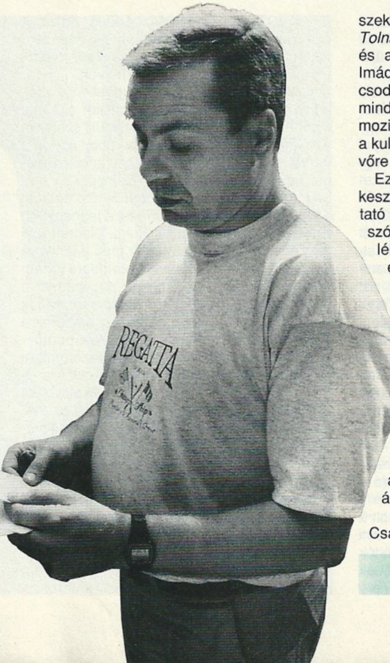
– *A karácsony visszásságait szeretnénk megmutatni, bevásárlással, tömeggel, s hogy mi történik a fa alatt. Kerestünk hozzá zenei alapot ismert dalokból. A karácsonyi piacra kicserélünk a CD-n és a kazettán két nótát, így rákerülhet az új dalocska, afféle karácsonyi verzióként.*

– Nagyon sokat turnéztatok a nyáron, ezek közül a Népstadion-beli koncert mindenképpen kiemelkedőnek nevezhető. Itt vettétek át az aranylemezeteket is.

– *Igen, Tina Turner előzenekara voltunk* – jegyzik meg szerényen. – *Hát... Ilyenkor más zenekar általában már előző nap szépítkezik, fésülködik, kinyomja a pattanásait. Mi aznap lenyomtunk két élő koncertet. Amúgy szédítő volt. Elindultunk egy kis szobából és megérkeztünk egy óriási arénába. Jó érzés volt. Nagyon jó!*

Úgy vélem, végszónak nem kell jobb. Kedves Irigy Hónaljmirigy, soha rosszabb évetek ne legyen! Egyetlen kérdésem lenne csupán: nem tudnátok nekem ideparodizálni egy asztalost? (Nem baj, ha nincs semmi humorérzéke...)

már kinőttem a tinédzserkorból, az ifjúi lendület már nem szabad hogy dolgozzon az emberben, mert most már más értékrendek vannak. A bennem fölgyülemlett energiákat vagy az edzőteremben vezetem le, vagy úgy, hogy hangot adok érzéseimnek, például a színpadon. Sajnos nem oldok meg semmit, azt mondják: a Markos jól odaszólt. És akkor mi van? Nem tudom megváltoztatni a csődöt, ami itt tenyészik. A *Hofi* évekig mondogatta a magáét és megkeseredett ember lett. Ráadásul én nem vagyok bohócalkat, inkább katona, a mi hagyományaink mindig is feszesebbek, fegyelmezettebbek voltak. Az apám sokkal keményebb volt nálam, ha az ő keménységével, bölcsességével rendelkeznék, biztos, hogy már megtaláltam volna a kiutat. Így csak faltól falig rohangálok és nem látok kitörési pontokat. Régen, mikor még a *Nádas*sal dolgoztam, volt bennem hajlam mókára, kacagásra, na, ez elmúlt. A korszak is elmúlt. Nem véletlenül hagytuk abba. Mostanság szeretem a *Satellit*et, a *Selmeczi* jó kolléga, ráadásul sosem hozok két egyforma figurát, önállóan dolgozhatom. Nekem ez jó, nem vagyok falkához kötve. Ráadásul nem is akarok mindenáron szerepelni, s olyasvalakivel sem tudnék együtt dolgozni, akit erkölcsileg, emberileg nem tudok elfogadni. Sosem akartam bebizonyítani azt sem, hogy én vagyok a század legjobb prózai színésze. A magyar színészeket viszont csodálom, *Sulyok Máriá*tól *Tolnay Klárin* keresztül a *Törőcsik Mari*ig. Jaj, és a *Kiss Manyi*, abba szerelmes voltam! Imádtam! Ma is van itt rengeteg tehetséges, csodálatos ember, nem kell külföldre menni, mindent tudnak. Különben meg nemigen járok moziba... Minek? Tönkre van nyesve minden, a kultúra, a színház. És nem hiszem, hogy jövőre jobb lesz. Sőt!

Ezen a ponton hasít belém a szolid szerkesztői kívánalom, mely szerint nekem kacagtató szilveszteri írást kellene szállítani, s ezt szóvá is teszem. Markos átérzi alkotáslélektani problémámat, de momentán – ha eddig nem derült volna ki – nincs jópofizó kedvében.

– Ismeri azt a viccet, hogy a Kovács néni elmegy az orvoshoz? – kérdem elszontyolodva. Azt mondja, nem, de lehet, csak udvarias. – Nos, Kovács nénivel közlik: tüdőrákja van és hasnyálmirigy-gyulladása, de baj van a májjal, epével, léppel és meg fog vakulni. A néni könnyes szemmel rimánkodik az orvosnak, ugyan már, doktor úr, hát mondjon valami biztatót is. Mire az orvos föllendíti mindkét kezét és elkiáltja magát: Hajrá, Kovács néni!

– Hát igen – húzza el a száját Markos. – Csak egészség legyen!

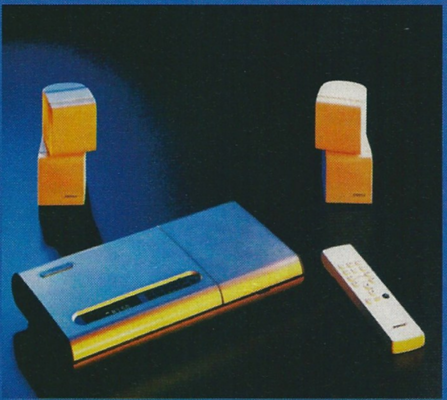
A szilveszteri interjúkat készítette:
Garamvölgyi Katalin

BOSE®

csodák
– a csodája

Lifestyle 5 zenei rendszer

Az Acoustimass technológiával kombinálva az apró kockahangszórók és a fizikailag a lehető legkisebb méretűre zsugorított, a BOSE jövőbe mutató hangszóró-technológiával megvalósított erősítőrendszer képes az eredeti produkció természetes, torzításmentes terét bevarázsolni az Ön lakosztályába vagy zenehallgató szobájába. Az élő előadás természetessége mindennapi valósággá válik.
Elegáns zeneközpont vezérli az előadást, benne beépített középhullámú és URH-rádióvevő, valamint CD-játszó szolgáltatja a műsort. Természetesen csatlakoztatható más, szokásos hangforrás is a készülékhez. A berendezés szokatlanul újszerű funkciókat működtet. Az URH-vevő 20 előre programozható rádióadót rögzít. A rendszerhez tartozó Acoustimass hangszórók feltűnően apró, gyakorlatilag láthatatlan méretű kockahangszórókból és mély hangok visszaadásához szükséges, a szobában bárhol eltüntethető dobozból állnak.

A magas-, közép- és mélyhang-tartomány mind hangos, mind közepes vagy lehető leghalkabb hangerő-beállításon változatlan minőségben és hallhatóan, hatalmas dinamikával közvetíti a zenei műsort.
A teljes berendezést olyan távirányító működteti, mely nem igényli, hogy kezelője a készülék közelében tartózkodjék. Ön akár a szomszéd szobából vagy a kertből is programozhatja Lifestyle 5 készülékét.

A LIFESTYLE 5 RENDKÍVÜL KIS MÉRETŰ ZENEI RENDSZER. NAGY TÉRFOGATÚ, SOK HELYET ELFOGLALÓ HANGDOBOZOKAT, ERŐSÍTŐKET, TUNEREKET UTASÍT KI AZ ÖN LAKÁSÁBÓL, ZENEI TELJESÍTMÉNYE MÉGSEM KISEBB, MINT A HAGYOMÁNYOS RENDSZEREKÉ VOLT.

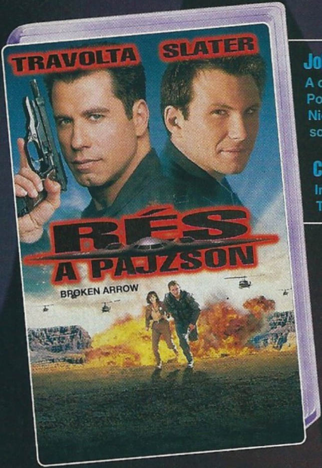
„Élethű hang, elegancia, egyszerű kezelhetőség. Nem foglal el helyet. Felesége imádni fogja érte."

Az Ön kereskedője:

MABEDU LINE Kft.
1111 Budapest, Sztoczek u. 13. Fax + tel.: 209-2460
Tel.: 161-0260

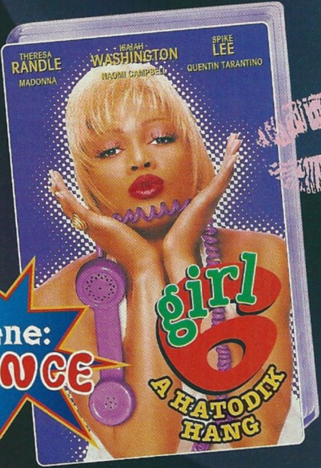
BOSE® Hangstúdió
1088 Budapest, József krt. 19. Tel. + fax: 266-1862

KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

John Travolta –
A csodabogár,
Ponyvaregény,
Nicsak, ki beszél
sorozat

Christian Slater –
Interjú a vámpírral,
Tiszta románc

Zene: PRINCE

RÉS A PAJZSON

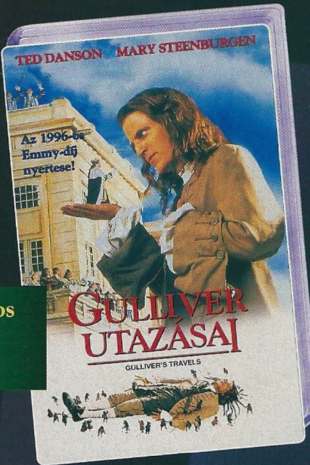
A vadászbombázó halálos terhet szállít: nukleáris robbanófejeket. Egyik pilótája, Vic Deakind a repülés fenegyereke. A másik, Riley Hale mindent a társától tanult. Aztán egy éles töltettel végrehajtott próbarepülés során Deakins kimutatja a foga fehérét: elrabolja a tömegpusztító bombákat. A tökéletes terrorakció terv szerint folytatódna, ha egy apró porszem nem kerülne a gépezetbe... Hale, a másodpilóta, aki mindenre elszánva áruló társa után ered.

GIRL 6 – A HATODIK HANG

Mit tehet egy színésznő, ha elveszti az állását? Munkát keres. Az egyetlen helyen, amit talál, csak a hangjára van szükség. Egy erotikus telefonszolgáltatás hatos számú vonalán lát munkához. A művésznő elhatározza, megmutatja a telefonálóknak, mitől döglik a légy. Aki ezt hallgatja, annak a füle is kettéáll. Ő a legdögösebb nő a városban. Senki sem látta, a telefonvonalak mégis sisteregnek, és már mindenki a hatodik hangot kívánja. De hát az életben semmi nem megy ilyen egyszerűen...

„Szellemes, feszült és nagyszerű képvilágú!
– John Podhoretz, New York Post

Az 1996-os Emmy-díj nyertese!

FÖLDÖNKÍVÜLI ZSARU: SÖTÉT HORIZONT

A földönkívüliek nemzedéke megtelepedtek nálunk. Csakhogy ellenség tűnik fel, mely rájuk vadászik. Olyan különleges vírust készülnek bevetni, ami csak az idegenekre ártalmas. A baj nem jár egyedül. Egy idegen érkezik bolygónkra, akinek feladata az idegenek visszaszállítása oda, ahonnan a rabszolgasors elől menekültek...

GULLIVER UTAZÁSAI

Gulliver csodás kalandokon ment keresztül. Hajótörést szenvedett, és nyolc éven át hihetetlen kalandokba keveredett. Liliputi csöbörből óriási vödörbe került, beszélő lovak között élt és találkozott a repülő szigeten élő fura tudósokkal. Hazatérése után persze egy szavát sem hiszik el. Bolondokházába csukják, hadd fecsegjen kedvére. Gulliver azonban nem hagyja annyiban...

Videopremier: december 5.

FOX VIDEO © FoxVideo, Inc.
20th Century Fox © Twentieth Century Fox Film Corporation

A kazettákat forgalmazza: InterCom
1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Telefon: 467-1-467 Fax: 252-2-736
E-mail: video@intercom.hu